

EL PLA DE BARRIS DE LA TRINITAT VELLA

MARÇ 2017

**A LA TRINITAT
VELLA
TENIM UN PLA**

EL PLA DELS BARRIS DE BARCELONA

PROJECTE:

EL PLA DE BARRIS DE LA TRINITAT VELLA

EMPLAÇAMENT:

BARRI DE LA TRINITAT LA VELLA, DISTRICTE DE SANT ANDREU, BARCELONA

PROMOTOR I REDACTOR:

**Ajuntament
de Barcelona**

FOMENT DE CIUTAT

DISSENY, MAQUETACIÓ I SUPORT A LA REDACCIÓ:

URBANING

C/ DE MONTSERRAT, 95

08221 TERRASSA

WWW.URBANING.CAT

FOTOGRAFIA:

ANDREU ADROVER ESQUENA

DORTOKA (FOTOS AÈRIES)

CORRECCIÓ:

AMOR MONTANÉ MARCH

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

DIRECCIÓ D'IMATGE I SERVEIS EDITORIALS

PASSEIG DE LA ZONA FRANCA, 66

08038 BARCELONA

WWW.BARCELONA.CAT/BARCELONALLIBRES

BARCELONA, MARÇ DE 2017

© DE L'EDICIÓ: AJUNTAMENT DE BARCELONA

© DELS TEXTOS I LES IMATGES: ELS AUTORS ESMENTATS

DL: B.9356-2017

Pla de Barris
Trinitat Vella

Denominació general del programa “Pla de Barris”

Barcelona la conformen 73 barris que tenen orígens històrics i evolucions molt diversos. Tots tenen elements que sumen per fer de Barcelona un bon lloc on desenvolupar el projecte vital del veïnat, on fer efectiu el dret a la ciutat, en el seu sentit més ampli. Això no obstant, el desenvolupament asimètric d'alguns barris al llarg del temps ha generat desigualtats socioeconòmiques importants. En els últims anys, malgrat la recuperació que assenyalen molts indicadors, les diferències territorials han augmentat.

Davant d'aquesta situació, el Govern pren el compromís de treballar per reduir aquestes desigualtats entre els barris en àmbits tan fonamentals com l'habitatge, l'espai públic, l'educació, la salut i la creació de condicions per a la millora de l'activitat econòmica. Per això defineix accions per aconseguir territoris resilents, que sumin les capacitats dels veïns i veïnes.

En aquest context neix el Pla de Barris, com una iniciativa municipal de millora de les condicions de vida als barris de la ciutat. Té com a objectiu principal reduir les desigualtats socials i territorials, tot

impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tot el veïnat.

El Pla de Barris està concebut com un instrument en la lluita contra l'increment de les desigualtats socials a la ciutat. A més, pretén abordar els efectes negatius que es deriven de la concentració dels nivells de renda més baixos en aquells barris que pateixen dèficits urbanístics més acusats i on la qualitat de l'habitatge és menor. I pretén fer-ho aplegant la capacitat, els recursos i la legitimitat de l'Ajuntament amb la iniciativa, la creativitat i l'eficàcia de l'acció veïnal. Amb aquest criteri, el Pla de Barris vol incidir en quatre àmbits d'actuació estratègica: drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana.

Així, els principals trets del Pla de Barris, entès com a eina per aconseguir un abordatge integral i transversal de les mancances de cada territori, són els següents:

- La dotació de recursos extraordinaris.
- La transversalitat de les actuacions que ha d'implicar el treball entre diferents àrees de l'Ajuntament.

- La voluntat de col·laboració interadministrativa.

- L'apoderament veïnal, tant en la definició com en el seguiment i la gestió del programa.

- El reforç i el protagonisme de la xarxa associativa i d'entitats.

- La capitalització de l'experiència en els processos de transformació urbana a Barcelona i a Catalunya.

- El compromís d'avaluació i de rendició de comptes.

Aquest document recull el procés d'elaboració i el conjunt d'accions que es volen dur a terme a la Trinitat Vella, i s'estructura en quatre blocs.

Bloc 1. Context

En el primer apartat d'aquest primer bloc s'exposa la raó de ser del Pla de Barris i se'n contextualitza la necessitat a partir de diversos indicadors del territori. En el segon apartat es presenta una visió conjunta a escala de ciutat, a partir dels tres grans eixos de referència on s'inscriu el Pla de Barris. En els apartats tercer i quart s'apunten alguns dels indicadors de vulnerabilitat del territori i els objectius generals del Pla de Barris. Finalment, en el cinquè apartat s'exposa la metodologia de treball i d'elaboració del Pla de Barris.

Bloc 2. Elaboració

En els tres primers apartats del segon bloc es duu a terme una descripció del barri en el qual s'intervé, una anàlisi quantitativa dels principals indicadors del territori i una diagnosi, la qual permet interpretar les dades de l'anàlisi i identificar els principals temes en els quals el Pla ha d'incidir. Tant l'anàlisi com la diagnosi s'estructuren en quatre grans àmbits temàtics: drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana.

Tot i que l'educació és reconeguda com un dret social, té un paper molt important en el marc de les desigualtats socials que s'aborden des d'aquest programa. Per aquest motiu s'ha considerat oportú donar-li entitat pròpia perquè encaixi un àmbit temàtic independent, dins del qual s'aglutinaran totes les actuacions encaminades a garantir la igualtat d'oportunitats educatives.

En el darrer apartat d'aquest bloc s'esmenten els plans actius i l'acció de govern present a cada barri.

Bloc 3. Intervenció

En aquest bloc s'identifiquen els objectius específics per a cadascun dels àmbits temàtics i els projectes motor, que són aquells que per les seves característiques esdevenen centrals en l'actuació del Pla de Barris. A continuació, es detallen les propostes i les accions concretes de cada àmbit temàtic i es presenta el pressupost previst per al seu desplegament. Finalment, es mostra una visió global de la intervenció del Pla de Barris.

Bloc 4. Marc de coproducció i governança. Desenvolupament

El quart bloc fa incidència en el procés de gestió i governança, en la participació i l'acció comunitària, en els indicadors d'avaluació del projecte i en tot allò que té a veure amb la comunicació del Pla.

ÍNDEX

Bloc 1

Context

1 El context territorial P 12

2 Eixos de referència P 14

- 2.1 Eix Besòs
- 2.2 Eix Muntanya-Turons
- 2.3 Eix Litoral

3 Indicadors de vulnerabilitat P 22

- 3.1 Pobresa i desigualtat: renda familiar disponible
- 3.2 L'atur i la renda familiar disponible
- 3.3 Nivell formatiu i igualtat d'oportunitats educatives
- 3.4 Salut física i mental. La desigualtat en salut als barris
- 3.5 Habitatge
- 3.6 Taxa de població estrangera

4 Objectius generals P 40

5 Metodologia d'elaboració del Pla de Barris P 42

Bloc 2

Elaboració del Pla de Barris de Trinitat Vella

6 Àmbit territorial d'actuació específic P 52

- 6.1 Descripció i encaix territorial
- 6.2 Història
- 6.3 Dades generals
- 6.4 Antecedents
- 6.5 Dades sociodemogràfiques

7 Anàlisi P 72

7.1 Drets socials

- 7.1.1 Salut
- 7.1.2 Distribució d'atur
- 7.1.3 Habitatge
- 7.1.4 Teixit associatiu
- 7.1.5 Serveis socials
- 7.1.6 Convivència

7.2 Educació

- 7.2.1 Nivell formatiu
- 7.2.2 Equipaments docents
- 7.2.3 Estructura digital

7.3 Activitat econòmica

- 7.3.1 Renda familiar disponible
- 7.3.2 Activitat comercial

7.4 Ecologia urbana

- 7.4.1 Planejament urbanístic
- 7.4.2 Densitat de població
- 7.4.3 Equipaments
- 7.4.4 Espais lliures
- 7.4.5 Xarxa de bus i la seva influència

- 7.4.6 Xarxa de tren, metro i tramvia, i la seva influència
- 7.4.7 Xarxa de bici
- 7.4.8 Xarxa viària
- 7.4.9 Pendent del vial
- 7.4.10 Contaminació

8 Diagnosi P 100

9 Plans actius i acció de govern P 110

Bloc 3

Intervenció a Trinitat Vella

10 Objectius específics P 118

11 Projectes motor P 122

12 Propostes i accions P 128

13 Pressupost desglossat per conceptes P 154

14 Visió global P 158

Bloc 4

Marc de coproducció i governança. Desenvolupament

15 Gestió i governança P 164

16 Participació i coproducció P 168

17 Indicadors d'avaluació del projecte P 172

18 La comunicació del Pla de Barris P 174

Bloc 1

Context

Bloc 1>

1

El context territorial

2

Eixos de referència

2.1.

Eix Besòs

2.2.

Eix Muntanya-Turons

2.3.

Eix Litoral

3

Indicadors de vulnerabilitat

3.1.

Pobresa i desigualtat: renda familiar disponible

3.2.

L'atur i la renda familiar disponible

3.3.

Nivell formatiu i igualtat d'oportunitats educatives

3.4.

Salut física i mental. Les desigualtats en salut als barris

3.5.

Habitatge

3.6.

Taxa de població estrangera

4

Objectius generals

5

Metodologia d'elaboració del Pla de Barris

Bloc 1 >

1 | El context territorial del Pla de Barris

A escala municipal, les desigualtats entre els barris més rics i més pobres de Barcelona s'han incrementat en els darrers anys. I és que el creixement en termes macroeconòmics globals de la ciutat els darrers quinquennis ha anat acompanyat d'un eixamplament de les diferències entre les rendes altes i les baixes, el consegüent aprimament de les classes mitjanes i la desigualtat territorial que ens ocupa aquí.

Les conseqüències d'aquesta situació esdevenen particularment greus als barris més desafavorits de Barcelona, en aspectes com ara l'augment de les situacions de risc de pobresa i d'exclusió social, la manca d'ocupació i l'impacte de l'atur de llarga durada sobre les llars, l'empitjorament progressiu de les condicions laborals, la pèrdua de serveis del sistema de protecció social i la manca de mitjans per a les polítiques preventives i de garantia social.

Davant d'aquest fet, al llarg del mandat actual, el desenvolupament del Pla de Barris pretén actuar contra aquestes desigualtats en setze barris de la ciutat, distribuïts

en sis districtes, que s'aniran concretant per etapes en deu plans de barris, tenint present que un pla pot incidir sobre més d'un barri.

Els principals criteris de selecció dels barris per dur a terme el programa són els següents:

- Nivell de renda mitjana del barri respecte del conjunt de la ciutat.
- Indicadors socioeconòmics, educatius i socio-sanitaris.
- Presència de col·lectius amb necessitats especials.
- Dèficits urbanístics.
- Estat del parc d'habitatges.
- Existència d'actuacions complementàries.

Amb aquests criteris s'elaboren deu plans de barris, que són els següents: la **Trinitat Nova**, **Bon Pastor** i **Baró de Viver**, el **Besòs i el Maresme**, la **Marina** (que inclou els barris de la **Marina de Port** i la **Marina del Prat Vermell**), el **Raval Sud** i el **Gòtic Sud**, **Sant Genís dels Agudells** i la **Teixonera**, la **Zona Nord** (format pels barris de **Ciutat Meridiana**, **Torre Baró i Vallbona**), **Trinitat Vella**, i la **Verneda i la Pau**. Aquests plans afecten sis districtes de la ciutat: Sant Martí, Sant Andreu, Nou Barris, Ciutat Vella, Horta-Guinardó i Sants-Montjuïc.

D1 CIUTAT VELLA

- 1 El Raval
- 2 El barri Gòtic
- 3 La Barceloneta
- 4 Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera

D2 EIXAMPLE

- 5 El Fort Pienc
- 6 Sagrada Família
- 7 Dreta de l'Eixample
- 8 L'Antiga Esquerra de l'Eixample
- 9 La Nova Esquerra de l'Eixample
- 10 Sant Antoni

D3 SANTS - MONTJUÏC

- 11 El Poble-Sec
- 12 La Marina del Prat Vermell
- 13 La Marina de Port
- 14 La Font de la Guatlla
- 15 Hostafrancs
- 16 La Bordeta
- 17 Sants - Badal
- 18 Sants

D4 LES CORTS

- 19 Les Corts
- 20 La Maternitat i Sant Ramon
- 21 Pedralbes

D5 SARRIÀ - SANT GERVASI

- 22 Vallvidrera, Tibidabo i Les Planes
- 23 Sarrià
- 24 Les Tres Torres
- 25 Sant Gervasi - la Bonanova
- 26 Sant Gervasi - Galvany
- 27 El Putxet i el Farró

D6 GRÀCIA

- 28 Vallcarca i els Penitents
- 29 El Coll
- 30 La Salut
- 31 La Vila de Gràcia
- 32 Camp d'en Grassot i Gràcia Nova

D7 HORTA - GUINARDÓ

- 33 El Baix Guinardó
- 34 Can Baró
- 35 El Guinardó

- 36 La Font d'en Fargues
- 37 El Carmel
- 38 La Teixonera
- 39 Sant Genís dels Agudells
- 40 Montbau
- 41 Vall d'Hebron
- 42 La Clota
- 43 Horta

D8 NOU BARRIS

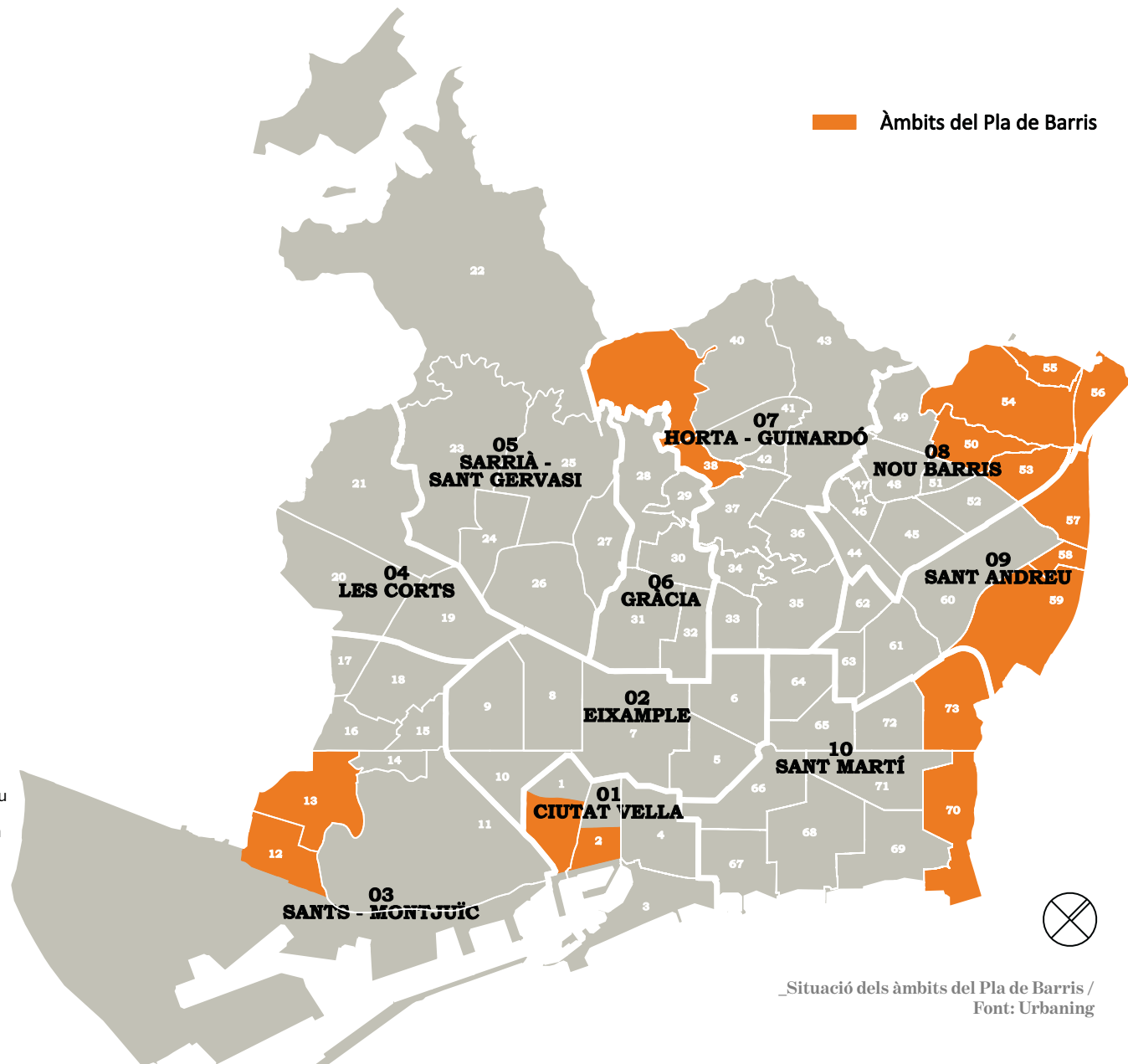
- 44 Vilapicina i la Torre Llobeta
- 45 Porta
- 46 El Turó de la Peira
- 47 Can Peguera
- 48 La Guineueta
- 49 Canyelles
- 50 Les Roquetes
- 51 Verdum
- 52 Prosperitat
- 53 La Trinitat Nova
- 54 Torre Baró
- 55 Ciutat Meridiana
- 56 Vallbona

D9 SANT ANDREU

- 57 Trinitat Vella
- 58 Baró de Viver
- 59 Bon Pastor
- 60 Sant Andreu
- 61 La Sagrera
- 62 El Congrés i els Indians
- 63 Navas

D10 SANT MARTÍ

- 64 El Camp de l'Arpa del Clot
- 65 El Clot
- 66 El Parc i la Llacuna del Poblenou
- 67 La Vila Olímpica del Poblenou
- 68 El Poblenou
- 69 Diagonal Mar i Front Marítim del Poblenou
- 70 El Besòs i el Maresme
- 71 Provençals del Poblenou
- 72 Sant Martí de Provençals
- 73 La Verneda i la Pau

__Situació dels àmbits del Pla de Barris /
Font: Urbaning

Bloc 1 >

2 | Eixos de referència

Barcelona s'inscriu en un àmbit amb molta influència sobre el territori des d'una òptica econòmica, demogràfica o del medi natural. Aquest àmbit està delimitat pel riu Besòs, el front litoral, la serra de Collserola i la plataforma econòmica del delta del Llobregat.

La naturalesa d'aquests eixos metropolitans els confereix un gran potencial estratègic de transformació i desenvolupament, capaç de fer confluïr sinergies i d'articular el territori d'acord amb una nova manera de construir les ciutats, perquè esdevinguin nuclis generadors de noves centralitats. Tanmateix, aquest gran potencial contrasta amb el fet que bona part dels barris més desafavorits de la ciutat de Barcelona, en termes de renda familiar disponible mitjana, s'inscriuen dins d'aquests eixos. Es constata, doncs, una dissociació entre uns eixos d'abast metropolità amb gran potencial transformador i uns territoris a escala de barri amb dificultats per accedir a les oportunitats que aquests eixos ofereixen en condicions d'igualtat.

Per tant, els eixos Besòs, Muntanya-Turons i Litoral (en connexió amb el parc del delta

del Llobregat, a través de la Marina) esdevenen el marc territorial de referència en el qual s'inscriuen els diferents programes del Pla de Barris que s'implementaran, estableixen un nexa entre els programes i els doten d'una eina addicional per fer front a les desigualtats territorials.

La definició d'àrees territorials perseguïm, principalment, els objectius següents:

- Diagnosticar de forma conjunta les problemàtiques i les potencialitats de cada àrea. Algunes actuacions, com ara les vinculades a drets socials o a promoció econòmica, difícilment poden acotar-se a escala de barri.

- Raonar l'equilibri d'inversions i d'actuacions entre els diferents barris, ateses les importants diferències entre ells, les seves necessitats i el volum de població.

- Definir les actuacions en un escenari temporal de llarg termini, ja que es tracta d'accions de fons, estratègiques i no tàctiques.

- Establir una estratègia de generació de centralitat urbana, reforçant la interconnexió i la interacció entre territoris.

- Definir una estratègia d'actuació capaç de mitigar els retards acumulats de les inversions de les altres administracions públiques (com en l'estació de la Sagrera o les parades de metro a la Marina).

- Establir una prioritització i un cronograma de les actuacions i dels programes previstos, amb l'objectiu d'incidir de la forma més transversal possible sobre les causes estructurals de la desigualtat.

- Coordinar les actuacions amb les altres administracions.

Una de les principals potencialitats i innovacions del Pla de Barris és la interrelació entre l'impuls de projectes de barri i l'adopció d'estratègies d'eix per a diferents àrees de la ciutat. Es tracta de dues línies d'actuació complementàries i que s'han d'enriquir mútuament, per diversos motius:

- Actuen a escales diverses (de barri i d'eix).

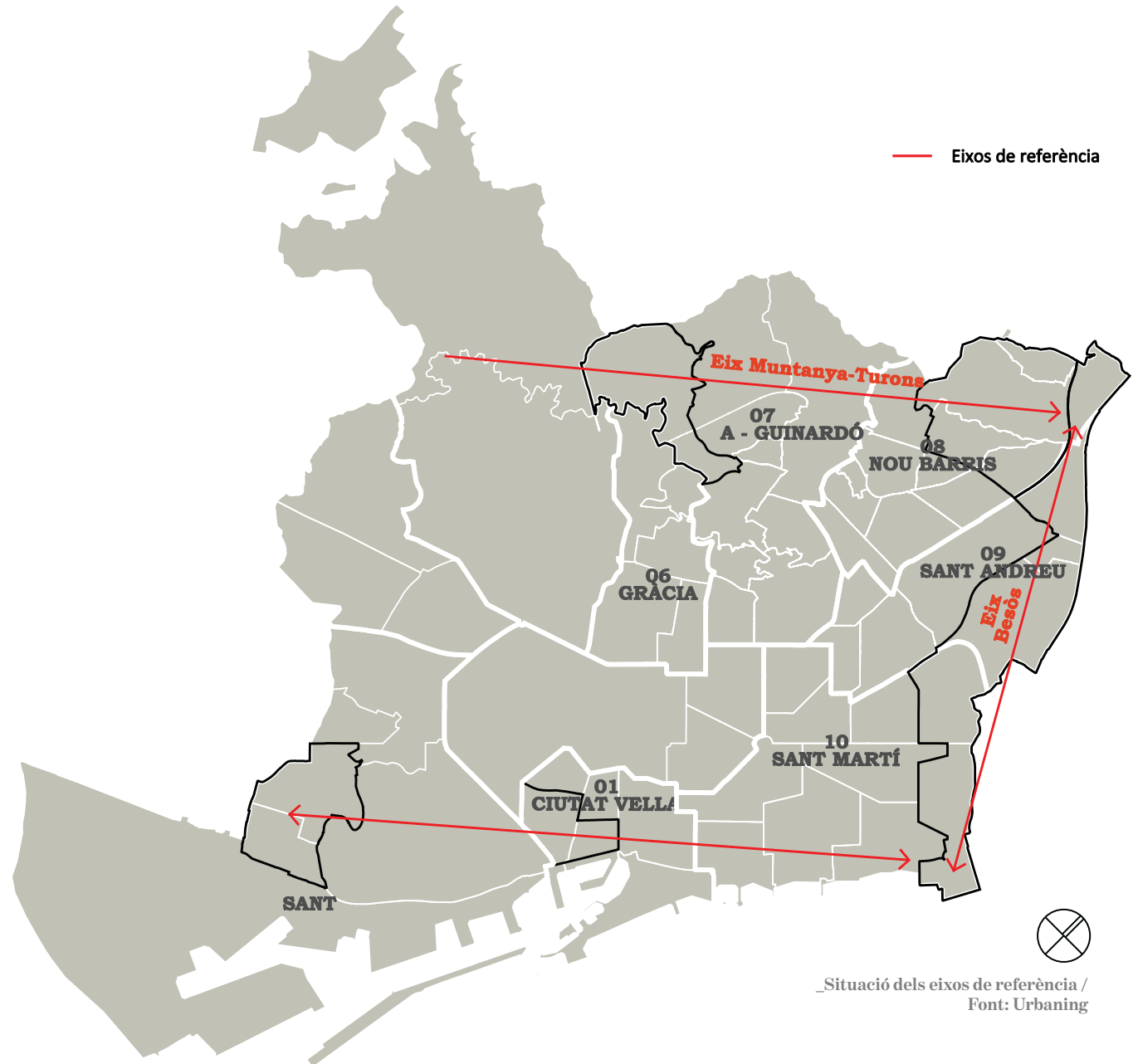
- Els horitzons temporals són diferents (quatre anys per al Pla de Barris, i de mitjà a llarg termini per als eixos).

- El tipus d'actuacions que han de preveure també són diferents (el Pla de Barris preveu actuacions de caràcter social, d'equipament i urbanisme local i d'apoderament veïnal, mentre que els eixos preveuen actuacions d'estratègia econòmica, de reequilibri urbà i d'abast infraestructural).

- Els actors amb què cal comptar són també diferents (els projectes de barri s'han de basar essencialment en l'actuació del propi ajuntament i de les entitats i veïns i veïnes de cada barri, en estreta col·laboració; les estratègies d'eix han d'incorporar, a més, altres administracions i empreses).

Tot i el seu caràcter divers, ambdós tipus d'instruments són indissociables i l'èxit d'un depèn de l'èxit de l'altre.

Pel que fa a la pertinença dels barris als eixos, cal remarcar que, atesa la seva ubicació, alguns barris esdevenen llocs frontissa. És el cas de Ciutat Meridiana, Torre Baró, les Roquetes i la Trinitat Nova, que se situen en la confluència dels eixos Besòs i Muntanya-Turons. En una situació anàloga es troba la Marina, ja que se situa en la confluència entre l'eix Litoral i l'àmbit d'actuació del Pla Delta.

Situació dels eixos de referència /
Font: Urbaning

2 | Eixos de referència

2.1 | Eix Besòs

Els barris que configuren la llera del riu Besòs constitueixen un eix força homogeni pel que fa a la caracterització social i territorial, i delimiten una àrea d'intervenció sobre la qual existeix una necessitat urgent d'acció municipal per afavorir-ne la cohesió. Les iniciatives dutes a la pràctica fins ara necessiten una visió integral, un canvi d'escala per incrementar-ne i intensificar-ne la incidència, i un enfocament col·laboratiu per poder concentrar els esforços en la lluita contra la vulnerabilitat.

Dins de l'àrea que correspon a les dues lleres del riu Besòs, en la qual es concentra un 10 % de la població catalana i on es busca establir sinergies amb els barris dels municipis adjacents (Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma, Badalona i Montcada i Reixac), s'hi concentren alguns dels barris de la ciutat que pateixen amb més intensitat una situació precària. El riu ha de deixar de ser un límit i ha d'adquirir centralitat

urbana com a eix cívic vertebrador de la futura ciutat metropolitana.

El Consorci del Besòs, constituït fins al 2015 per Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Barcelona, el 2016 s'amplia, incorporant Badalona, i canvia els estatuts per passar de ser un consorci urbanístic a ser un consorci amb plenes competències per desplegar totes les polítiques intermunicipals que els socis acordin. La redacció del Pla Besòs, com a document guia que ha de definir el marc de cooperació i de polítiques conjuntes dels municipis, té per objecte dotar el continu urbà de l'entorn del riu d'una estratègia d'acció compartida per a la millora de la qualitat de vida a ambdues lleres del Besòs en matèria d'infraestructures, mobilitat, espais lliures, equipaments i serveis, així com en promoció econòmica i ocupació, cultura, esports i drets socials. El Pla Besòs ha de garantir la inclusió i la

cohesió social, i ha de promoure la creació de nous elements compartits de reequilibri territorial entre municipis de centralitat metropolitana.

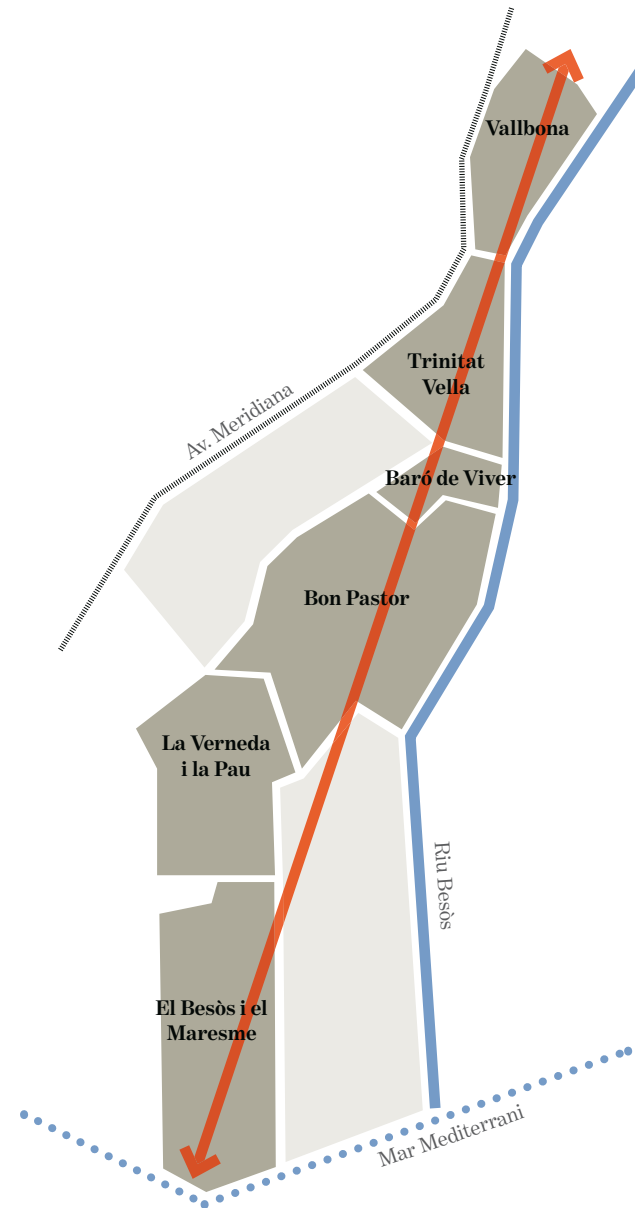
En aquest eix es planteja una estratègia de desenvolupament urbà sostenible i integral que innova i interrelaciona economia, medi ambient, cultura, societat i política per afavorir la cohesió social i territorial, i per esdevenir un nou eix de centralitat urbana, d'igualtat i de qualitat de vida. Aquesta estratègia es duu a terme des de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona i les entitats de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

La intervenció en l'àmbit de l'eix Besòs va ser presentada com a projecte específic i diferenciat a la convocatòria de fons FEDER i EDUSI el 13 de gener de 2016, i es resolde favorablement amb una dotació de 30 milions d'euros.

L'eix Besòs en xifres

Dins de l'eix Besòs s'hi inscriuen sis barris sobre els quals s'implementarà el Pla de Barris: Vallbona, Trinitat Vella, Baró de Viver, Bon Pastor, la Verneda i la Pau, i el Besòs i el Maresme. En ocasions, depenent dels projectes, s'afegeixen a aquest eix els barris de la Trinitat Nova, Ciutat Meridiana i Torre Baró.

Aquests barris abasten una superfície de 592 ha, que representa el 5,79 % de la superfície de la ciutat, i tenen una població de 78.402 persones (equivalent al 4,87 % de la població total de la ciutat). La densitat bruta (considerant tota la superfície de l'àmbit) és de 132,52 h./ha (inferior a la mitjana de la ciutat), però la densitat neta (considerant només la superfície de sòl d'ús residencial) és de 655,6 habitants per hectàrea residencial (superior a la mitjana de la ciutat).

Àmbit de l'eix Besòs /
Font: Urbaning

2 | Eixos de referència

2.2 | Eix Muntanya-Turons

L'eix Muntanya-Turons aglutina, en conjunt, barris caracteritzats per les dificultats derivades de l'orografia i de la configuració a partir del creixement urbanístic no gaire planificat dels anys 60 i 70. Les dificultats d'accessibilitat s'agreugen amb l'envelliment de la població. A més, les diverses onades d'immigració i la baixa formació i qualificació professional de la població, fan encara més complexa la situació d'aquests barris.

Un altre punt fonamental és la connectivitat, tant amb els barris veïns com dins dels mateixos barris: les dificultats del relleu, la població reduïda i sovint la densitat baixa de població dificulten la prestació de serveis i la disponibilitat d'equipaments de proximitat.

La precarietat de part del parc d'habitatges afegeix complexitat a la zona. La rehabilitació és una de les àrees fonamentals de treball en aquests barris: cal generar propostes innovadores i dirigides a la sostenibilitat energètica i mediambiental.

El fet que els barris de la Trinitat Nova, Ciutat Meridiana, Torre Baró, les Roquetes i Sant Genís dels Agudells facin de frontissa amb el verd metropolità implica la necessària definició d'una urbanització "tova" específica en els contactes entre la ciutat i la muntanya, que permeti millorar la connectivitat ambiental del medi natural i afavorir la penetració del verd dins de la ciutat. Alhora, cal actuar per posar en valor els recursos naturals. En aquest sentit, cal dir que el barri de la Teixonera s'ha inclòs en aquest eix pel potencial que té com a connector entre Collserola i el parc dels Tres Turons (Parc Güell, turó del Carmel, parc de la Creueta del Coll, turó de la Rovira i parc del Guinardó).

Unides al relleu i a la manca de connexions entre barris, cal mencionar dues altres barreres: la manca de permeabilitat i de recorreguts segurs per accedir als grans paquets d'equipaments d'escala de ciutat (per exemple, a l'Hospital de la Vall d'Hebron), i la necessitat de millorar la connectivitat entre les dues bandes de la ronda de Dalt.

L'eix Muntanya-Turons neix amb vocació metropolitana, atès que moltes de les necessitats i de les oportunitats que vol abordar entren en contacte amb el Parc Natural de la Serra de Collserola. L'objectiu proposat comporta passar d'un territori frontera a un espai de connexió, i crear un gran eix de lligam entre el teixit urbà i l'àmbit natural en contacte amb el vessant de Collserola, per tal d'afavorir la cohesió social, la qualitat de l'espai públic, els equipaments i la connectivitat.

Els barris que configuren la part baixa del vessant de Collserola delimiten una àrea d'intervenció que necessita urgentment l'acció municipal per afavorir la cohesió social. Es tracta d'un territori fragmentat per una gran densitat d'infraestructures i un model urbanístic pendent de definició on, al mateix temps, es concentren barris amb unes característiques semblants i una situació social precària.

Les iniciatives dutes a la pràctica fins ara necessiten un canvi d'escala i una visió integral per incrementar-ne i intensificar-ne la incidència, i concentrar els esforços en la lluita contra la vulnerabilitat. És per això que es proposa l'eix Muntanya-Turons com a estratègia com a nou espai de referència. En resum, la part baixa del vessant de Collserola ha de deixar de ser un límit i ha d'adquirir connectivitat urbana com a eix cívic vertebrador de la futura ciutat metropolitana.

L'eix Muntanya-Turons en xifres

Dins de l'eix Muntanya-Turons s'hi inscriuen sis barris sobre els quals s'implementarà el Pla de Barris: Sant Genís dels Agudells, la Teixonera, Ciutat Meridiana, Torre Baró, les Roquetes i la Trinitat Nova (els quatre últims esdevenen frontissa amb l'eix Besòs).

Aquests barris abasten una superfície de 538 ha, que representa el 5,26 % de la superfície de la ciutat, i tenen una població de 53.884 persones (equivalent al 3,35 % de la població total de la ciutat). La densitat bruta (considerant tota la superfície de l'àmbit) és de 100,18 h./ha i la densitat neta (considerant només la superfície de sòl d'ús residencial) és de 534,5 habitants per hectàrea residencial. Els dos tipus de densitat són inferiors a la mitjana de la ciutat.

Àmbit de l'eix Muntanya-Turons /
Font: Urbaning

2 | Eixos de referència

2.3 | Eix Litoral

El front litoral de la ciutat està format per un conjunt de territoris de gran diversitat, complexitat i atributs diferencials que han estat en permanent transformació, especialment en els darrers 40 anys, i que tenen per davant el repte que suposa un canvi de paradigma que afronti un nou model de ciutat. Dins d'aquesta complexitat hi trobem punts de gran singularitat, com per exemple el centre històric (que té un clar caràcter monumental, representatiu i ciutadà, i que requereix una mirada diferenciada i sostinguda) o el teixit industrial de la Marina que, a partir de la connexió amb el Pla Delta, pot esdevenir un altre pol de revitalització veïnal.

Des de finals dels anys 80, el front litoral ha estat un dels principals escenaris dels canvis urbanístics de la Barcelona contemporània. La seva transformació no només s'ha desenvolupat a través de projectes de reconversió de sòls obsolets, de la implementació d'equipaments culturals i d'oci, o de l'establiment de zones residencials o terciàries, sinó que també s'ha aprofitat del volum de recursos públics relacionats amb la preparació dels Jocs Olímpics de l'any 1992 i del Fòrum Universal de les Cultures de 2004. En ocasió d'aquests esdeveniments es van emprendre profundes transformacions de les infraestructures

urbanes, amb una visió de ciutat que anava més enllà d'aquests esdeveniments (com el desviament del corredor ferroviari de la costa, la construcció de les noves infraestructures que els plans de sanejament dels anys 80 preveïen per a la recuperació de les aigües de bany, la substitució tèrmica del fuel del Besòs per una central de cycle combinat, la transformació de l'antiga incineradora en una planta de valorització energètica integral amb simbiosi amb la central de climatització centralitzada del 22@ o les infraestructures marítimes del Port Olímpic i el Port Fòrum Sant Adrià).

Tanmateix, com a resultat de l'evolució soferta des dels anys 80, la ciutat disposa d'un front litoral amb espais que han estat sotmesos a grans transformacions urbanes a favor de la cultura del consum i que no han sabut resoldre les necessitats de la ciutat, o bé que ja s'han esgotat dins d'aquest model, ja sigui pel cycle econòmic de recessió o per la necessitat de generar àrees funcionals i de valor al seu territori. D'altra banda, no s'ha de perdre de vista el potencial que ofereix l'elevada concentració d'empreses especialitzades en serveis logístics d'alt valor afegit als voltants de la zona portuària.

Davant d'aquest escenari, cal retrobar la relació del mar amb la ciutat, reforçar el tarannà propi del territori i el component social i cultural, i superar les reeixides actuacions dels anys 80 i 90. Cal postular un model pel front litoral focalitzat en la capacitat de les persones per donar vida a l'espai urbà, en la regeneració de l'espai i en la recerca de fórmules que n'augmentin la rendibilitat social, a través de nous usos i noves maneres de gestió. L'objec-

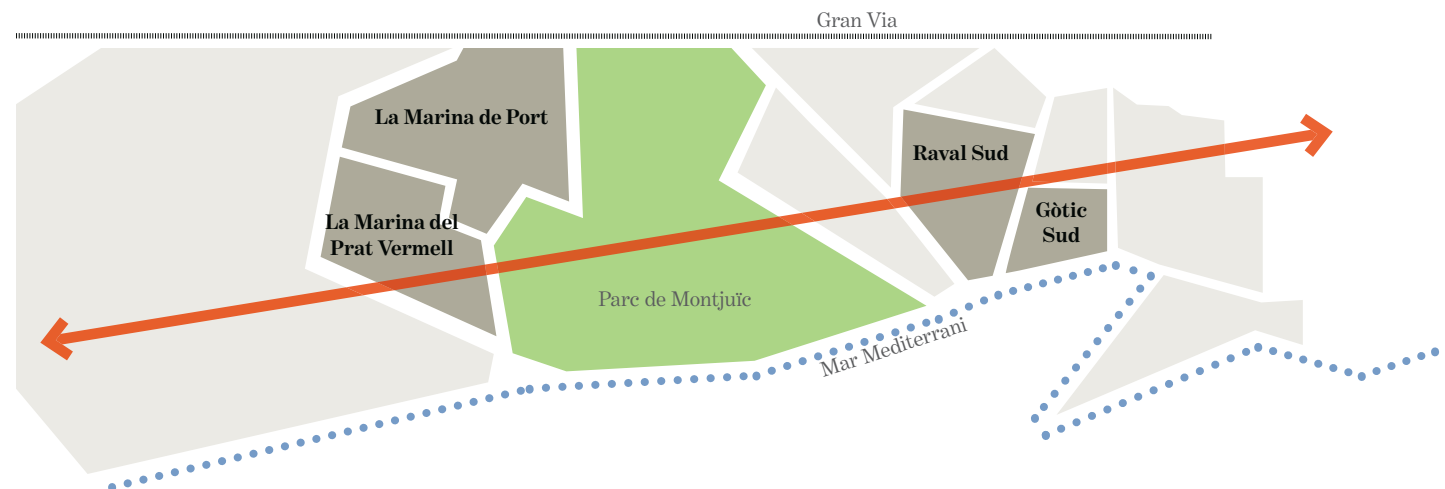
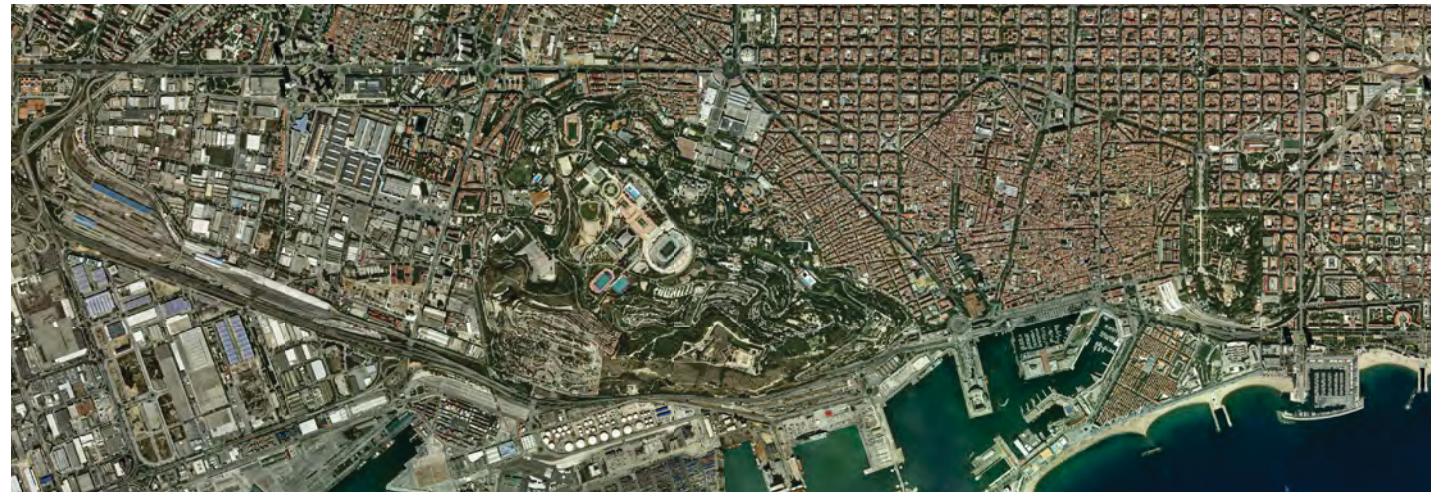
tiu és transformar-lo en un àmbit cada cop més habitable, sostenible i econòmicament arrelat. En aquest context, el Pla estratègic dels espais litorals de la ciutat és l'instrument mitjançant el qual es vol vehicular aquest repte.

Els barris del Raval Sud, el Gòtic Sud i la Marina són objecte del Pla de Barris i alhora formen part de l'eix Litoral; representen un bon punt de partida per aprofundir en les actuacions, sobretot en matèria social, i com a espai d'oportunitats. Alguns dels temes que cal tractar en aquests territoris en concret són els següents: la pèrdua de població, aprofundint en les causes que generen la marxa de persones i detectant quines eines estructurals hi ha a l'abast per revertir el procés (com ara generar dinamisme local amb els establiments comercials, fomentar el comerç de proximitat o crear oportunitats educatives amb instituts potents i atractius); la diversificació econòmica, en particular d'activitats artesanals i industrials, la qual cal potenciar; la millora de la connexió del districte amb el front marítim i amb Montjuïc; l'ús equilibrat de l'espai públic; els problemes d'accessibilitat i de mobilitat; la rehabilitació del parc d'habitatges; els projectes per fomentar la convivència i la cohesió social, i la consolidació de l'activitat local, pel seu caràcter de ròtula d'encaix metropolità en l'àmbit del Pla Delta.

L'eix Litoral en xifres

Dins de l'eix Litoral s'hi inscriuen quatre barris sobre els quals s'implementarà el Pla de Barris: Raval sud, el Gòtic sud, la Marina de Port i la Marina del Prat Vermell (els dos últims esdevenen frontissa amb el Pla Delta).

Aquests barris abasten una superfície de 294 ha, que representa el 2,88 % de la superfície de la ciutat, i tenen una població de 94.405 persones (equivalent al 5,87 % de la població total de la ciutat). La densitat bruta (considerant tota la superfície de l'àmbit) és de 321,24 h./ha (molt superior a la mitjana de la ciutat) i la densitat neta (considerant només la superfície de sòl d'ús residencial) és de 551,8 habitants per hectàrea residencial. Tanmateix, si s'analitza per separat, s'observa que al territori de Ciutat Vella la densitat bruta i neta és molt superior a la mitjana de la ciutat, mentre que a la Marina és inferior.

Bloc 1 >

3 | Indicadors de vulnerabilitat

Tant l'evidència estadística com la literatura científica indiquen que el confinament de veïns i veïnes de rendes baixes en els barris més desafavorits contribueix a l'empitjorament de les seves condicions de vida i esdevé una barrera afegida a la igualtat d'oportunitats i a l'accés a la renda i als serveis. En aquest context, el programa per a la millora dels barris està concebut com un instrument en la lluita contra l'increment de les desigualtats socials a la ciutat. Pretén abordar de manera integral i transversal les mancances i les problemàtiques de cada territori, incidint en alguns àmbits estratègics, com ara els següents:

- La igualtat d'oportunitats per a persones amb **rendes baixes**.
- L'**activitat econòmica**, fent especial èmfasi en l'economia social, el comerç de proximitat, la recuperació de la capacitat industrial local i la millora de l'ocupabilitat.
- Els **dèficits urbanístics**, l'espai públic o els equipaments.

- La qualitat i la salut del **parc d'habitatges**.

- Les **oportunitats educatives**.

- Les condicions de **salut** física i mental.

- L'atenció a col·lectius amb **necessitats especials**.

En tots els barris objecte d'aquest programa es detecten dèficits estructurals en molts d'aquests àmbits, cosa que genera greus desigualtats socials entre els residents i la resta d'habitants de la ciutat que cal corregir. Aquestes desigualtats s'evidencien quan s'analitzen indicadors concrets quantificables, com per exemple la distribució territorial de la renda familiar disponible, el nivell formatiu de la població en estudis superiors, la taxa d'atur, la taxa d'embaràs entre adolescents o l'estat del parc d'habitatges, per citar-ne alguns.

Tanmateix, cal tenir present que els indicadors són el reflex d'una realitat complexa i que, en general, estan molt interrela-

cionats entre si. Per tant, és mitjançant una anàlisi creuada entre els diferents indicadors que es pot tenir una visió àmplia d'aquesta realitat i, conseqüentment, plantejar accions més efectives per revertir la situació. Mitjançant una anàlisi estadística de correlacions es posen de manifest algunes d'aquestes interrelacions, a escala de ciutat, entre els diferents vectors que incideixen en la desigualtat territorial.

Renda familiar disponible (RFD)

En els territoris de Barcelona amb menor RFD es detecten uns índexs elevats d'atur, d'expedients de desnonament, d'embaràs entre adolescents o d'edificis en estat ruïnós, dolent o deficient. També coincideixen amb uns percentatges baixos de població amb estudis superiors.

Atur

La distribució de l'atur té una relació evident amb índexs baixos de RFD, però estadísticament també es posa de manifest que en els barris amb índexs d'atur elevats es produeixen més desnonaments, l'estat del parc d'habitatges és més deficient i es produeixen més problemes relacionats amb la salut, com per exemple d'embaràs entre adolescents.

Edificis en estat ruïnós, dolent o deficient

Pel que fa a l'estat dels edificis, per una banda, s'observa que en els barris que tenen un índex més alt d'edificis en mal estat hi ha índexs més alts de població estrangera, d'atur i d'expedients de desnonament. Per una altra banda, en aquests barris hi ha pocs locals comercials en planta baixa, menor esperança de vida i un percentatge baix de població amb estudis superiors.

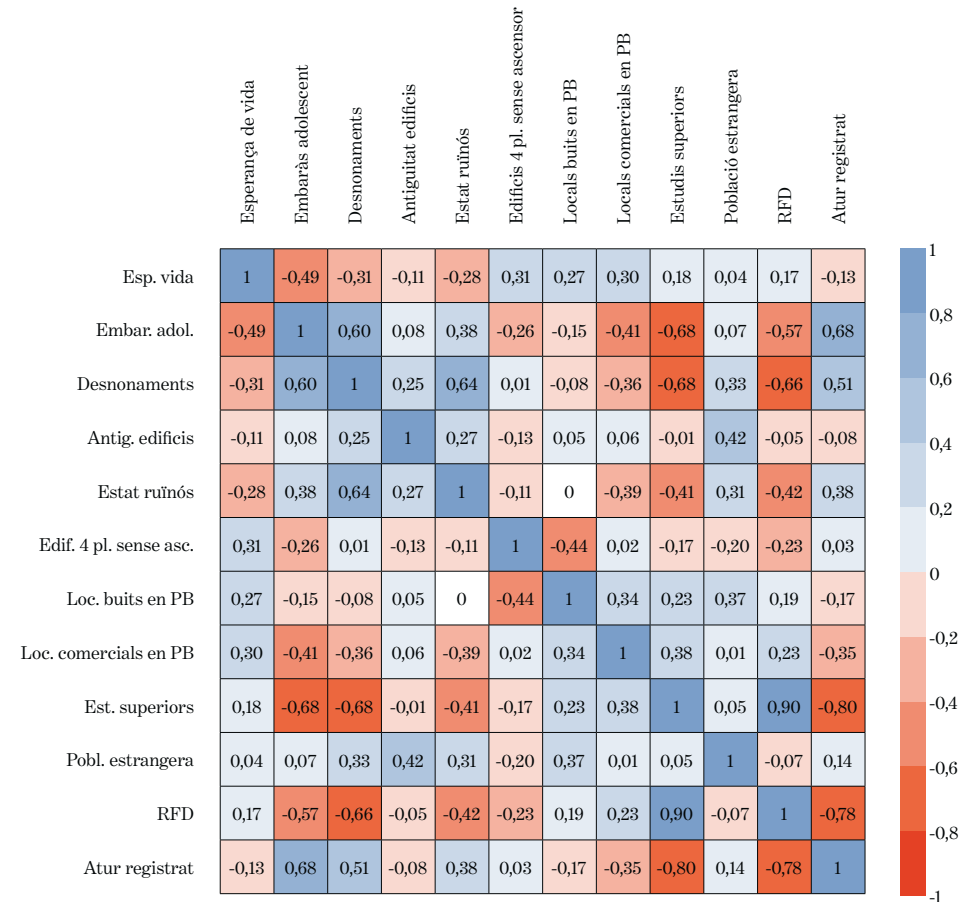
Expedients de desnonament

Els barris amb un major nombre d'expedients de desnonament també tenen un índex elevat d'atur, d'embaràs entre adolescents, i d'edificis antics i en estat deficient. La RFD, l'esperança de vida i la taxa de població amb estudis superiors són relativament baixes.

Estudis superiors

Pel que fa als estudis, s'observa que com més alt és l'índex de població amb estudis superiors, més elevada és la RFD. Per contra, en els barris amb una taxa més baixa de població amb estudis superiors s'hi concentren taxes més altes d'atur, d'embaràs entre adolescents, d'expedients de desnonament i d'habitatges en estat deficient.

Aquestes dades posen de manifest la interrelació dels factors socials, educatius, econòmics, de salut i d'habitatge en el desequilibri que es produeix en els territoris més desfavorits en termes de RFD. Tot seguit es comenten amb més detall alguns d'aquests indicadors que tenen rellevància en els territoris objecte d'aquest programa.

_Taula de correlacions entre variables / Font: Urbaning

NOTA: En blau figuren les correlacions positives entre variables i en vermell, les correlacions negatives. Els valors i la intensitat del color representen la magnitud de la correlació.

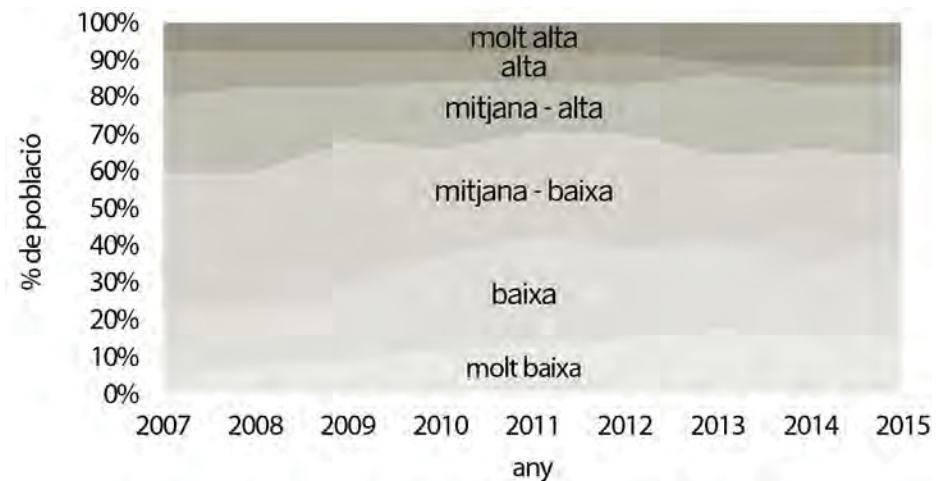
3 | Indicadors de vulnerabilitat

3.1 | Pobresa i desigualtat: renda familiar disponible

L'any 2015, dels 73 barris de la ciutat, 32 tenien un índex de renda familiar disponible (IRFD) inferior al de l'any anterior. Si es té en compte el període des de l'any 2008, el nombre de barris és molt superior.

Dels deu barris amb l'IRFD més alt, vuit es troben entre els barris que tenen una taxa d'atur més baixa entre la població en edat activa, segons les darreres dades disponibles, corresponents a l'any 2015. Aquests barris són Pedralbes, les Tres Torres, Sant Gervasi-Galvany, Sarrià, Sant Gervasi-la Bonanova, la Dreta de l'Eixample, Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, i el Putxet i el Farró.

Per contra, dels deu barris que tenen una taxa d'atur més alta entre la població de 16 a 64 anys, sis estan entre els que tenen un IRFD més baix. Aquests barris són la Marina del Prat Vermell, Ciutat Meridiana, la Trinitat Nova, Vallbona, Trinitat Vella i Torre Baró.

_Evolució de la població de Barcelona per grans grups de RFD (2007-2015) /
Font: Ajuntament de Barcelona

En línies generals, la distribució de la renda de 2015 reflecteix una gran estabilitat en comparació amb l'any anterior. Per estrats de renda, el grup de rendes mitjanes (mitjana-baixa i mitjana-alta) continua sent predominant (44,2 % de la població), tot i que les rendes baixes i molt baixes aglutinen el 39,2 % de la població. Ara bé, la novetat del 2015 és que s'ha produït un desplaçament del segment intermedi cap a les rendes baixes, mentre que les rendes altes s'han estabilitzat i mantenen la posició respecte del 2014.

En una visió retrospectiva, des del 2007 la distribució de la població per nivell de renda a la ciutat ha evolucionat seguint unes tendències ben marcades: l'avanç progressiu de les rendes baixes (passant del 20 % al 40 %), la reducció de les rendes mitjanes (passant del 60 % al 44 %) i l'augment del pes dels dos segments extrems, el de renda molt baixa i el de renda molt alta.

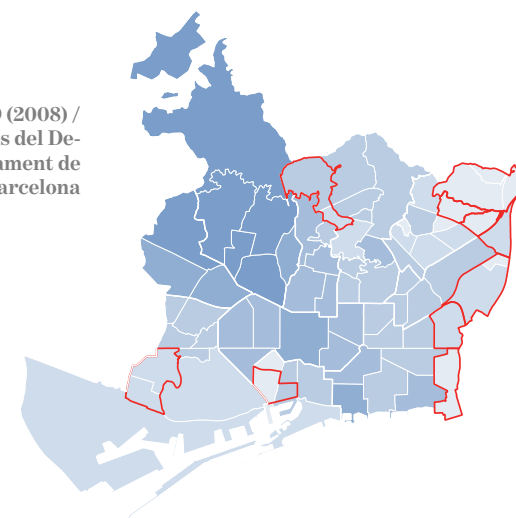

_Fotografia aèria de Barcelona / Font: Ajuntament de Barcelona

D'acord amb el que s'observa en altres ciutats o països, el procés de polarització i d'augment de les desigualtats que s'ha donat a Barcelona en els darrers anys s'emmarca en un fenomen força global que, per ara, no presenta indicis d'esmoreir-se. L'anàlisi dels valors de l'IRFD per barris revela que una gran majoria s'ha tornat a situar en valors pròxims als d'anys anteriors, amb suaus moviments a l'alça o a la baixa, tant del valor dels índexs com de la posició relativa. També hi ha alguns barris amb avenços o retrocessos significatius.

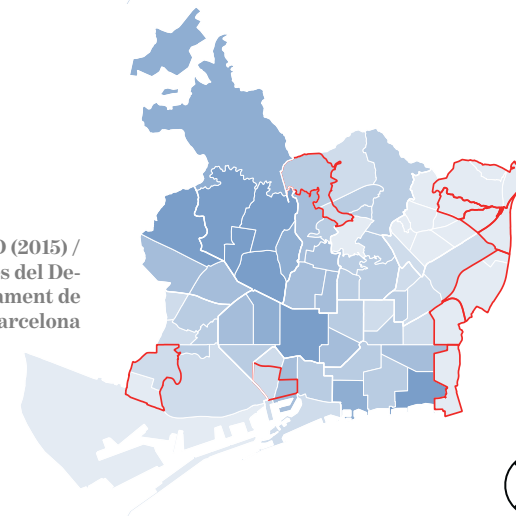
En qualsevol cas, la visió general del mapa de distribució de la RFD per barris continua perfilant de manera acusada el contrast de renda entre els barris de la zona oest (que per primer cop avança de forma discontinua cap al mar) i els de la zona nord-est amb la resta de la ciutat. Entre el 2007 i el 2015 aquesta escletxa s'ha estès de vuit a dinou barris.

Distribució per barris de l'IRFD (2008) /
 Font: Urbaning, a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

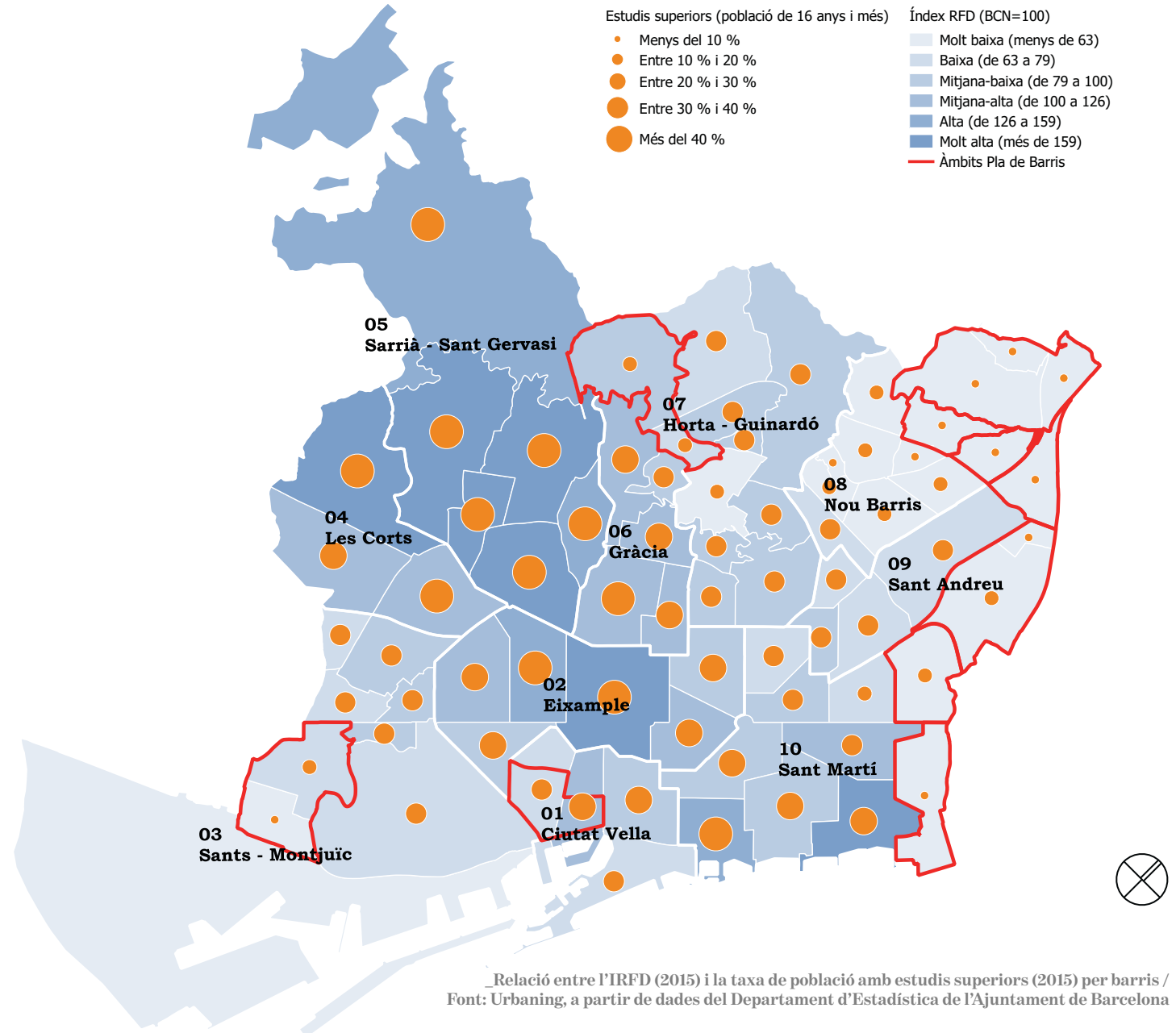

- Índex RFD (BCN=100)
- Molt baixa (menys de 63)
 - Baixa (de 63 a 79)
 - Mitjana-baixa (de 79 a 100)
 - Mitjana-alta (de 100 a 126)
 - Alta (de 126 a 159)
 - Molt alta (més de 159)
 - Àmbits Pla de Barris

Distribució per barris de l'IRFD (2015) /
 Font: Urbaning, a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

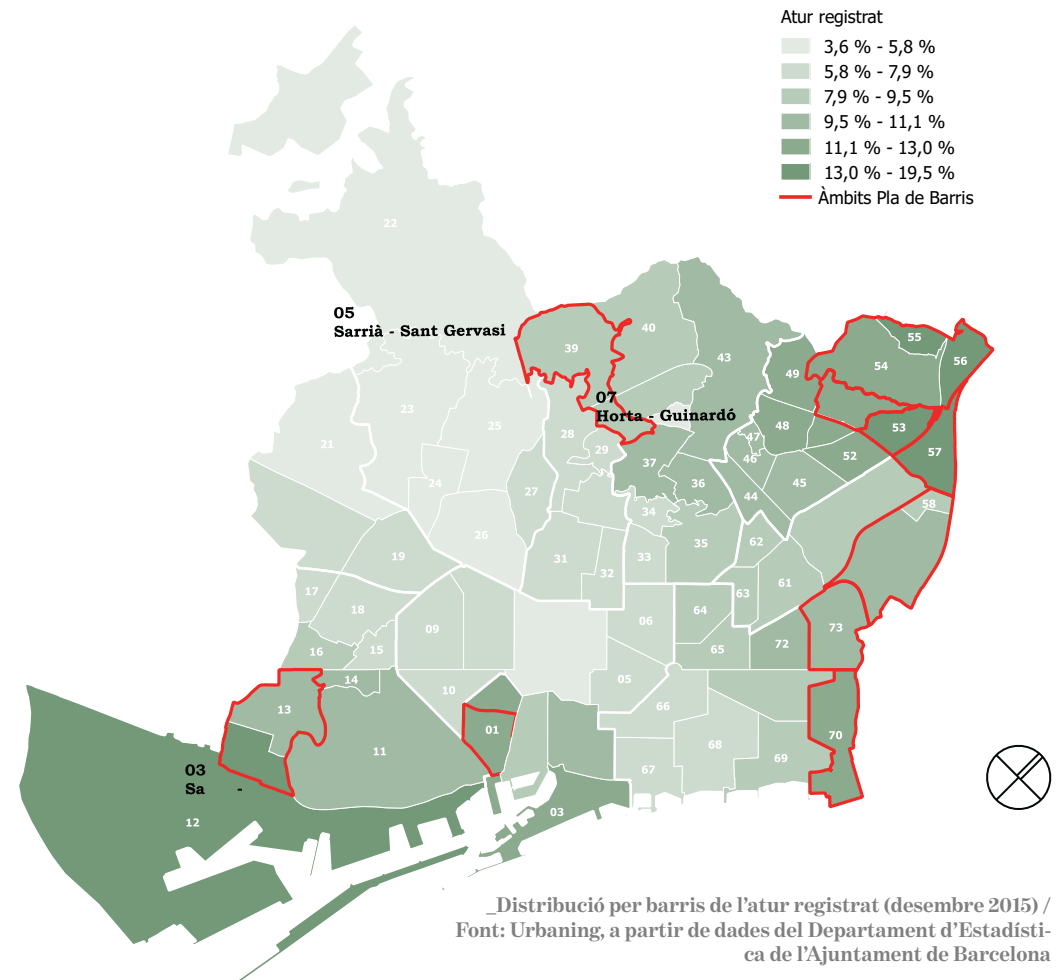
El nivell baix de RFD és un dels indicadors més característics dels territoris objecte del Pla de Barris. En aquest sentit, s'observa que, quantitativament, té una relació directa amb molts dels altres indicadors que reflecteixen la desigualtat social. Aquest és el cas, per exemple, de la taxa de població amb estudis superiors. Així, trobem que en els barris on la RFD és baixa, el nivell d'estudis superiors de la població també és baix, mentre que els territoris amb RFD elevada presenten una taxa de població amb estudis superiors també elevada. Aquesta interrelació de la RFD també la trobem amb indicadors com la taxa d'atur, els expedients de desnonament o la taxa d'embaràs entre adolescents.

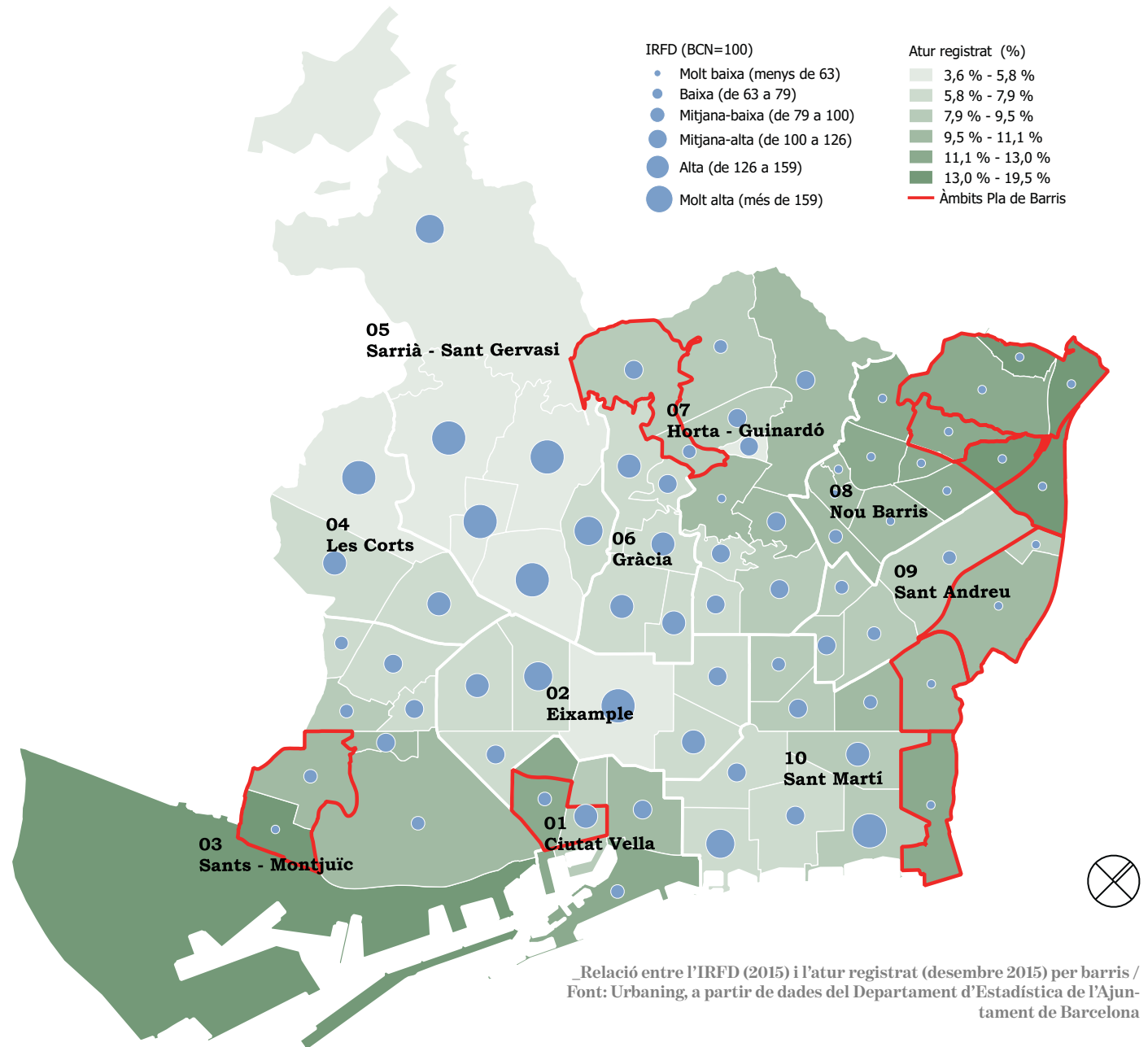
3 | Indicadors de vulnerabilitat

3.2 | L'atur i la renda familiar disponible

L'accés a l'ocupació és un altre dels indicadors que evidencien l'escletxa territorial. El pes de l'atur registrat en la població de 16 a 64 anys s'ha reduït a tots els barris de la ciutat, menys a la Marina del Prat Vermell, que és l'únic barri on l'atur s'incrementa al llarg de l'any 2015. Els percentatges més elevats d'atur registrat en la població de 16 a 64 anys es troben a barris del districte de Nou Barris, mentre que els percentatges més baixos es concentren al districte de Sarrià-Sant Gervasi. Els deu barris amb major pes de l'atur de llarga durada es troben a Sants-Montjuïc, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí. D'aquests, Nou Barris és el districte que presenta més barris en aquesta situació. En contrast, més de la meitat dels deu barris que presenten un menor pes de l'atur de llarga durada es localitzen al districte de Sarrià-Sant Gervasi.

L'anàlisi estadística evidencia que l'atur i la RFD tenen una correlació directa molt significativa. Així, s'observa que els barris amb les majors taxes d'atur entre la població de 16 a 64 anys són els que presenten IRFD més baixos. En aquest extrem destaquen els barris de Ciutat Meridiana, Vallbona, la Trinitat Nova, Trinitat Vella i la Marina del Prat Vermell. En sentit contrari, els territoris amb menors taxes d'atur presenten IRFD més alts.

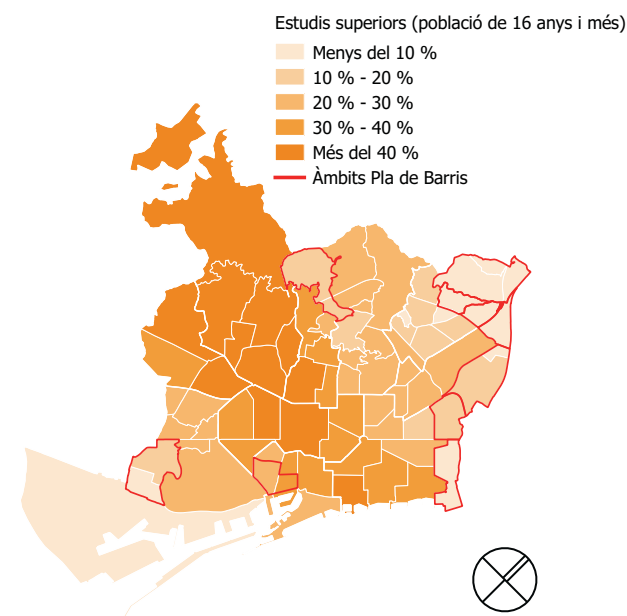
3 | Indicadors de vulnerabilitat

3.3 | Nivell formatiu i igualtat d'oportunitats educatives

El pes de l'atur registrat en la població de 16 a 64 anys també està directament relacionat amb el nivell educatiu de la població. La majoria dels barris amb una taxa reduïda d'atur es troba entre els barris de la ciutat que presenten majors percentatges de població amb estudis superiors o amb cicles formatius de grau superior (CFGs). Així, els deu barris amb un major índex de població amb estudis superiors es troben entre els 27 que tenen un menor atur relatiu. A més, tots estan entre els tretze barris que tenen una major RFD. D'altra banda, els barris amb els percentatges més elevats de població que només ha cursat fins a primària són, normalment, aquells on el pes de l'atur registrat en la població de 16 a 64 anys és major: dels onze barris de la ciutat on l'atur és major en relació amb la població en edat de treballar, vuit es troben entre els barris de la ciutat amb un proporció més elevada de població amb estudis fins a primària.

Cal esmentar també les notables diferències que existeixen entre els deu districtes en relació amb l'índex sintètic dels resultats de la prova de competències bàsiques feta a les escoles de la ciutat. En efecte, els resultats d'aquestes proves es poden considerar com un factor de risc que afecta les escoles i els instituts, però n'hi ha altres que són igualment importants, com ara els següents:

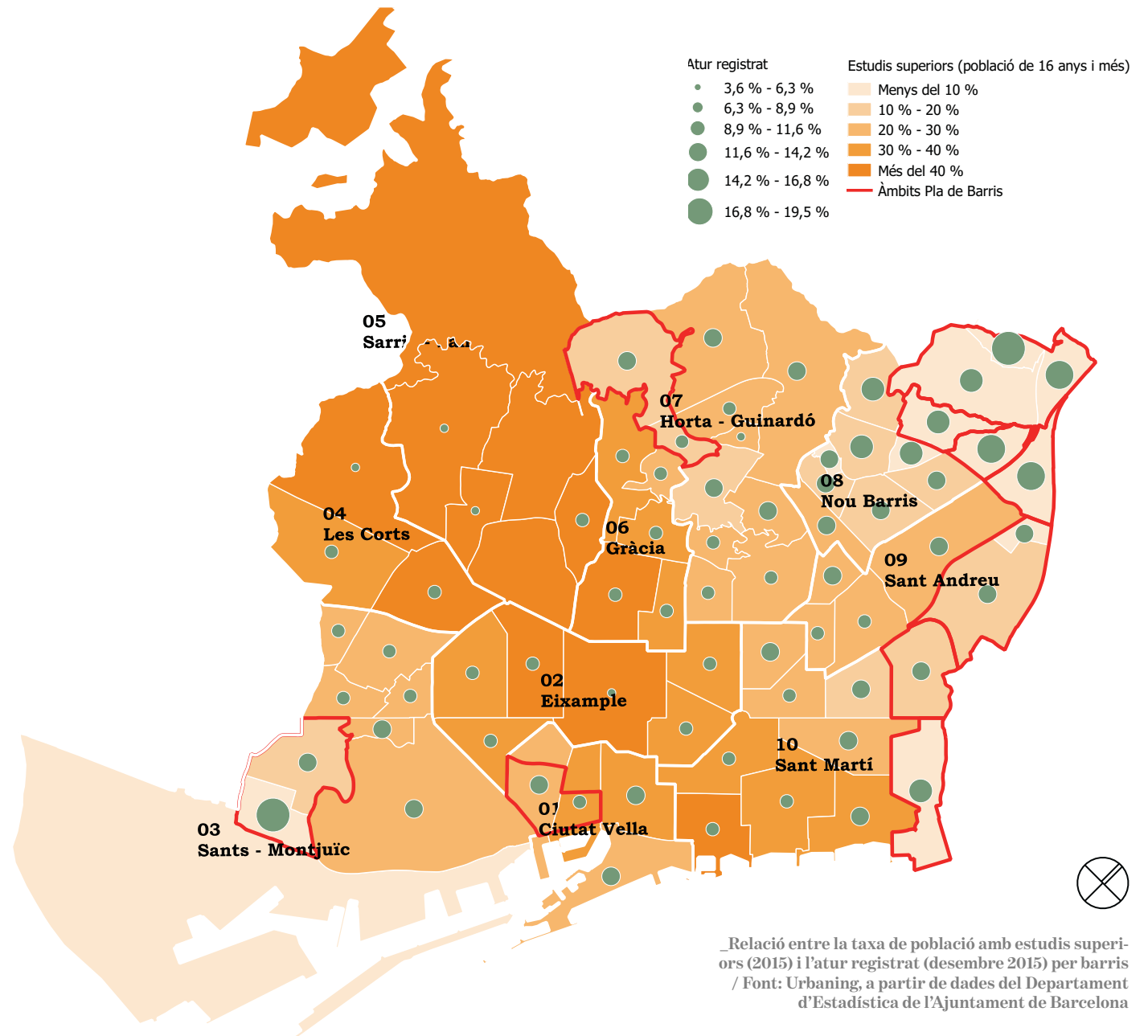
- La baixa demanda de sol·licituds de matrícula.
- La complexitat socioeconòmica.
- El nombre d'alumnes amb necessitats educatives especials.
- Un entorn desafavorit, amb RFD molt baixes.
- Els resultats de l'avaluació anual de centres (AVAC).

Distribució per barris de la taxa de població amb estudis superiors (2015) /
Font: Urbaning, a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

- El nombre d'alumnat estranger.

Entrant en més detall en els territoris objecte d'aquest programa s'observa que, d'aquests set factors de risc, els més generalitzats són uns resultats baixos en les proves de competències bàsiques a 4t d'ESO (educació secundària obligatòria), seguits de la complexitat socioeconòmica i un entorn desafavorit. En segon terme, també és destacable la baixa demanda de sol·licituds de matrícula en aquests barris. Concretament, i segons dades de 2015, la mitjana de factors de risc (la qual té en compte els factors de risc de totes les escoles i instituts de l'àmbit) més elevada correspon a la Zona Nord (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona) (5,58), seguida de Trinitat Vella (4,75), el Raval Sud i el Gòtic Sud (3,88) i la Verneda i la Pau (3,50).

3 | Indicadors de vulnerabilitat

3.4 | Salut física i mental. Les desigualtats en salut als barris

Els indicadors de salut no estan distribuïts de forma homogènia a la ciutat, sinó que hi ha indicadors diferents segons els barris. L'informe "La Salut a Barcelona 2015" presenta els determinants de la salut, l'estat de salut i la desigualtat en salut als barris de Barcelona i constitueix, avui dia, una eina bàsica de monitoratge i de disseny de polítiques de promoció de la salut. En l'edició de l'informe de l'any 2014 es van identificar els barris amb més necessitats, en els quals durant el 2015 es van intensificar els programes de "Salut als barris", es van prioritzar els recursos i les noves intervencions sanitàries i es van definir les línies prioritàries d'acció, que s'han incorporat al Programa d'Actuació Municipal i al Pla de salut de Barcelona, com la salut mental, sexual, ambiental i laboral.

Algunes de les dades més rellevants de l'informe i la seva matriu d'indicadors per als barris de Barcelona es resumeixen en els punts següents:

- **L'esperança de vida en néixer** (calculada a partir de taules de vida i mortalitat). L'any 2014, l'esperança de vida més baixa es registrava a Ciutat Vella (77,5 anys en homes i 85,7 anys en dones) i la més alta, a les Corts (83,3 anys en homes i 88,2 anys en dones). Tanmateix, on més augmenta l'esperança de vida entre el 2005 i el 2014 és als districtes amb menor nivell socioeconòmic, concretament a Nou Barris, que registra un increment de quatre anys en ambdós sexes.

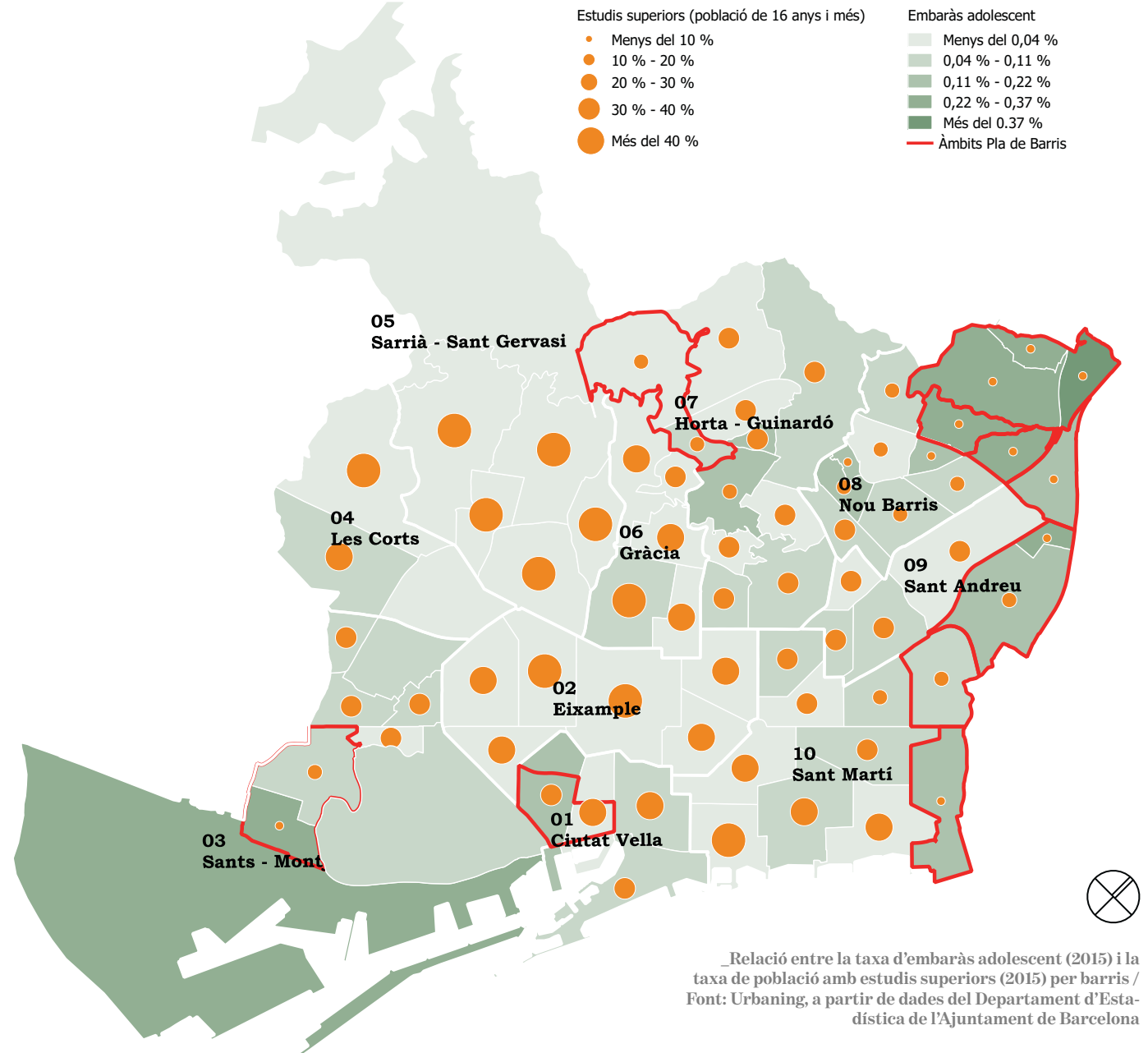
- **La taxa de fecunditat adolescent** (nombre de naixements per part de noies d'entre 15 i 19 anys per cada 1.000 noies en aquesta edat). L'any 2003 la fecunditat adolescent més alta es va detectar al districte de Ciutat Vella, però l'any 2015 mostra una disminució del 50 %. Al districte de Sants-Montjuïc també es redueix la fecunditat adolescent durant aquest període, la qual esdevé inferior a la dels districtes d'Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sant

Martí. El districte de Nou Barris també mostrava una fecunditat adolescent alta l'any 2003, la qual s'ha reduït molt lleugerament fins a l'any 2015. D'altra banda, els districtes amb menys fecunditat adolescent eren i són Sarrià-Sant Gervasi, les Corts i l'Eixample, on la baixa fecunditat en l'adolescència continua reduint-se.

- **La taxa de tuberculosi** (nombre de nous casos de tuberculosi diagnosticats per cada 10.000 habitants). El districte de la ciutat amb la incidència més elevada de tuberculosi és Ciutat Vella, seguit de Sants-Montjuïc en homes i de Nou Barris en dones. Agrupant els barris de la ciutat per la RFD, observem que la malaltia és més freqüent en els barris de RFD baixa i que la incidència va disminuint a mesura que augmenta la RFD, tant en homes com en dones.

Des d'un punt de vista estadístic, s'observen relacions significatives entre diversos indicadors de salut i altres variables. Així, s'evidencia que en els barris amb menor esperança de vida hi ha un major nombre d'habitatges en estat deficient, d'expedients de desnonament i d'embaràs entre adolescents. De la mateixa manera, aquest darrer indicador té una correlació positiva significativa amb la taxa d'atur.

En conjunt, les fortes desigualtats de diversos indicadors de salut i els seus determinants socioeconòmics entre els districtes i els barris de la ciutat marquen la necessitat de continuar aprofundint en les mesures de disminució d'aquestes desigualtats.

3 | Indicadors de vulnerabilitat

3.5 | Habitatge

L'habitatge és un dret i un bé de primera necessitat. Tanmateix, no tots els veïns i veïnes de Barcelona hi tenen accés en les mateixes condicions. Hi ha territoris de la ciutat on aquest dret genera desigualtats socials importants, ja sigui en termes d'accés i esforç econòmic o en termes de qualitat del parc d'habitatges.

En aquest sentit, el Pla pel dret a l'habitatge de Barcelona (2016-2025) descriu, en clau de ciutat, l'escenari següent entorn de l'habitatge:

- Augment de població. S'ha produït un guany de població en els districtes amb rendes baixes en relació amb els de rendes més altes des de 2007, a excepció de Sarrià-Sant Gervasi.

- Població en procés d'envelliment. Això comporta un augment dels problemes associats a l'accessibilitat i la mobilitat, a l'infrahabitatge i les necessitats de rehabilitació, i a les dificultats per fer front a les despeses.

- Risc d'exclusió. Des de 2007, l'augment de l'atur, la precarietat laboral i la caiguda dels ingressos han provocat un increment de les dificultats per accedir i mantenir els habitatges. Alhora, s'ha produït un augment de les situacions de pobresa energètica lligat a l'existència d'un parc edificat antic que no proporciona un aïllament tèrmic correcte, al descens de la renda mensual de les llars, a l'alt cost de l'habitatge i als preus de subministrament massa elevats en relació amb els ingressos familiars.

- Pagament de l'habitatge. El major esforç es dona als barris amb menor renda.

- Increment dels desnonaments, especialment entre els anys 2008 i 2014. El 70 % dels casos atesos a les oficines de l'habitatge s'han degut a l'impagament del lloguer, el 23 % a ocupacions a precari i únicament el 7 % a l'impagament de la hipoteca. Aquesta situació no és homogènia, sinó que els districtes de Sants-Montjuïc i Nou Barris han acumulat més de la meitat dels casos atesos; la incidència també és elevada a Ciutat Vella.

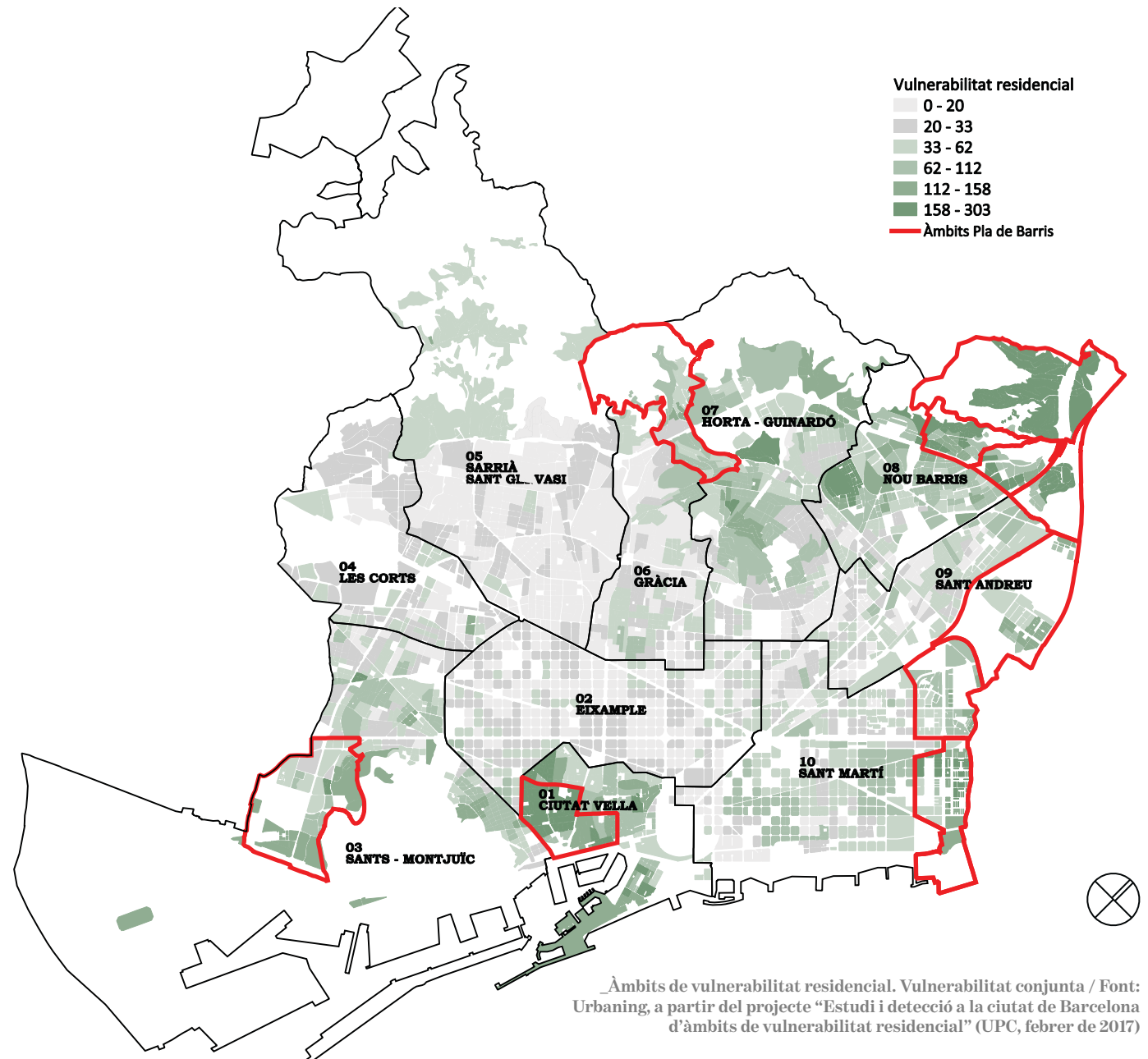
- Existència de situacions d'exclusió residencial severa: persones sense llar, residents en assentaments, residents en habitatges sense títol habilitant i persones que viuen en habitacions rellogades, infrahabitatges o habitatges sobreocupats.

- El mercat immobiliari i els seus efectes. Entre el 2008 i el 2013, el lloguer és el primer mecanisme d'accés a l'habitatge. Aquesta tendència s'ha començat a modificar a partir de l'any 2014, la qual cosa ha tingut una incidència especial en el preu del lloguer, que està patint un augment molt significatiu. Aquesta alça en el preu del lloguer provoca la substitució de llogaters amb rendes mitjanes o baixes per llogaters amb rendes altes i per persones foranes.

- Pressió turística a l'habitatge de primera residència, especialment a Ciutat Vella.

- Existència d'un parc d'habitatges amb deficiències de conservació, accessibilitat i eficiència energètica.

Tots aquests factors apunten a un augment de les desigualtats socials en matèria d'habitatge en els territoris amb RFD més baixes, a les quals cal posar fre.

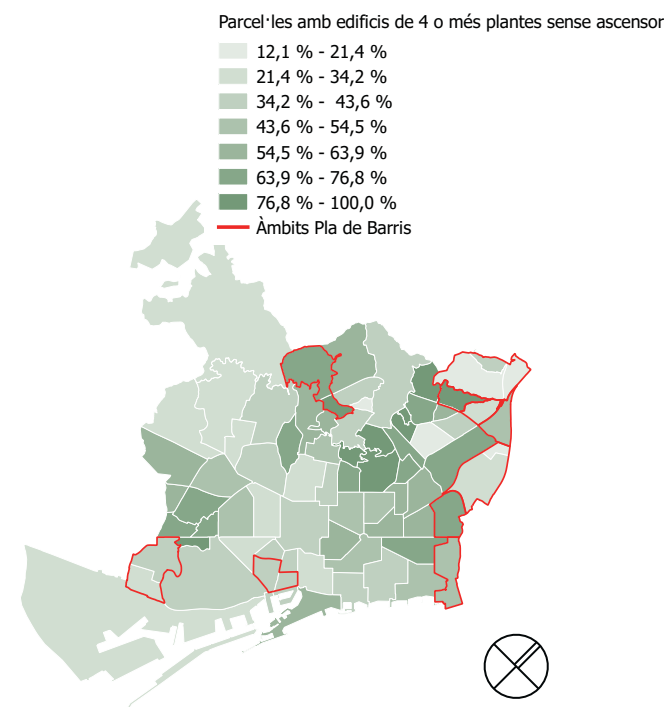
Pel que fa a la qualitat del parc d'habitatges, d'acord amb els resultats del projecte "Estudi i detecció d'àmbits de vulnerabilitat residencial a Barcelona", promogut des del Pla de Barris i dut a terme per l'Ajuntament de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), les principals problemàtiques detectades en els territoris objecte del Pla de Barris són les següents:

- Baixa superfície mitjana de l'habitatge i baixa ràtio de superfície de l'habitatge per habitant.
- Proporció elevada d'habitatges de quatre o més plantes sense instal·lacions d'ascensors.
- Proporció elevada de parcel·les amb edificis de més de 40 anys sense expedients de rehabilitació. Aquesta situació es manifesta amb més força a Ciutat Vella, la Teixonera i Ciutat Meridiana, on es concentra

un nombre elevat d'expedients de conservació per falta de manteniment en relació amb el parc total d'habitatges.

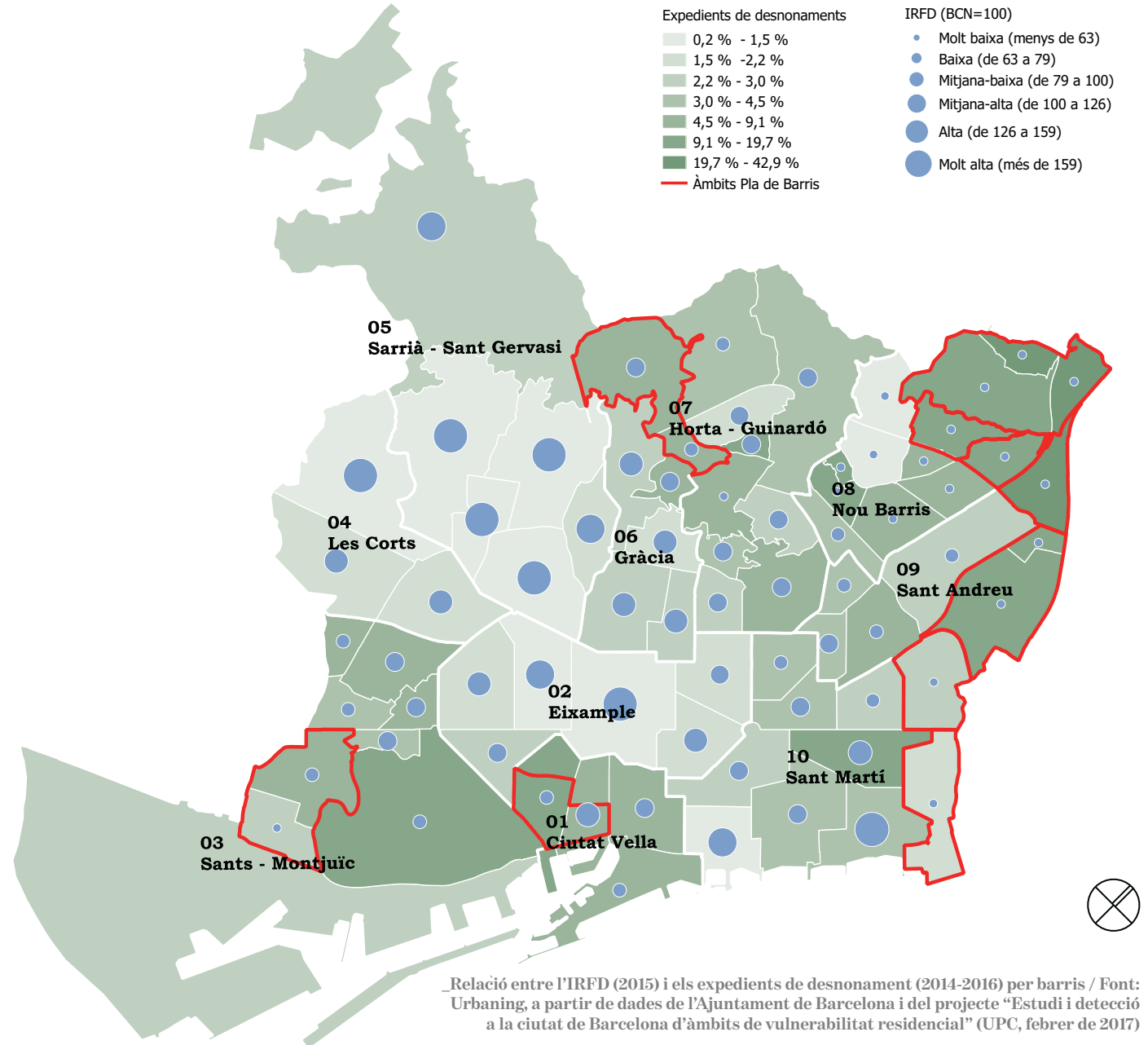
- A Ciutat Vella, la Marina, Sant Genís dels Agudells i Torre Baró hi ha una proporció elevada d'habitatges principals en edificis en estat ruïnós, dolent o deficient.

- En relació amb el règim de tinença de l'habitatge principal, s'observa que a Ciutat Vella hi predomina l'habitatge de lloguer, el qual també té un pes molt significatiu a Sant Genís dels Agudells. Aquests barris, juntament amb Ciutat Meridiana i Torre Baró, són els que tenen un major percentatge d'ajuts per al pagament del lloguer.

_Parcel·les amb edificis de 4 o més plantes sense instal·lacions d'ascensors (2016) per barris / Font: Urbaning, a partir del projecte "Estudi i detecció a la ciutat de Barcelona d'àmbits de vulnerabilitat residencial" (UPC, febrer de 2017)

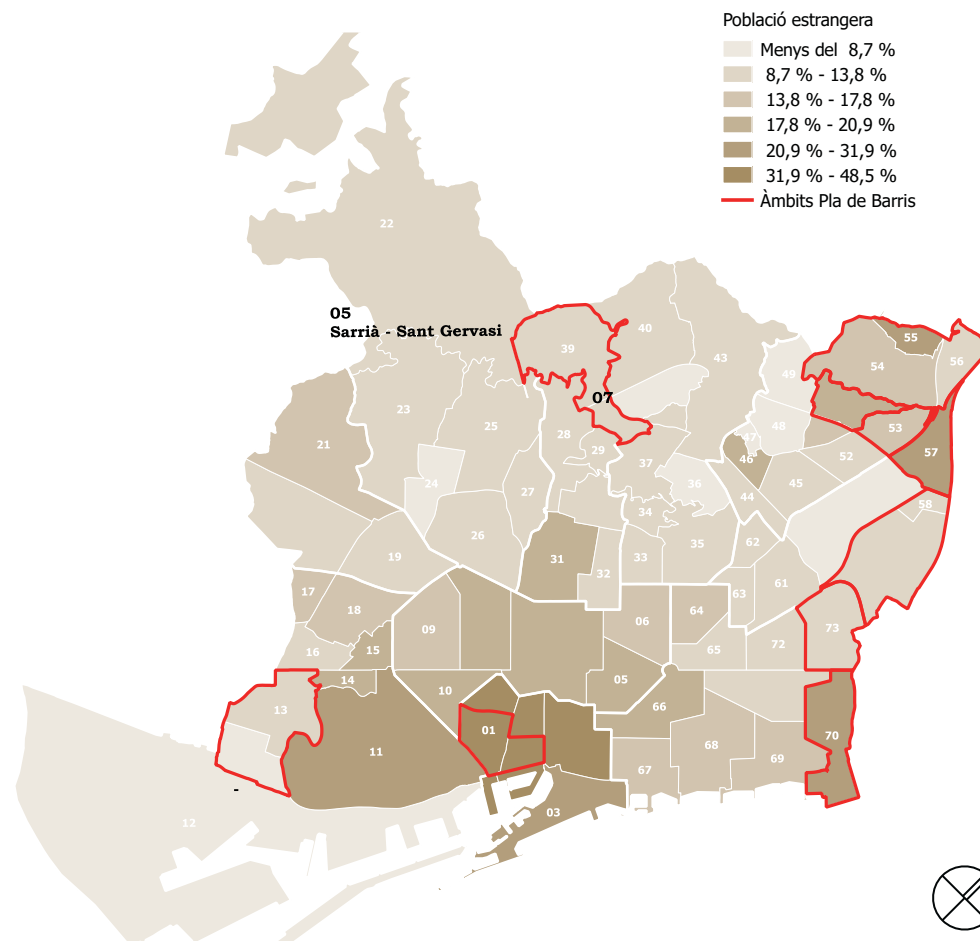
A més, cal dir que els indicadors de l'estat del parc d'habitatges també estan directament relacionats amb altres indicadors socioeconòmics. Així, s'observa una correlació positiva elevada entre l'estat ruïnós, dolent o deficient dels habitatges, la població que està a l'atur i els expedients de desnonament, o entre la manca d'instal·lacions d'ascensor als edificis i els nivells baixos de RFD, la població estrangera i l'embaràs entre adolescents. Totes aquestes evidències posen novament de manifest la concentració de les desigualtats socials en els territoris més desafavorits.

3 | Indicadors de vulnerabilitat

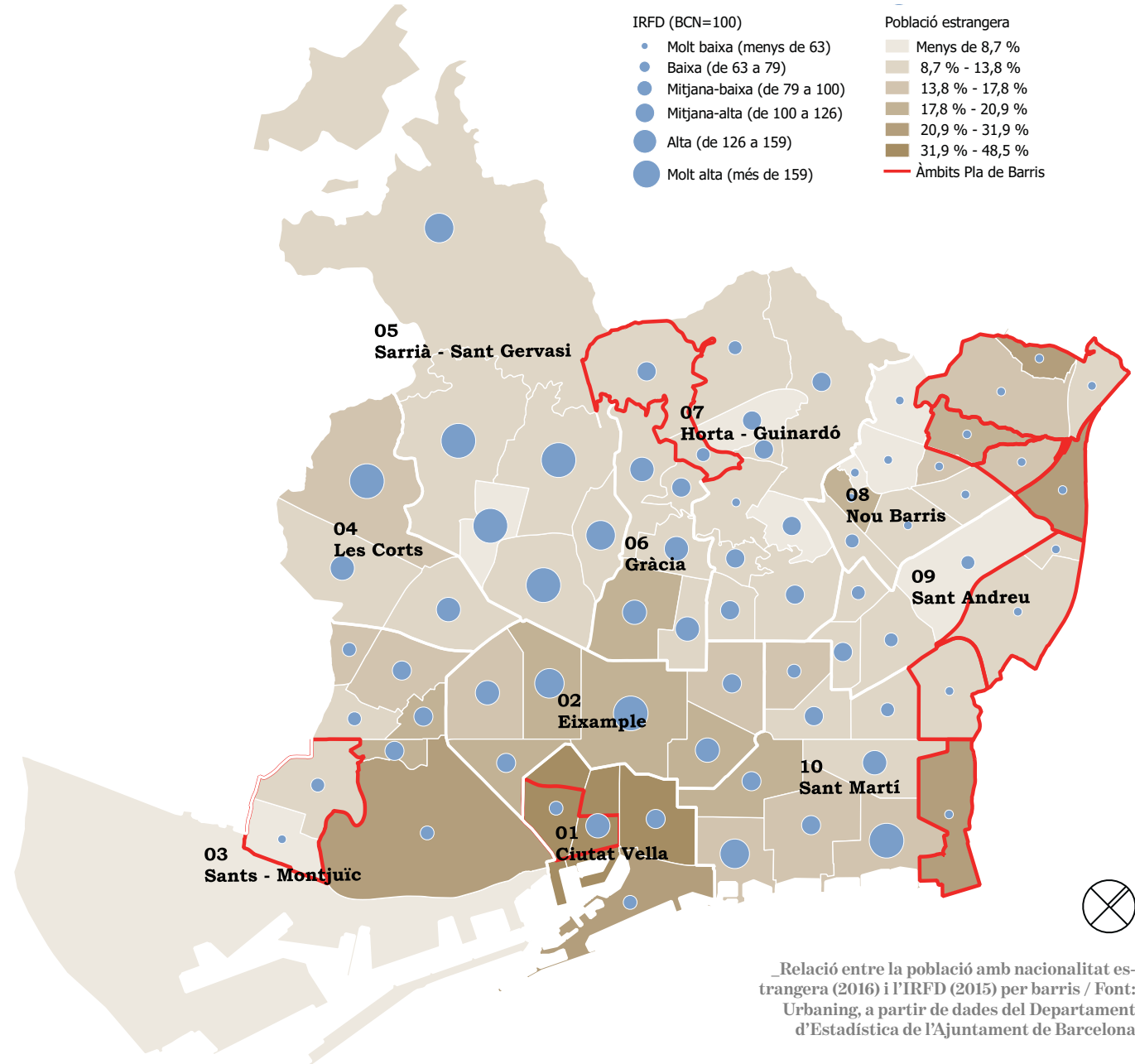
3.6 | Taxa de població estrangera

Tal com s'ha apuntat, la taxa de població estrangera (en situació administrativa regular) presenta una correlació estadísticament significativa amb altres variables, com per exemple els expedients de desnonament, l'antiguitat dels edificis o els edificis en estat ruïnós, dolent o deficient. A més, cal no oblidar que un dels factors de risc estudiats per als centres educatius de la ciutat és la concentració d'alumnes estrangers. Es posa de manifest, doncs, la vulnerabilitat d'aquest col·lectiu i l'interès pels efectes de les actuacions que pretenen desenvolupar-se als barris objecte d'intervenció.

_Distribució per barris de la població amb nacionalitat estrangera (2016) /
Font: Urbaning, a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Pel que fa a la distribució de la població estrangera per barris, el Raval i el barri Gòtic són els que tenen les taxes de població estrangera més elevades (48,52 % i 43,26 %, respectivament), seguits dels altres dos barris del districte de Ciutat Vella (Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, i la Barceloneta), amb taxes superiors al 30 %. A més distància, també destaquen el Poble Sec, Trinitat Vella i Ciutat Meridiana, amb taxes superiors al 27 %.

Bloc 1 >

4 | Objectius generals

Tenint en compte les desigualtats que s'observen en els principals indicadors de vulnerabilitat, es plantegen una sèrie d'objectius fonamentals que proporcionen molta informació sobre l'objecte de què s'ocupa el Pla de Barris i com funciona:

- Enfortir la xarxa educativa als barris.
- Recuperar i impulsar l'activitat econòmica als barris.
- Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població.
- Fer front als dèficits urbanístics, la baixa qualitat de l'habitatge, la manca d'equipaments, i els dèficits de mobilitat, accessibilitat i connexió dels barris entre si i amb la resta de la ciutat.

- Apoderar els veïns i les veïnes impulsant les pràctiques d'innovació social i la coproducció de polítiques.

De forma resumida, el Pla de Barris pretén desplaçar la centralitat en la visió de la ciutat, per convertir territoris tradicionalment oblidats en nous pols d'atracció pels seus models innovadors en la formulació i la gestió d'iniciatives transformadores. Així mateix, conscients de les seves limitacions, en la formulació del Pla s'han considerat dues qüestions importants per al seu desenvolupament i evolució posterior:

- D'una banda, la necessitat imprescindible de bastir actuacions de forma col·laborativa amb altres actors, siguin públics, privats o comunitaris. Aquesta necessitat es concreta en la forma de tre-

ballar, amb espais de trobada i codecisió conjunts, però també en la cerca de l'encaix amb altres polítiques i projectes, per assolir una major efectivitat en la consecució de resultats a través de la generació de sinergies.

- D'una altra banda, allò que ha de succeir quan finalitzi el programa, és a dir, com garantir la continuïtat de les iniciatives engegades un cop acabat aquest temps excepcional d'intervenció reforçada, mitjançant la introducció d'una perspectiva estratègica sostenible i integral. L'horitzó a mig termini ha de ser aconseguir barris més forts i més capaços d'afrontar les dificultats de la població a través d'eines col·lectives.

Per tant, el Pla de Barris no té un únic fi, sinó que té objectius múltiples que aspiren a transformar qüestions clau en lògica de ciutat. Per a cadascun dels àmbits abordats (drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana) es concreten en una sèrie d'objectius específics. Aquests objectius més operatius són els següents:

- Crear projectes educatius, integrals i transformadors, i donar suport a les escoles en les tasques socioeducatives complementàries.
- Facilitar les transicions vitals entre l'etapa formativa i la laboral, garantint la qualitat en l'oferta educativa.
- Garantir la igualtat d'oportunitats d'infants i joves en l'educació en el lleure i l'accés a la cultura.

- Impulsar la cultura com a eina de transformació social, vinculant-la als equipaments de proximitat, als centres educatius i a l'accés i la participació igualitària de tots els col·lectius.

- Afrontar les principals desigualtats socials que causen problemes de salut, reforçant la perspectiva integral, preventiva i comunitària.

- Promoure el desenvolupament local i de l'economia de proximitat, lligada a les necessitats de les persones, i fomentar-ne les oportunitats laborals.

- Fer front als dèficits urbanístics, a la baixa qualitat de l'habitatge i a la manca d'equipaments.

_Fotografia aèria de Barcelona / Font: Ajuntament de Barcelona

El procés d'elaboració

Una primera constatació que cal posar de manifest és la voluntat transformadora de la política del Pla de Barris, que té com a objectiu revertir les situacions de desigualtat en els barris. Les línies de treball expressades en aquest Pla tenen la clara vocació d'esdevenir una suma d'elements clau en la lluita per una major igualtat entre les persones que viuen a la ciutat, perquè aconseguixin millorar efectivament la seva qualitat de vida.

Per aquest motiu, el procés d'elaboració del Pla de Barris ha estat influenciat per aquesta necessitat d'alterar la situació actual dels territoris objecte del Pla. El canvi previst fins i tot ha afectat els principis inspiradors d'aquesta política de xoc. La filosofia del Pla recull l'experiència de les polítiques públiques en l'àmbit municipal, que compten amb un bagatge extens i intens en referència a les intervencions en territoris on hi ha desigualtats. En aquest sentit, s'ha tingut en compte la feina feta fins ara per les administracions, però també s'ha volgut anar més enllà en aspectes que, si bé s'intuïen en alguna iniciativa concreta, no havien estat generalitzats. El salt que pretén aportar el Pla de Barris consisteix a dotar la planificació de les polítiques d'una visió més estratègica, que vagi més

enllà de les mesures puntuals destinades a afrontar situacions concretes i que tracti d'abordar problemes complexos des de respostes integrals, que incorporin una major capacitat de transformació.

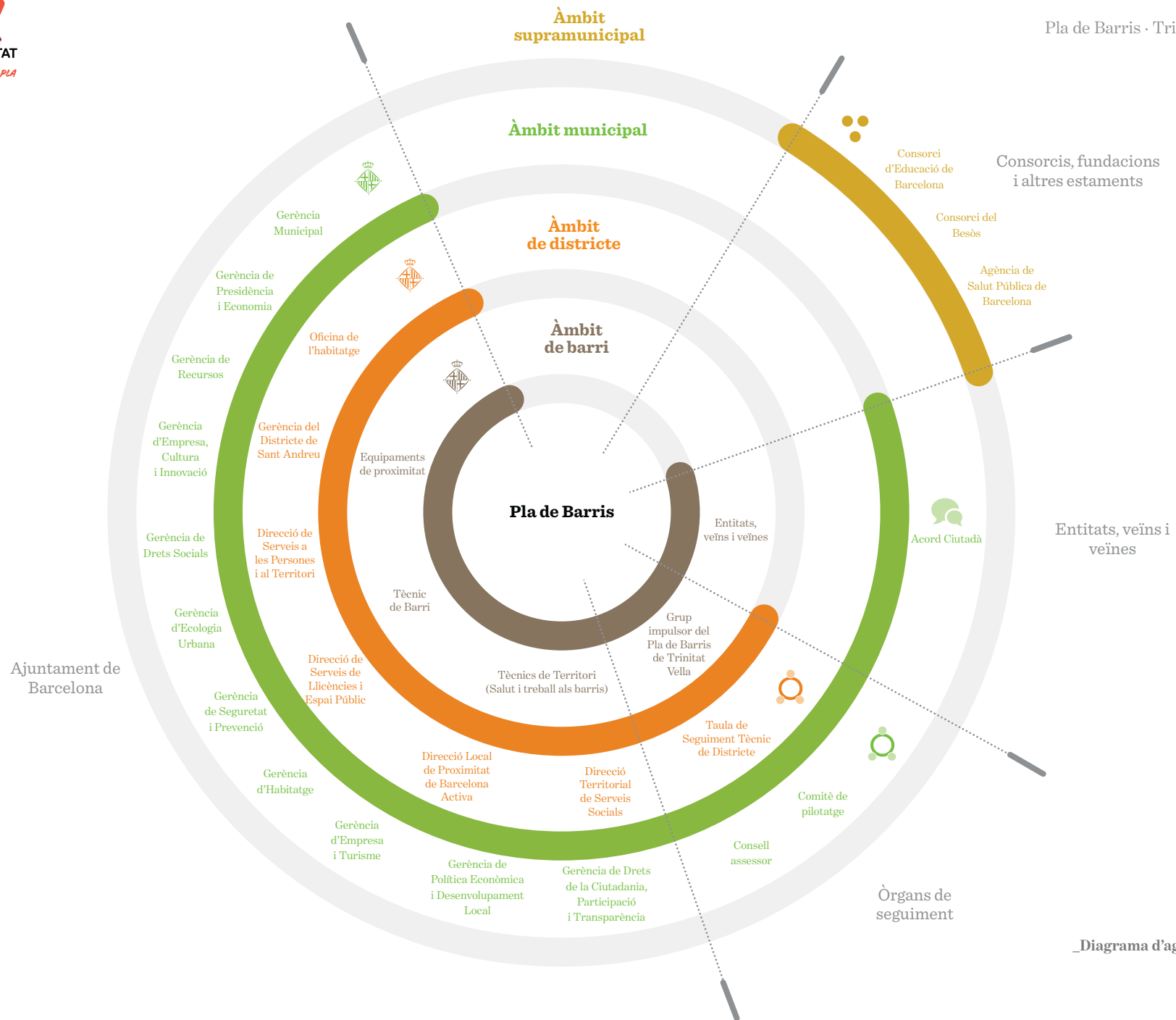
Hi ha, doncs, una aposta decidida per una triple aproximació metodològica a l'hora de formular el Pla de Barris: en primer lloc, el treball en xarxa entre diferents agents, com a via per multiplicar els efectes positius de les polítiques i per generar una visió compartida al territori; en segon lloc, l'aposta decidida per la innovació, amb l'objectiu d'aconseguir, mitjançant propostes diferents i atrevides, posar de manifest i contrarestar els problemes més complicats de resoldre als territoris objecte del Pla; per últim, com a particularitat d'aquest pla de xoc, la definició d'un model d'intervenció que compti des de l'inici amb la participació de la població dels barris i que la converteixi en protagonista en totes les fases del Pla.

Aquesta coproducció de polítiques públiques entre àrees i territoris de l'administració i els veïns i veïnes ha de convertir-se en una ensenya del Pla de Barris. Per això, es fa imprescindible la implicació del teixit associatiu, el reforç del seu paper com a

vertebrador de l'acció col·lectiva dels barris, l'apoderament de moltes capes de la població que no han figurat prèviament en l'esfera pública i el desenvolupament d'eines col·lectives de construcció de comunitat.

El procés d'elaboració del Pla de Barris s'ha efectuat amb la col·laboració de diferents agents. Això aporta un valor afegit a la recollida d'informació i a l'anàlisi, ja que s'ha fet de manera transversal, incloent les diferents visions i perspectives a través d'una diagnosi compartida. D'aquesta manera s'ha recollit la informació aportada pels agents següents:

- Agents de barri. Persones que formen part de l'entorn immediat dels barris: entitats, tècnics, taules i espais comunitaris i veïns i veïnes que treballen i viuen en el territori.
- Agents de districte. Tècnics de l'Ajuntament o personal que treballa a l'Administració en equipaments del districte, que tenen un coneixement detallat del que passa als barris i una perspectiva de districte.
- Agents municipals i supramunicipals. Tenen una perspectiva de ciutat, d'eix o d'àmbit metropolità que permet ubicar els barris en relació amb la ciutat i amb la resta de barris o territoris. S'hi inclouen les àrees, instituts i departaments sectorials de l'Ajuntament.

_Diagrama d'agents intervenors /
Font: Urbaning

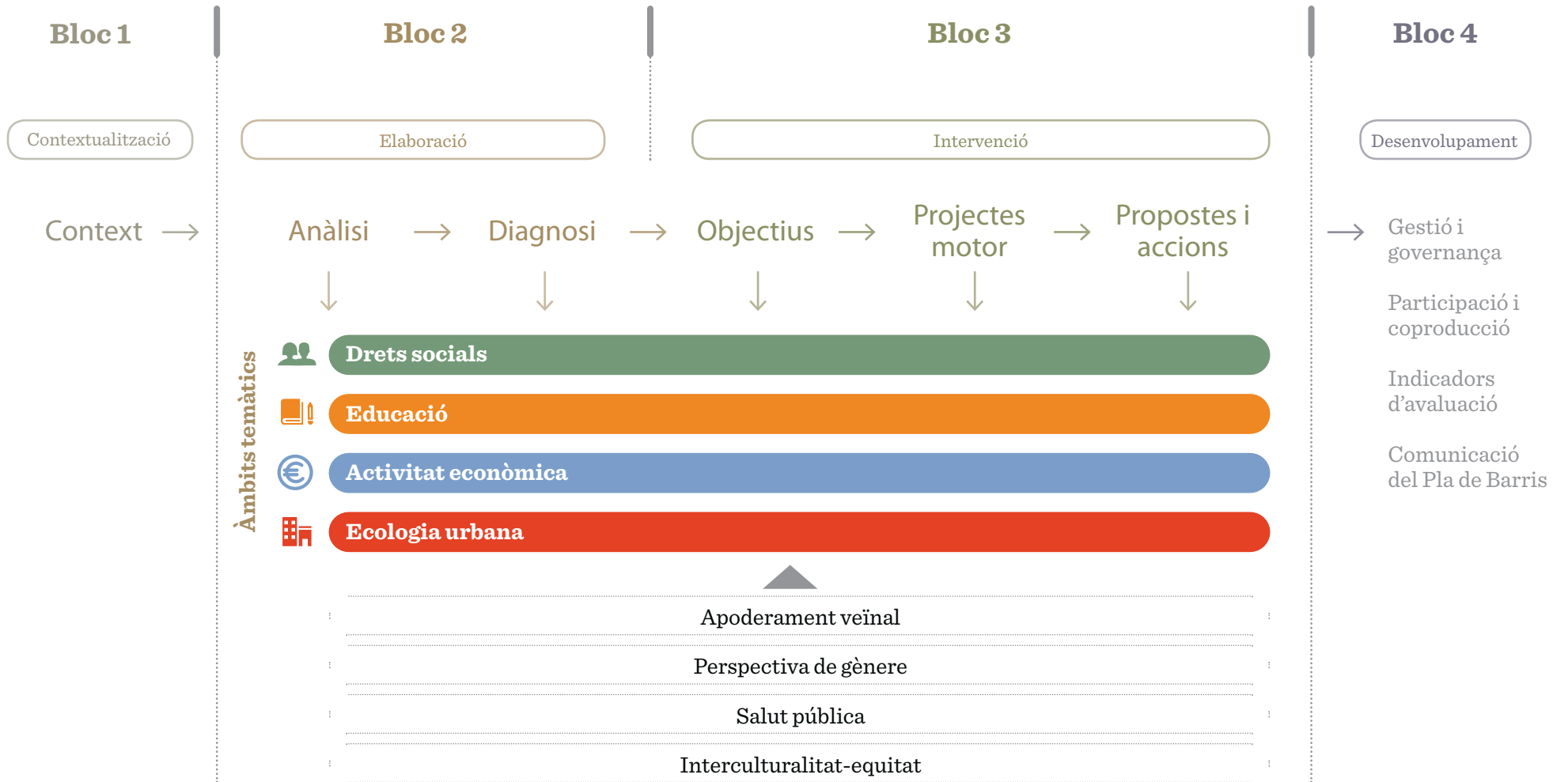
El conjunt d'aportacions i visions des de les diferents escales ha permès elaborar el Pla de Barris. El contingut i l'abast d'aquest document s'estructura en **anàlisi, diagnosi, objectius, projectes motor, i propostes i accions**.

En l'**anàlisi** es realitza una valoració quantitativa de la situació, resultat d'un treball de recerca i d'interlocució amb els diferents agents implicats. En la **diagnosi** s'exposen les conclusions que s'extreuen de l'anàlisi, des d'un punt de vista més qualitatiu. Els **objectius** defineixen quins elements es volen abordar en el territori i fins on es vol arribar. Els **projectes motor** són els projectes que, per la seva dimensió i transversalitat, abasten diferents àmbits i defineixen la singularitat de cada pla. Finalment, cada pla inclou les **propostes**, que són les eines per assolir els objectius.

Aquestes propostes són les que caldrà desplegar de forma comunitària al llarg dels propers anys, executant les **accions concretes** que ja apareixen en el document o definint-ne de noves a mesura que se'n faci el desplegament. En aquest sentit, cal entendre que el desplegament de les accions proposades en cada territori farà que es puguin redefinir en el procés d'implementació del propi pla, el qual, consegüentment, no s'ha d'interpretar com un document tancat, sinó com un full de ruta per seguir.

En paral·lel a aquesta estructura, s'han definit quatre àmbits temàtics que emmarquen el contingut del Pla de Barris, des de la part d'anàlisi fins a les propostes i accions, i que són compartits per tots els territoris. Els àmbits són el social, l'educatiu, l'econòmic i l'urbà. L'àmbit social el

formen totes les accions que intervenen de manera directa sobre les persones, com ara accions de millora de la convivència, de la salut o de l'acció cultural, entre d'altres. L'àmbit educatiu va des de l'educació formal fins a l'educació fora de l'horari lectiu i el lleure. L'àmbit econòmic agrupa el conjunt d'accions de millora de l'economia, des d'accions d'ocupació fins a la millora i l'activació del comerç. Finalment, l'àmbit urbà incorpora les accions urbanes, de rehabilitació i millora de l'espai públic i de l'habitatge. Respecte de l'àmbit educatiu cal precisar que, tot i que l'educació és un dret social reconegut, el paper rellevant que pren a l'hora de corregir desigualtats socials motiva el fet que es consideri com un àmbit independent amb les seves pròpies accions.

_Diagrama de la metodologia d'elaboració del Pla de Barris / Font: Urbaning

Participació del veïnat

La participació del veïnat és present en tota l'execució del projecte, però en aquest document volem destacar el seu paper durant el període d'elaboració del Pla de Barris.

La redacció del Pla es va començar a treballar a partir de l'elaboració d'una diagnosi compartida. Aquesta diagnosi es va crear amb les aportacions i els estudis tècnics dels districtes i de les àrees municipals, així com amb les propostes realitzades pels veïns i veïnes recollides en el Pla d'Actuació Municipal (PAM), en els Plans d'Actuació del Districte (PAD) i en les trobades amb entitats del barri. Amb aquesta diagnosi es va construir un primer esborrany del Pla de Barris amb les línies estratègiques que hauria d'abordar. Aquest document es va presentar a les entitats i al veïnat.

A partir d'aquí es va iniciar un procés per generar propostes i actuacions. Internament, es va seguir treballant amb les àrees perquè proposessin accions, basant-se en el seu coneixement. Pel que fa als barris, en funció de les seves característiques, es va buscar la manera d'obrir el document als veïns i veïnes i a les entitats del barri, a través de punts informatius, de jornades participatives obertes o de sessions de treball amb col·lectius específics. Després de fer-ne el buidatge, es van valorar les aportacions i es van incloure en el Pla les que es van considerar viables i eren competència del Pla de Barris. Al final d'aquest document, en el bloc 4, s'exposa com s'ha realitzat el procés de definició del Pla de Barris i com se'n planteja el desenvolupament.

_Sessió de participació a la Trinitat Nova /
Font: Ajuntament de Barcelona

Dades i indicadors emprats

Per a l'elaboració de la diagnosi del Pla de Barris s'ha seleccionat una sèrie d'indicadors clau de cadascuna de les temàtiques que s'hi aborden. Per exemple: factors de risc en educació; percentatge de superfície destinada a equipaments; RFD de 2015; índex de vulnerabilitat social, etc. D'aquesta manera, el criteri seguit per a l'anàlisi quantitativa ha permès uniformitzar i fer comparables les dades dels diferents territoris. En línies generals, s'han emprat les dades de 2015 (les més actuals disponibles en el moment de redactar els documents de diagnosi), excepte per a les dades de població estrangera, per a les quals s'han analitzat les dades disponibles de gener de 2016. En tot moment s'esmenta la font i la data de referència de les dades comentades o representades.

_Fotografia aèria de Barcelona / Font: Ajuntament de Barcelona

Bloc 2

Elaboració del Pla de Barris de Trinitat Vella

Bloc 2>

6

Àmbit territorial d'actuació específic

6.1.

Descripció i encaix territorial

6.2.

Història

6.3.

Dades generals

6.4.

Antecedents

6.5.

Dades sociodemogràfiques

7

Anàlisi

7.1.

Drets socials

7.1.1.

Salut

7.1.2.

Distribució d'atur

7.1.3.

Habitatge

7.1.4.

Teixit associatiu

7.1.5.

Serveis socials

7.1.6.

Convivència

7.2.

Educació

7.2.1.

Nivell formatiu

7.2.2.

Equipaments docents

7.2.3.

Escaleta digital

7.3.
Activitat econòmica

7.3.1.
Renda familiar disponible

7.3.2.
Activitat comercial

7.4.
Ecologia urbana

7.4.1.
Planejament urbanístic

7.4.2.
Densitat de població

7.4.3.
Equipaments

7.4.4.
Espais lliures

7.4.5.
Xarxa de bus i la seva influència

7.4.6.
Xarxa de tren, metro i tramvia, i la seva influència

7.4.7.
Xarxa de bici

7.4.8.
Xarxa viària

7.4.9.
Pendents del vial

7.4.10.
Contaminació

8

Diagnosi

9

Plans actius i acció de govern

Bloc 2 >

6 | Àmbit territorial d'actuació específic de Trinitat Vella

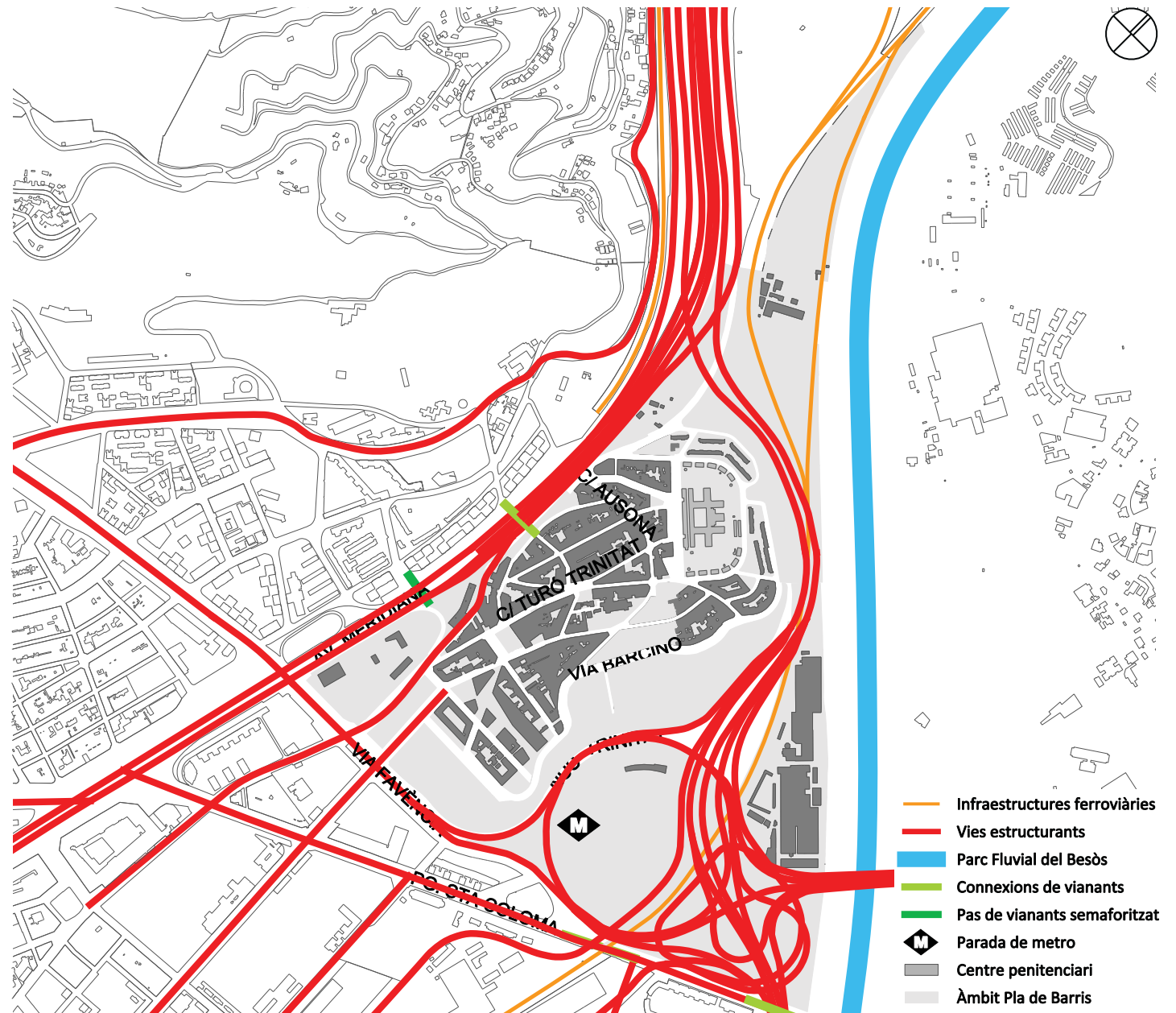
6.1 | Descripció i encaix territorial

Trinitat Vella és un dels set barris que conformen el districte de Sant Andreu. Situat a l'extrem nord-est de Barcelona, és un dels barris limítrofs i també la porta d'entrada i sortida de la ciutat, a través del nus de la Trinitat o de l'avinguda Meridiana, cap a diferents destins, com el Vallès o el Maresme.

L'encaix territorial del barri està molt determinat per l'aïllament i la manca de continuïtat urbana amb els barris pròxims, provocats per les diferents infraestructures que el travessen: el nus de la Trinitat, les rondes, les autopistes i les vies ferroviàries.

_Nus de la Trinitat, vist des de la zona nord del barri de Trinitat Vella /
Font: Ajuntament de Barcelona

_Plànol d'encaix territorial /
Font: Urbaning

6 | Àmbit territorial d'actuació específic

6.2 | Història

El turó de la Trinitat o coll de Finestrelles és una petita elevació de poc més de 50 metres sobre el nivell del mar, situada cap al sector oriental de la serra de Collserola. Hi discorria l'antic camí romà i la ruta càtara del nord, que connectava Barcelona amb Tolosa de Llenguadoc i Carcassona.

El primer assentament de què es té constància data del segle x. Més tard, l'any 1260, hi ha registrada la presència d'un hospital amb capella per a pelegrins i viants. L'any 1413 va ser aixecada la capella de la Trinitat, que va donar nom al barri actual i que va subsistir fins a la Guerra del Francès, durant la qual va ser cremada.

Durant la tardana edat mitjana, per executar les sentències dels condemnats a mort, Barcelona comptava amb quatre forques ubicades dins de les muralles. Tanmateix, cap a l'any 1445, es va instal·lar l'anomenada quinta forca, la més allunyada del centre de la ciutat, en el punt més alt del turó de la Trinitat, fora dels límits municipals de Barcelona, que advertia el viatger amb l'exhibició dels cossos dels ajusticiats.

Entre els segles xvi i xix la Trinitat era un extrem allunyat del municipi independent

de Sant Andreu de Palomar, una zona poc poblada i deserta, amb alguns masos dispersos al voltant del turó, per on discorria el Rec Comtal, i amb vinyes, a la part més alta.

El 1897 el municipi de Sant Andreu de Palomar va ser agregat a Barcelona. Durant els anys 20 i 30 del segle xx al barri de la Trinitat van aparèixer els primers assentaments de valencians, aragonesos i murcians, atrets pel creixement de la ciutat, l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i la construcció del metro. No obstant això, no és fins a la dècada de 1950 que el barri experimenta una transformació important, amb l'arribada de nous veïns que fugien de la misèria que es vivia durant la postguerra a les zones rurals, especialment d'Andalusia, atrets pel creixement industrial de la ciutat. Així doncs, la zona de les vinyes va desaparèixer durant el franquisme amb la construcció de blocs d'habitatges, l'autoconstrucció i la construcció, per part del règim franquista, de la presó de dones, a la part més alta del barri, la qual més tard va ser una presó de joves i en l'actualitat és un centre obert.

La Trinitat sempre ha estat un barri peri-

fèric de la ciutat per la seva ubicació, però la política d'expansió, amb la creació de noves vies de circulació i infraestructures de comunicació, que es va iniciar a la dècada dels 60, va suposar una progressiva segregació urbanística del barri: primer, amb la separació del barri en dos (Trinitat Nova i Trinitat Vella) i, després, amb la construcció de diferents vies que han acabat encerclant el barri (l'avinguda Meridiana, les vies del tren, la ronda de Dalt i el nus de la Trinitat).

Així doncs, aquest barri s'ha anat configurant com un espai de la ciutat desfavorit i aïllat, i ha albergat instal·lacions i serveis no volguts en altres barris, com la presó de la Trinitat, les instal·lacions elèctriques o el mateix nus viari de la Trinitat. No obstant això, les mobilitzacions i reivindicacions veïnals de l'última etapa franquista i de la transició democràtica, que actualment es reflecteixen en l'important teixit associatiu que hi ha al barri, van donar lloc a molts dels serveis i equipaments de què disposa actualment el territori, com ara l'Escola Ramon Berenguer III, el centre cívic o el centre de salut.

Trinitat Vella s'ha anat configurant com un espai de la ciutat desafavorit i aïllat, i ha albergat instal·lacions i serveis que s'han desplaçat del centre

_Evolució del territori / Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

6 | Àmbit territorial d'actuació específic

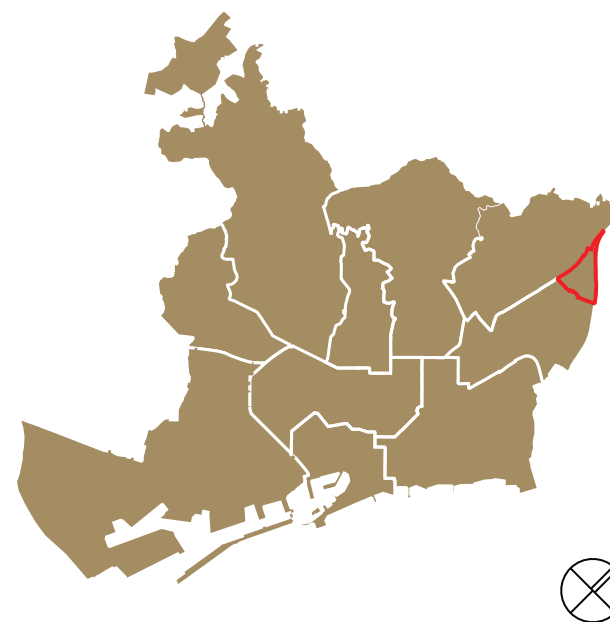
6.3 | Dades generals

Àmbit

El barri de Trinitat Vella, assentat sobre el turó de la Trinitat, pertany al districte de Sant Andreu i se situa a l'extrem nord del districte i de Barcelona.

Com que està situat en una de les sortides i entrades de la ciutat, el barri experimenta una important segregació espacial. Es troba encerclat per importants infraestructures viàries que, paradoxalment, el comuniquen molt bé amb el centre de la ciutat i l'aïllen dels barris més pròxims.

No obstant això, diferents intervencions al llarg del temps han donat lloc a connexions amb el barri de la Trinitat Nova (pont de Sarajevo i semàfor de la carretera de Ribes) i Sant Andreu (Porta Trinitat). Així mateix, s'han establert connexions amb la xarxa de comunicació i transport públic, com el servei de metro (L1), la xarxa de bus, el servei de Bicing i els accessos directes a la ronda de Dalt i a l'avinguda Meridiana.

_Situació de l'àmbit respecte de la ciutat de Barcelona /
Font: Urbaning

Es troba encerclat per importants infraestructures viàries que, paradoxalment, el comuniquen molt bé amb el centre de la ciutat i l'aïllen dels barris més pròxims

_Ortofoto de l'àmbit / Font: Urbaning, a partir de dades de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Població, superfície i densitat

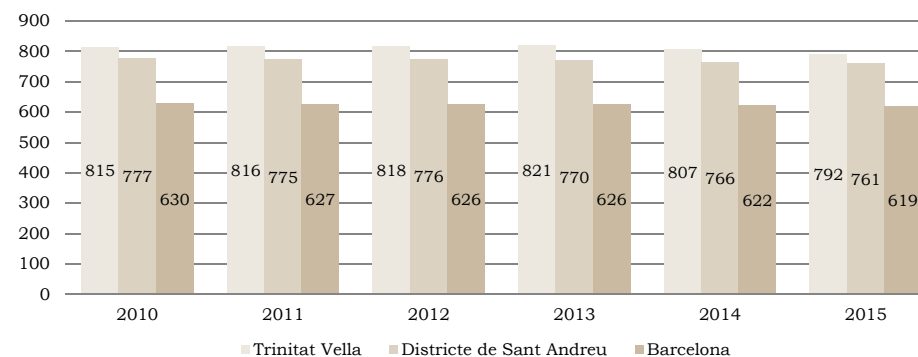
Segons les dades de l'any 2015, Trinitat Vella té 10.210 habitants. De la mateixa manera que el conjunt de la ciutat de Barcelona, aquest barri ha experimentat una lleu disminució de la població entre 2009 (10.574 habitants) i 2015 (10.210 habitants). Té una superfície de 81 ha.

La densitat del barri és menor que la de Barcelona, amb 124 h./ha, respecte dels 157 h./ha que registra Barcelona. En canvi, la densitat neta (que estableix el nombre d'habitants per hectàrea residencial) de Trinitat Vella, de 792 habitants per hectàrea residencial, és superior a la del districte (761 habitants per hectàrea residencial) i a la de Barcelona (619 habitants per hectàrea residencial).

L'evolució de la densitat neta es correspon amb les variacions de població comentades anteriorment: des de la dada més alta, de 821 habitants per hectàrea residencial de l'any 2013, fins als 792 habitants per hectàrea residencial de l'any 2015.

Població, superfície i densitat (2015)			
	Nombre d'habitants	Superfície (ha)	Densitat neta (hab/ha residencial)
Trinitat Vella	10.210	81,00	792
Districte de Sant Andreu	147.307	656,50	761
Barcelona	1.609.550	10.216,70	619

_Quadre de població, superfície i densitat / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

_Evolució de la densitat neta de població a Trinitat Vella, el districte de Sant Andreu i Barcelona (2010-2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Indicadors socioeconòmics (2015)

Indicadors socioeconòmics 2015				
		Trinitat Vella	Districte Sant Andreu	Barcelona
Població (2015)		10.210	147.307	1.609.550
Superfície (ha)		81,0	656,5	10.216,7
Densitat neta (hab/ha residencial) (2015)		792,0	761,0	619,0
Població per sexe (2015)	Dones	4.886	77.382	846.992
	Homes	5.324	69.925	762.558
Població per edat (%) (2015)	0-15	17,5%	14,3%	13,4%
	16-64	67,4%	64,1%	65,0%
	65 i més	15,1%	21,6%	21,6%
Població per lloc de naixement (%) (2015)	Barcelona	39,5%	55,3%	52,0%
	Resta Catalunya	3,8%	7,0%	7,5%
	Resta Espanya	19,9%	20,3%	18,2%
	Estranger	36,8%	17,4%	22,3%
Població per nacionalitat (%) (gener 2016)	Espanyols	72,2%	88,6%	83,4%
	Estrangers	27,8%	11,4%	16,6%
Principals nacionalitats estrangeres (gener 2016)		Pakistan, Marroc, Equador	Xina, Pakistan, Marroc	Itàlia, Pakistan, Xina
% Titulats superiors i CFGS (2015)		8,7%	20,4%	29,4%
Taxa natalitat / 1000 hab (2014)		12,4	9,1	8,4
Població de 65 anys o més que viu sola (%) (2015)		20,2%	23,9%	25,5%
Índex de sobreenvelliment (2015)		48,3	50,7	53,3
Turismes (persones físiques) / 1000 hab (2015)		280,0	337,0	354,0
Motos (persones físiques) / 1000 hab (2015)		98,0	128,0	170,0
Nombre d'aturats registrats (desembre 2015)		1.062	9.107	89.398
IRFD (2015)		43,1	72,8	100,0

_Taula d'indicadors socioeconòmics (2015) /
Font: Ajuntament de Barcelona

Índex de vulnerabilitat social

L'índex de vulnerabilitat social (IVS), calculat a partir de diferents indicadors d'exclusió social, és una dada important que ens permet conèixer millor la situació social de la població de cada barri respecte del conjunt de Barcelona. L'IVS estableix un valor per a cada barri i permet obtenir un rànquing de més alt a més baix. Segons les dades de 2015, la Trinitat Nova ocupa el primer lloc del rànquing (IVS: 10) i Pedralbes, el darrer (IVS: 2,07). Els indicadors que es tenen en compte per calcular l'IVS són la renda familiar disponible, la taxa de titulats superiors, la taxa d'instrucció insuficient, l'atur registrat, l'esperança de vida, el nombre d'estrangers de països no desenvolupats, la ràtio de població estrangera, la població de 65 anys i més que viu sola i la ràtio de dependència.

L'IVS de Trinitat Vella és de 8,08, el qual correspon al 14è lloc del rànquing de la ciutat.

Índex de vulnerabilitat social		
	Trinitat Vella	Barcelona
Població resident (2015)	10.210	1.609.550
RFD en € (2014)	8.875	19.335
IRFD (2014)	45,9	100,0
Taxa de titulats superiors (%) (2015)	8,69%	29,38%
Taxa d'instrucció insuficient (2015)	5,82%	4,35%
Percentatge d'atur registrat 16-64 anys (novembre 2015)	16,2%	8,7%
Esperança de vida (2009-2013)	83,75	83,80
Nombre d'estrangers de països no desenvolupats	2.689	168.141
Ràtio de població estrangera	26,34%	10,45%
Població de 65 anys o més que viu sola	312	88.723
Ràtio de dependència	3,06%	5,51%
IVS	8,08	6,07

_IVS / Font: Ajuntament de Barcelona

_Vista aèria de
Trinitat Vella /
Font: Ajuntament
de Barcelona

L'índex de vulnerabilitat social de Trinitat Vella és de 8,08, el qual correspon al 14è lloc en el rànkung de la ciutat

6 | Àmbit territorial d'actuació específic

6.4 | Antecedents

El barri de Trinitat Vella ha estat sovint escenari de programes d'intervenció específics. Molts d'aquests projectes són el resultat d'antigues reivindicacions i mobilitzacions veïnals. Entre d'altres, es poden destacar els següents: entre la dècada dels 70 i dels 80, la construcció del passadís de la Trinitat, que va incloure un dispensari mèdic i locals per a entitats, la piscina municipal, el centre cívic, l'arribada del metro o l'Escola Ramon Berenguer III; més recentment, el Projecte d'intervenció integral de Trinitat Vella, que va ser seleccionat en el marc de la tercera convocatòria de la Llei de Barris (2006) i va permetre, entre 2006 i 2010, el desplegament de 45 projectes, amb una inversió total de 17.442.986 euros. Entre aquestes 45 accions destaquen la construcció de la biblioteca, la pacificació de molts carrers o la construcció d'escales mecàniques a les zones d'accessibilitat més complicada.

_Esales i escales mecàniques al carrer d'Almassora /
Font: Ajuntament de Barcelona

En ser beneficiària d'aquesta iniciativa, Trinitat Vella encara manté avui dia el projecte “Treball als Barris”, que gestiona Barcelona Activa i que impulsa accions de dinamització i foment de l'ocupabilitat dels veïns i veïnes. Així mateix, també disposa del programa “Salut als Barris”, impulsat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), amb l'objectiu d'introduir la salut com un dels principals elements per a la millora de les condicions de vida i del benestar de les persones que viuen als barris i reduir les desigualtats socials en salut.

A partir dels projectes i les iniciatives esmentades en els paràgrafs anteriors, s'han anat articulant diferents espais de treball que vehiculen l'acció comunitària al territori: taules específiques per abordar diferents temes, espais de coordinació entre equipaments i serveis, i entitats per al desenvolupament d'accions concretes. Entre d'altres, podem destacar la Xarxa d'infància, adolescència i joventut o la Xarxa Jove, a través de les quals es coordinen di-

ferents entitats i serveis del territori, o la Taula de Convivència, a partir de la qual es desenvolupen accions per a la millora de la convivència i la inclusió de la diversitat.

També cal destacar la tasca desenvolupada per la Fundació Privada Trinijove en l'àmbit de la inserció laboral, l'emprenedoria i l'educació en el lleure, així com la seva col·laboració en la dinamització comunitària, com per exemple en la ràdio de Trinitat Vella.

Finalment, cal fer menció de la important tasca que desenvolupen les entitats del barri en matèria de cultura popular al llarg del cicle anual de festes tradicionals. Les accions que desenvolupen fomenten la inclusió i la cohesió social del barri. Així mateix, han contribuït a consolidar un fort teixit associatiu en l'àmbit de la reivindicació i l'acció comunitària. Sovint aquest teixit s'activa per resoldre problemes comunitaris i reivindicar-ne la solució.

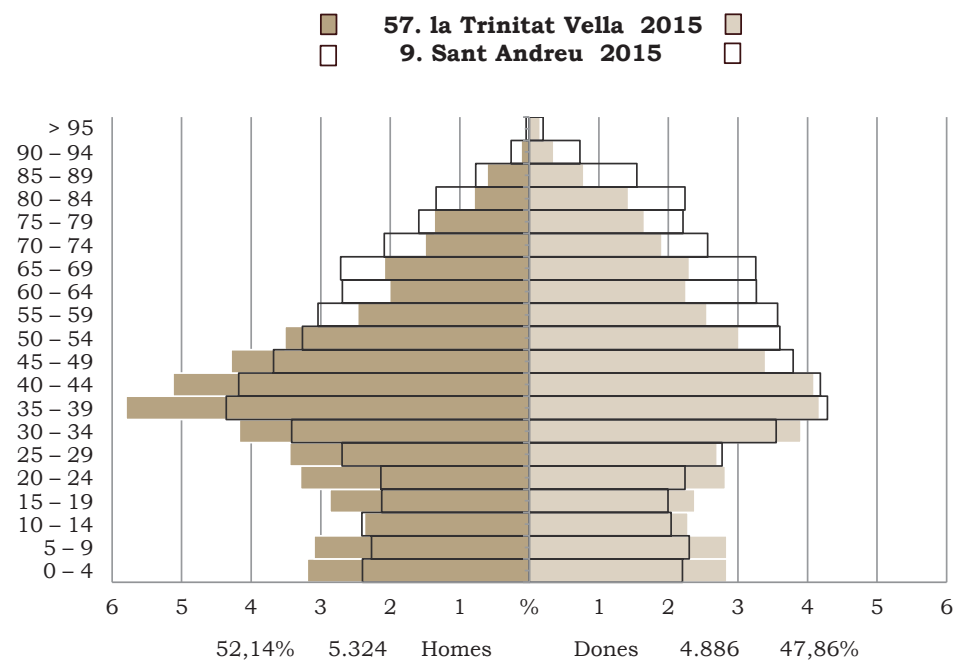
_Biblioteca Trinitat Vella-José Barbero /
Font: Ajuntament de Barcelona

6 | Àmbit territorial d'actuació específic

6.5 | Dades sociodemogràfiques

De les 10.210 persones residents al barri, 5.324 són homes i 4.886 són dones. Tenint en compte que a Barcelona els homes representen un 47,38 % i les dones un 52,62 %, sorprèn la lleugera major presència d'homes al barri de Trinitat Vella, els quals representen un 52,14 % enfront del 47,86 % de dones. Ara bé, aquesta majoria d'homes s'explica per la presència de persones d'origen pakistanès, que inicien el projecte migratori a través dels homes. Tot i que a partir del 2014 s'incrementen els reagrupaments familiars, aquest col·lectiu segueix estant constituït majoritàriament per homes sols.

La piràmide d'edats i sexes de Trinitat Vella mostra que la majoria de la població té entre 25 i 45 anys, en particular els homes. Així doncs, el barri es caracteritza per una elevada proporció de persones joves, en comparació amb el districte de Sant Andreu i Barcelona. Hi ha un nombre elevat d'habitants menors de 40 anys i l'edat mitjana del barri és de 39,3 anys, inferior a la de Barcelona, que és de 44 anys.

_Piràmide de població del Padró municipal d'habitants (2015) /
 Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Cal destacar també que la població femenina de Trinitat Vella passa a ser més nombrosa que la masculina a partir dels 60 anys. Evidentment, en aquest cas, les dades es corresponen amb l'esperança de vida, més elevada entre les dones en el conjunt de la ciutat de Barcelona.

Distribució de la població per sexes (2015)				
	Nombre de dones	Nombre d'homes	% dones	% homes
Trinitat Vella	4.886	5.324	47,86%	52,14%
Distr. de Sant Andreu	77.382	69.925	52,53%	47,47%
Barcelona	846.992	762.558	52,62%	47,38%

_Distribució de la població per sexes / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Població per grups d'edat (2015)										
	0-14 anys	15-24 anys	25-39 anys	40-64 anys	65 anys i més	% 0-14 anys	% 15-24 anys	% 25-39 anys	% 40-64 anys	% 65 anys i més
Trinitat Vella	1.697	1.160	2.471	3.341	1.541	16,62%	11,36%	24,20%	32,72%	15,09%
D. Sant Andreu	19.840	12.726	31.049	51.945	31.747	13,47%	8,64%	21,08%	35,26%	21,55%
Barcelona	202.685	141.363	367.781	549.474	348.247	12,59%	8,78%	22,85%	34,14%	21,64%

_Distribució de la població per grups d'edat (2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Trinitat Vella es caracteritza per una elevada proporció de persones joves, en comparació amb el districte de Sant Andreu i Barcelona

La taxa de natalitat del barri de Trinitat Vella era del 12,4 ‰ el 2014, i per tant estava situada tres punts per sobre de la mitjana del districte de Sant Andreu (9,1 ‰) i quatre punts per sobre de la de Barcelona (8,4 ‰).

Segons dades de 2013 de l'ASPB, l'esperança de vida dels homes de Trinitat Vella era de 79,75 anys, similar a la de Barcelona (80 anys) i lleugerament inferior respecte de la del districte de Sant Andreu (80,4 anys). L'esperança de vida de les dones de Trinitat Vella, en canvi, era de 87,7 anys, similar a la del districte de Sant Andreu (87,43 anys), però superior a la de Barcelona (86,43 anys).

L'índex d'envelliment (relació entre la població de 65 anys i més, i la població de 0 a 15 anys) de la població del barri el 2015 no és significatiu, ja que se situa en 86,3, molt lluny de les dades del districte de Sant Andreu (150,6) i de Barcelona (161,5). Aquest fet reforça la idea esmentada abans d'una població més jove que en el conjunt del districte i de la ciutat.

Població de 65 anys i més que viu sola per grups d'edat (2015)			
Dones	Trinitat Vella	Districte de Sant Andreu	Barcelona
65-69 anys	37	917	10.428
70-74 anys	37	937	11.109
75-79 anys	39	1.024	11.917
80-84 anys	60	1.374	15.215
85-89 anys	32	1.067	12.355
90-94 anys	18	478	5.852
95 anys i més	6	101	1.434
Total dones	229	5.898	68.310
Homes	Trinitat Vella	Districte de Sant Andreu	Barcelona
65-69 anys	25	431	4.960
70-74 anys	9	319	4.228
75-79 anys	25	279	3.425
80-84 anys	13	330	3.616
85-89 anys	7	232	2.623
90-94 anys	3	92	1.288
95 anys i més	1	19	273
Total homes	83	1.702	20.413

_Població de 65 anys i més que viu sola per grups d'edat / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

De les 1.541 persones de 65 anys i més que viuen a Trinitat Vella, 312 viuen soles. D'aquestes, 204 tenen 75 anys o més, les quals representen un 2 % del conjunt de la població del barri. Tot i que les xifres són força inferiors a les de persones de 75 anys i més que viuen soles al districte de Sant Andreu (3,4 %) i a Barcelona (3,6 %), cal considerar la vulnerabilitat que aquest sector de la població experimenta quan viu sola.

Tot i que la població del barri és més aviat jove, cal considerar la vulnerabilitat de la gent gran que viu sola /
Font: Ajuntament de Barcelona

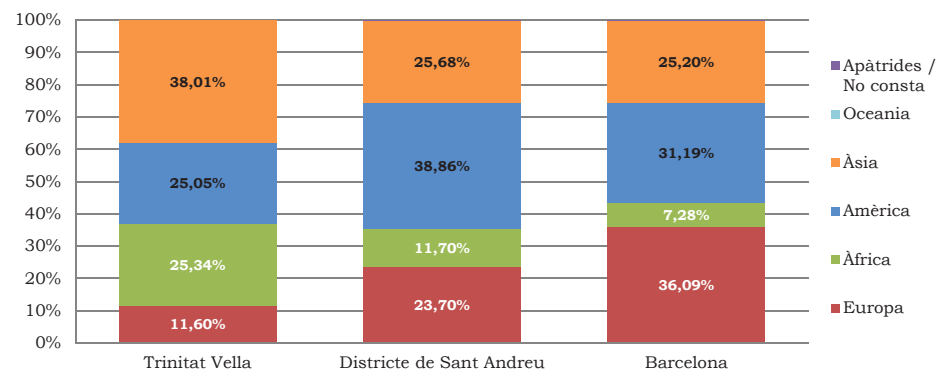
Actualment, Trinitat Vella té 2.794 habitants amb nacionalitat estrangera, que representen un 27,8 % del total de la població del barri. Aquest percentatge és molt superior al de Barcelona (16,6 %) i encara més alt que el del districte de Sant Andreu (11,4 %).

El 2015, el percentatge de persones del barri nascudes a la ciutat de Barcelona (39,5 %) era 12 punts inferior al de la ciutat (52 %). En canvi, la població nascuda a l'estranger a Trinitat Vella era de 3.758 persones, que representaven un 36,8 % de la població, gairebé 20 punts per sobre del percentatge de Sant Andreu (17,4 %) i més de 14 punts per sobre del de Barcelona (22,3 %).

Les dades evolutives mostren una certa consolidació de la presència de persones nascudes a l'estranger en el conjunt de la població del barri, ja que es manté estable des de l'any 2008, encara que a partir de l'any 2012 es va produir una tendència decreixent que s'ha començat a estabilitzar l'any 2014. L'evolució és molt semblant a la del conjunt de la ciutat.

Població estrangera (2016)					
	Nombre d'habitants total	Nombre d'habitants espanyols	% d'habitants espanyols	Nombre d'habitants estrangers	% d'habitants estrangers
Trinitat Vella	10.048	7.254	72,2%	2.794	27,8%
Districte de Sant Andreu	146.706	130.022	88,6%	16.679	11,4%
Barcelona	1.610.427	1.342.637	83,4%	267.790	16,6%

_Població estrangera (2016) / Font: "La població estrangera a Barcelona, gener 2016" / Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

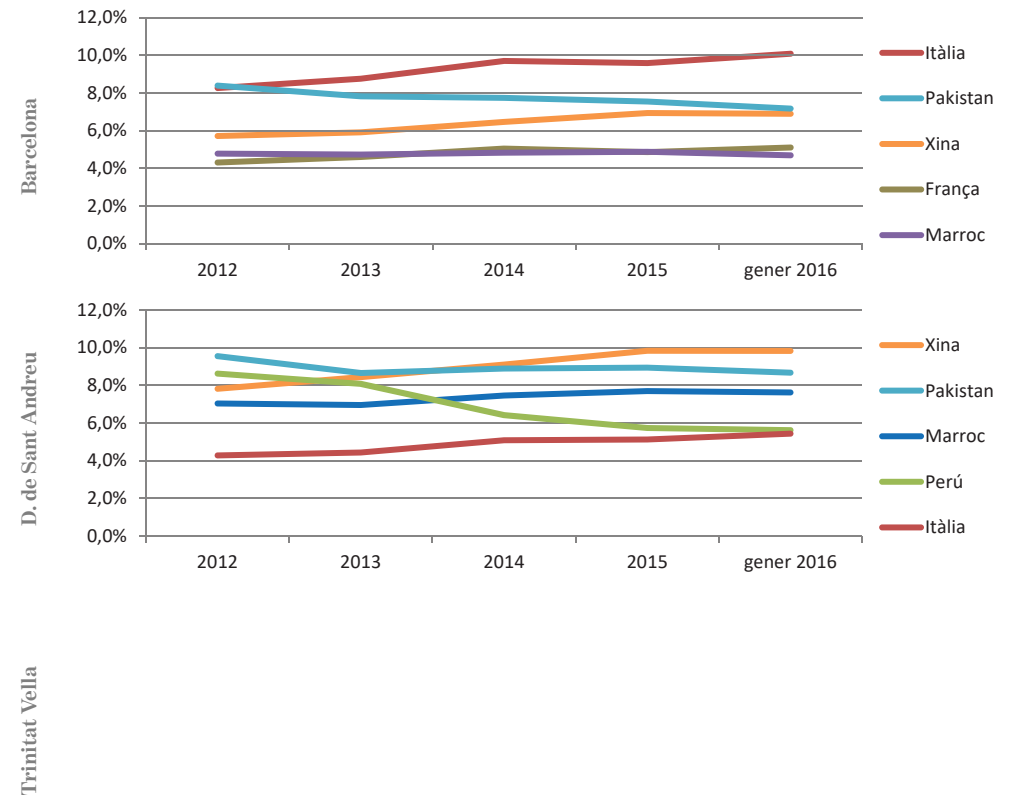

_Distribució de la població estrangera segons nacionalitats per continents (2016) / Font: "La població estrangera a Barcelona, gener 2016", Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Entre els 2.794 habitants del barri que tenen nacionalitat estrangera, predominen els pakistanesos, els marroquins i els equatorians. Si s'analitza el valor que ocupa cada nacionalitat en el conjunt de la població de Trinitat Vella i es compara amb el valor de Barcelona, s'observa una important diferència en l'alta concentració de les nacionalitats del Pakistan, el Marroc, Equador i Romania al barri de Trinitat Vella.

D'altra banda, s'observa que al barri es reproduceix una tendència decreixent (iniciada el 2008) en la presència de població migrada sud-americana, encara que n'hi ha un percentatge significatiu. En canvi, cal considerar una possible relació entre el creixement de les nacionalitats pakistanesa, marroquina i romanesa a Trinitat Vella amb l'increment de demandes de reagrupament familiar i amb les xarxes socials i econòmiques que s'estableixen entre aquests col·lectius, incloent-hi també el cohabitatge. No obstant això, el creixement també es podria explicar per l'augment del preu del sòl i dels lloguers d'aquests últims anys, fet que hauria pogut provocar una major mobilitat interna a Barcelona, entre les zones que històricament tenen una alta presència d'aquestes nacionalitats, com ara Ciutat Vella.

Com s'ha dit, un dels indicadors de creixement és el nombre de sol·licituds de reagrupament familiar en l'àmbit del districte. L'any 2015 a Sant Andreu va haver-hi 190 sol·licituds, que representen un 7,3 % de les presentades en el conjunt de la ciutat.

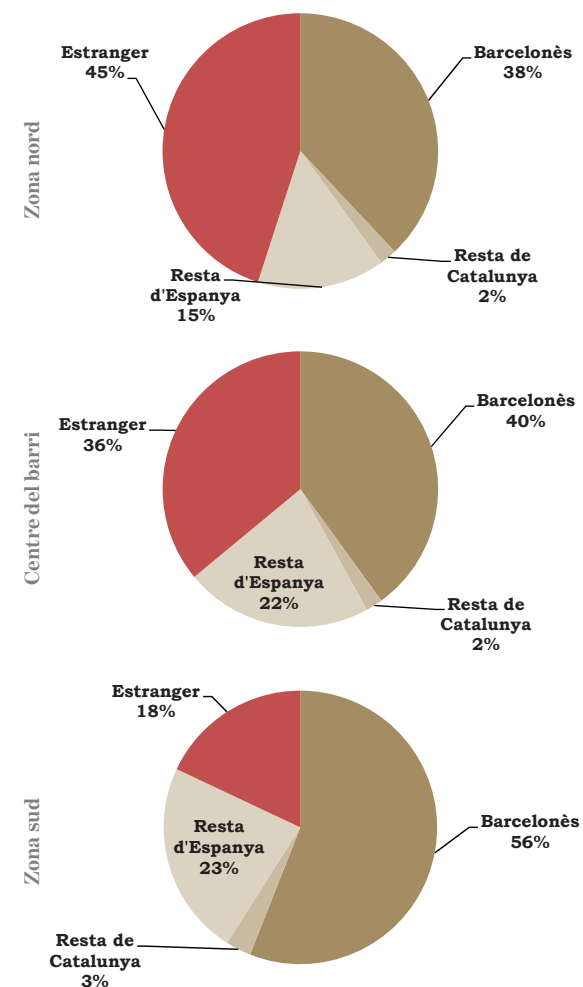
Evolució de les cinc nacionalitats amb més pes a Barcelona, al districte de Sant Andreu i a Trinitat Vella (2012-2016) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Per últim cal destacar la concentració d'aquests grups de nacionalitats a la zona nord del barri, la qual presenta un important grau de deteriorament dels habitatges i de l'espai públic en relació amb la resta del barri.

Pel que fa a la distribució de la població a Trinitat Vella, es poden establir tres zones en el barri: a la zona nord, que correspon a l'entorn de l'antiga presó i dels antics habitatges socials coneguts com els *pisos del Patronat* (secció censal: 0801909001), hi viu un 26 % de la població del barri, la qual es reparteix en un 53,5 % d'homes i un 46,4 % de dones; al centre del barri, que correspon a la plaça de la Trinitat i el seu entorn (seccions censals: 0801909002, 0801909003 i 0801909004), hi viu el 59 % de la població del barri, un 51,65 % d'homes i un 48,35 % de dones; finalment, a la zona sud, on hi ha el parc de la Trinitat i el nus de la Trinitat (secció censal: 0801909005), hi viu el 15 % restant de la població del barri, repartida en un 50,39 % d'homes i un 49,61 % de dones.

En relació amb el lloc de naixement dels habitants de les tres zones, hi ha diferències importants entre el percentatge de persones nascudes a l'estranger. A la zona nord del barri hi ha un percentatge molt superior de població nascuda a l'estranger (45 %), en comparació amb la mitjana del barri (36,8 %), del centre del barri (36 %) i de la zona sud (18 %).

Distribució de la població per lloc de naixement a la zona nord, al centre del barri i a la zona sud de Trinitat Vella / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

_Plànol de seccions censals del barri de la Trinitat Vella (zones nord, centre i sud) / Font: Urbaning, a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona

Bloc 2 >

7 | Anàlisi de Trinitat Vella

7.1 | Drets socials

7.1.1 | Salut

En matèria de salut, el barri disposa d'un **centre d'atenció primària** (CAP), el CAP Trinitat Vella, que dona cobertura a tota la població del barri.

El programa “Salut als Barris”, de l'ASPB, ha començat el desplegament de la diagnosi de salut del barri, presentada l'octubre del 2016. Recentment s'han constituït les taules i els grups de treball per dissenyar les accions que cal desenvolupar. A continuació s'exposen algunes de les problemàtiques detectades més destacades.

Tot i que la **població de 65 anys i més** de Trinitat Vella de l'any 2015 (15 %) era bastant inferior que a la resta de la ciutat (21,6 %), la gent gran experimenta problemes de salut derivats de la solitud i l'aïllament. Pel que fa a les persones de 75 anys i més, un total de 53 homes i 159 dones viuen sols (un 18,3 % d'homes i un 37 % de dones). En aquest sentit, hi ha molts casos de gent gran que té dificultats d'accessibilitat al carrer, o bé perquè no tenen ascensor o bé perquè viuen en les zones del barri amb més pendent. Aquestes situacions s'agreugen quan hi ha dificultats socioeconòmiques. De fet, aquestes situacions, que

ja van ser detectades anteriorment pels serveis socials, han motivat el desplegament del Projecte Radars al barri durant el primer semestre del 2017.

També cal destacar els problemes de la **infància en risc**, derivats de llargs processos de desestructuració familiar i/o de dificultats socioeconòmiques. S'han detectat situacions de mala alimentació, sobrepès i mala salut bucodental, o situacions d'estrès familiar que perjudiquen la salut mental dels membres de la família i el consum de drogues i alcohol, especialment entre els joves i els homes adults. A tot això cal afegir-hi les dificultats parentals que es deriven de les situacions anteriors.

Són significatives les dades de 2014 sobre els ingressos de persones majors de 60 anys i els ajuts econòmics tramitats pels serveis socials al barri de Trinitat Vella, per entendre la correlació que hi ha entre les dificultats socioeconòmiques i les situacions descrites anteriorment.

La **fecunditat** al barri (57,6 ‰) és superior que a la ciutat (46,2 ‰), però només entre les dones nascudes a l'estranger. Cal desta-

car que hi ha uns percentatges importants de **nadons amb pes baix en néixer** (8,2 %) o **prematur** (7,4 %), que són superiors al conjunt de la ciutat (6,5 % i 6,4 %, respectivament).

Finalment, en relació amb la **mortalitat**, l'esperança de vida dels homes del barri (79,7 anys) és similar a la del conjunt de la ciutat (80 anys), tot i que a Trinitat Vella hi ha una mortalitat prematura més elevada, especialment per causes externes. En canvi, l'esperança de vida de les dones (87,71 anys) és lleugerament superior a la de Barcelona (87,43 anys), però la mortalitat prematura és superior, sobretot per malalties respiratòries i per causes externes.

7.1.2 | Distribució d'atur

Les dades de desembre de 2015 sobre l'atur registrat situen l'atur de Trinitat Vella en un 15,7 % d'aturats, 6 punts per sobre de l'atur de Barcelona (8,6 %) i 5 punts per sobre del del districte (9,7 %). Tot i que l'evolució mostra una lleugera millora, que es correspon amb el conjunt de Barcelona, l'atur segueix essent alt i persistent en determinats grups d'edat del barri.

La distribució de l'atur de Trinitat Vella per sexes és del 53,1 % en homes i del 46,9 % en dones. Aquesta distribució és lleugerament menys equilibrada que la de Barcelona (48,0 % en homes i 52,0 % en dones).

Si s'analitza la distribució de l'atur del barri per grups d'edat, s'observa que el major pes d'atur es troba entre la població de 45 anys i més (46,5 %), seguit de les persones d'entre 30 i 44 anys (37,0 %). Els aturats menors de 30 anys representen un 16,4 % del total d'aturats.

Finalment, cal considerar que una majoria dels aturats del barri són de llarga durada (és a dir, fa més de 12 mesos que es troben aturats), ja que representen un 42,4 % del total d'aturats.

Atur registrat (2015)				
	Nombre d'aturats registrats	% d'aturats	Repartiment per sexes	
			Dones	Homes
Trinitat Vella	1.062	15,7%	46,9%	53,1%
Districte de Sant Andreu	9.107	9,7%	54,2%	45,8%
Barcelona	89.398	8,6%	52,0%	48,0%

_Atur registrat (2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Evolució de l'atur registrat entre la població de 16 a 64 anys (2011-2015)						
	des. 2011	des. 2012	des. 2013	des. 2014	des. 2015	Variació 2011-2015
Trinitat Vella	16,7%	17,3%	17,2%	16,6%	15,7%	-1,0%
D. Sant Andreu	11,0%	11,5%	11,3%	10,7%	9,7%	-1,3%
Barcelona	10,2%	10,5%	10,2%	9,5%	8,6%	-1,6%

_Evolució de l'atur registrat entre la població de 16 a 64 anys (2011-2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.1 | Drets socials

7.1.3 | Habitatge

Al barri de Trinitat Vella hi ha comptabilitzades un total de 3.473 llars, segons les dades de la Direcció General del Cadastre de l'any 2015. Pel que fa a l'**any de construcció**, la gran majoria dels edificis destinats a habitatge del barri (60 %) es va construir entre 1960 i 1980. Així mateix, és rellevant el percentatge continuat de nous habitatges construïts des de la dècada dels 90 (11 %), que presenta xifres proporcionalment superiors a les de Barcelona (9 %).

La majoria dels habitatges del barri (48 %) té una superfície d'entre 31 i 60 m². A continuació, hi ha els habitatges que tenen entre 61 i 90 m² (36 %). Si es compara amb les dades de Barcelona, en relació amb els habitatges de superfície inferior als 60 m², el barri de Trinitat Vella mostra un percentatge del 56 %, proporcionalment bastant superior al percentatge de la resta de la ciutat (30,69 %).

En l'anàlisi de les dades sobre l'evolució del **preu del metre quadrat de venda** entre els anys 2010 i 2015, s'observa que la mitjana del preu de venda d'un habitatge a Trinitat Vella està tenint una tendència marcadament decreixent, fet que s'explica

per la crisi econòmica i el retraïment dels preus en el sector immobiliari. No obstant això, destaca la ràpida recuperació de la tendència general a Barcelona, que contrasta amb el continuat descens del preu del metre quadrat a Trinitat Vella, fet que explica que actualment el barri ocupi la penúltima posició en el rànquing de la ciutat, amb un preu de 1.394 €/m². Ciutat Meridiana és el barri que registra el preu més baix.

Pel que fa al **preu del lloguer** mitjà mensual a Trinitat Vella, segons dades del primer semestre de l'any 2016, també s'observa la mateixa dinàmica de preus, inferiors a la mitjana de Barcelona, amb un lloguer mitjà mensual de 383,6 €.

El 2011 es van finalitzar les obres d'un edifici d'**habitatge protegit**. Van ser finançades a través d'un sistema cooperatiu privat, promogut per Llar Unió Catalònia de la Unió General de Treballadors (UGT).

Segons l'estudi qualitatiu i la informació aportada per veïns, veïnes i tècnics del districte de Sant Andreu, el barri de Trinitat Vella presenta **problemàtiques de deteriorament** de moltes finques, pro-

_Habitatges del Patronat Municipal de l'Habitatge (anomenats pisos del Patronat)
/ Font: Ajuntament de Barcelona

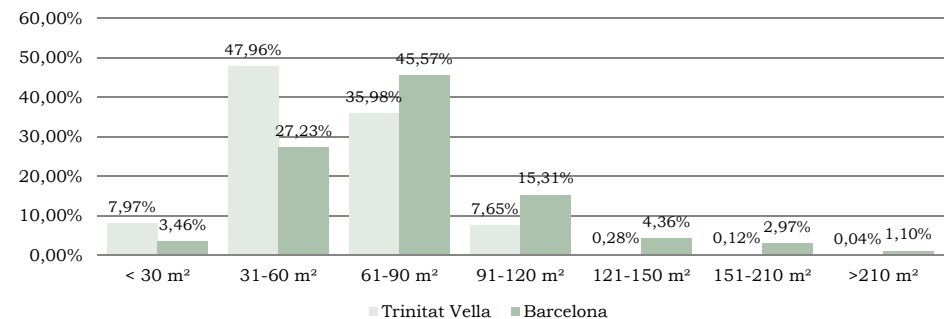
blesmes d'humitats i pobresa energètica, especialment a la zona nord del barri. En aquest línia, destaquen els anomenats *pisos del Patronat*, una promoció d'uns 162 habitatges protegits del Patronat Municipal de l'Habitatge, construïts a finals de la dècada dels 50. En l'actualitat, la majoria d'aquests habitatges són de propietat privada i molts ja no compleixen els mínims d'habitabilitat, es troben en estat avançat de deteriorament o estan tapiats. No obstant això, cal recordar que en el projecte de transformació de la zona de la presó està previst el reallotjament d'aquestes persones en nous edificis d'habitatges. D'altra banda, el projecte Porta Trinitat té prevista la construcció de 170 habitatges.

Tot i que no tenim dades exactes, cal tenir present que ens els últims anys la situació de degradació que experimenta la zona nord del barri i el nombre creixent de des-

nonaments, derivats de la crisi econòmica iniciada el 2008, ha donat lloc a un nombre important d'**ocupacions**, que actualment s'apropen al centenar i s'estenen per tot el barri, segons dades confirmades pels serveis municipals.

Finalment, són significatives les dades en relació amb els **canvis de domicili**, que indiquen una mobilitat residencial important, concretament l'any 2014. Si es fa una comparació entre els deu barris on tradicionalment s'efectuen més canvis de padró, s'observa com destaquen les baixes del padró que va tenir Trinitat Vella durant el 2014: es van donar de baixa del padró 860 persones, que representen un 8,5 % de la població del barri. No obstant això, el 55 % de les persones que es van donar de baixa (unes 473) es van quedar al barri. Per tant, es va produir una alta mobilitat residencial interna.

El barri de Trinitat Vella presenta problemàtiques de deteriorament de moltes finques, problemes d'humitats i pobresa energètica, especialment a la zona nord del barri

Distribució de l'habitatge segons la superfície /
Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.1 | Drets socials

7.1.4 | Teixit associatiu

La història recent del barri ha anat molt lligada al paper destacat que ha tingut el teixit associatiu. Des dels anys 60, els veïns i veïnes s'han organitzat i s'han mobilitzat a través de l'Associació de Veïns de Trinitat Vella per reivindicar i resoldre dèficits en qüestió de drets socials, infraestructures i urbanisme. Per tant, gran part dels equipaments i millores del barri s'han produït gràcies a la pressió exercida pel teixit associatiu. No obstant això, en els últims anys el teixit associatiu es manifesta més desarticulat i menys cohesionat que en altres moments, però no per això menys reivindicatiu. En l'actualitat, l'associació de veïns compta amb més de 150 socis i fa tasques de coordinació general en representació dels veïns i veïnes del barri. A més, ha aparegut una entitat anomenada Coordinadora de la Trinitat Vella, que col·labora i dona suport, sobretot, a iniciatives per promoure la convivència al barri.

També cal considerar el gran nombre d'entitats de caire cultural que hi ha a Trinitat Vella, que superen la trentena. Aquestes

entitats representen una important font de producció de cultura popular al territori, tant en l'àmbit de les festes populars com en el de les arts escèniques. Potser en menor mesura, però amb molta atracció per part de la població masculina, també cal tenir en compte les entitats esportives, en l'àmbit del futbol i de la petanca. També formen part d'aquest mapa d'entitats les de caire social, com la Fundació Privada Trinijove, la fundació Save The Children o l'entitat Esfera. No podem oblidar les associacions de famílies dels centres educatius del barri que, tanmateix, no acaben de consolidar-se com a agents actius en la dinamització comunitària, tot i la tasca indispensable que desenvolupen.

En l'àmbit comercial existeix l'Associació de Comerciants de Trinitat Vella, a la qual hi ha 44 comerços adherits.

Finalment, cal tenir present el baix nivell de participació de persones nascudes a l'estranger o d'origen cultural divers en la constel·lació d'entitats que acabem

d'anomenar, malgrat que aquest col·lectiu representa un 37 % del conjunt de la població del barri. No obstant això, la diversitat queda representada en el camp de les entitats religioses, entre les quals trobem l'Associació Cultural dels Musulmans Africans de Barcelona, els Amigos de la Mezquita de la Paz i l'Església Evangèlica de Filadèlfia. Recentment aquestes entitats han començat a col·laborar en diferents accions d'àmbit comunitari i s'han incorporat a la constitució d'una Taula de Convivència.

Gran part dels equipaments i millores de Trinitat Vella s'han produït gràcies al teixit associatiu

7.1.5 | Serveis socials

En l'àmbit dels serveis socials, l'equipament de referència al territori és el Centre de Serveis Socials Franja Besòs, situat al barri de Bon Pastor, que dona també cobertura als barris de Baró de Viver i de Trinitat Vella. Forma part d'un mapa d'equipaments, serveis i entitats en matèria de drets socials de què també formen part el CAP Trinitat Vella, el Casal de Gent Gran Trinitat Vella, el Centre de dia per a gent gran de Trinitat Vella, el Centre Obert Neus Puig de la Fundació Privada Trinijove (per a infants i famílies), la fundació Save The Children, el Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD), el Servei d'Orientació i Acompanyament per a Persones Immigrades (SOAPI), el Programa Noves Famílies, el servei d'acompanyament al reagrupament familiar del districte de Sant Andreu, i el servei de distribució d'aliments i roba de la parròquia de la Santíssima Trinitat.

Segons dades de l'Àrea de Drets Socials, l'any 2015 es van atendre al Centre de Serveis Socials Franja Besòs 1.083 persones de Trinitat Vella, que representen un 10 % de la població del barri.

Segons les dades de funcionament dels centres de serveis socials, el Centre de Serveis Socials Franja Besòs té un nombre de casos reoberts elevat (fet que té relació amb la cronicitat de les situacions amb necessitat d'ajuda) i un temps mig d'espera per a una primera visita força elevat. Paral·lelament, té un índex d'absentisme de primeres visites molt alt.

Serveis socials (2016)	Trinitat Vella
Atesos servei d'atenció a domicili (treballadora familiar)	144
Atesos servei d'atenció a domicili (neteja a domicili)	76
Atesos servei d'atenció a domicili (àpats a domicili)	6
Atesos als centres de serveis socials	904
Ajuts econòmics	2.431
Quantitat (€)	2.222.575,23 €

_Dades de serveis socials (2016) / Font: Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.1 | Drets socials

7.1.6 | Convivència

L'informe general de l'enquesta de serveis municipals presentat el juny de 2016 pel Departament d'Estudis d'Opinió del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona mostra algunes dades interessants que cal tenir en compte. Per al grup de barris conformat per Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor, es va realitzar l'enquesta a 163 persones i se'n van obtenir els resultats que es descriuen a continuació.

A la qüestió “El que més agrada del barri”, en primer lloc, un 17,9 % dels enquestats escull la cordialitat de la gent, la familiaritat i l'ambient; en segon lloc, un 16,4 % opta per la tranquil·litat, i en tercer lloc, un 12,5 % escull l'opció “Res”.

Paradoxalment, a la pregunta “Quins són els problemes més greus del barri” per ordre de prioritats escullen, en primer lloc, la inseguretat (30,8% dels enquestats); en segon lloc, els problemes associats a la immigració (13 %), i en tercer lloc, els valors negatius, la manca d'educació i la falta de civisme (12 %).

Finalment, en relació amb les principals demandes per al barri, els enquestats escullen, en primer lloc, la millora de la seguretat (28 %); en segon lloc, demanen augmentar i millorar els equipaments i els serveis (14 %), i en tercer lloc, escullen millorar el manteniment (6,2 %).

Així doncs, podem concloure que, tot i que es reconeix un cert ambient de cordialitat i familiaritat en el conjunt del barri, hi destaca la percepció generalitzada d'inseguretat.

En l'actualitat, el Servei per a la convivència a l'espai públic, el Servei de suport a la convivència i a la vulnerabilitat social i els agents cívics treballen al territori per millorar la seguretat i la convivència, sovint en coordinació amb els diferents serveis i equipaments del barri.

El que més agrada de Trinitat Vella és la cordialitat de la gent, la familiaritat, la tranquil·litat i l'ambient

Segons els veïns, els problemes més greus de Trinitat Vella són la inseguretat, els valors negatius, la manca d'educació i la falta de civisme

_Veïns i veïnes a la plaça de la Trinitat /
Font: Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.2 | Educació

7.2.1 | Nivell formatiu

En relació amb el nivell acadèmic de la població major de 16 anys del barri de Trinitat Vella, el percentatge de persones amb estudis universitaris o amb cicles formatius de grau superior és del 8,7 %, molt per sota de la mitjana del districte (20,4 %) i lluny de les dades de la ciutat (29,4 %).

No obstant això, si s'analitzen les dades evolutives del nivell acadèmic del barri, s'observa un descens progressiu i significatiu del percentatge de població sense estudis, que passa del 16,5 % del 2010 al 5,8 % del 2015, en només cinc anys. De fet, també s'observa un creixement en els percentatges de població amb batxillerat superior i amb cicles formatius de grau mitjà (17,2 %), i amb estudis universitaris o amb cicles formatius de grau superior (8,7 %), però molt poc significatiu.

Nivell formatiu de la població major de 16 anys (2015)				
	Sense estudis	Estudis obligatoris	Batxillerat superior / CFGM	Estudis universitaris / CFGS
Trinitat Vella	5,8%	68,3%	17,2%	8,7%
Districte de Sant Andreu	4,7%	48,9%	26,0%	20,4%
Barcelona	4,4%	41,2%	25,0%	29,4%

_Nivell formatiu de la població major de 16 anys (2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

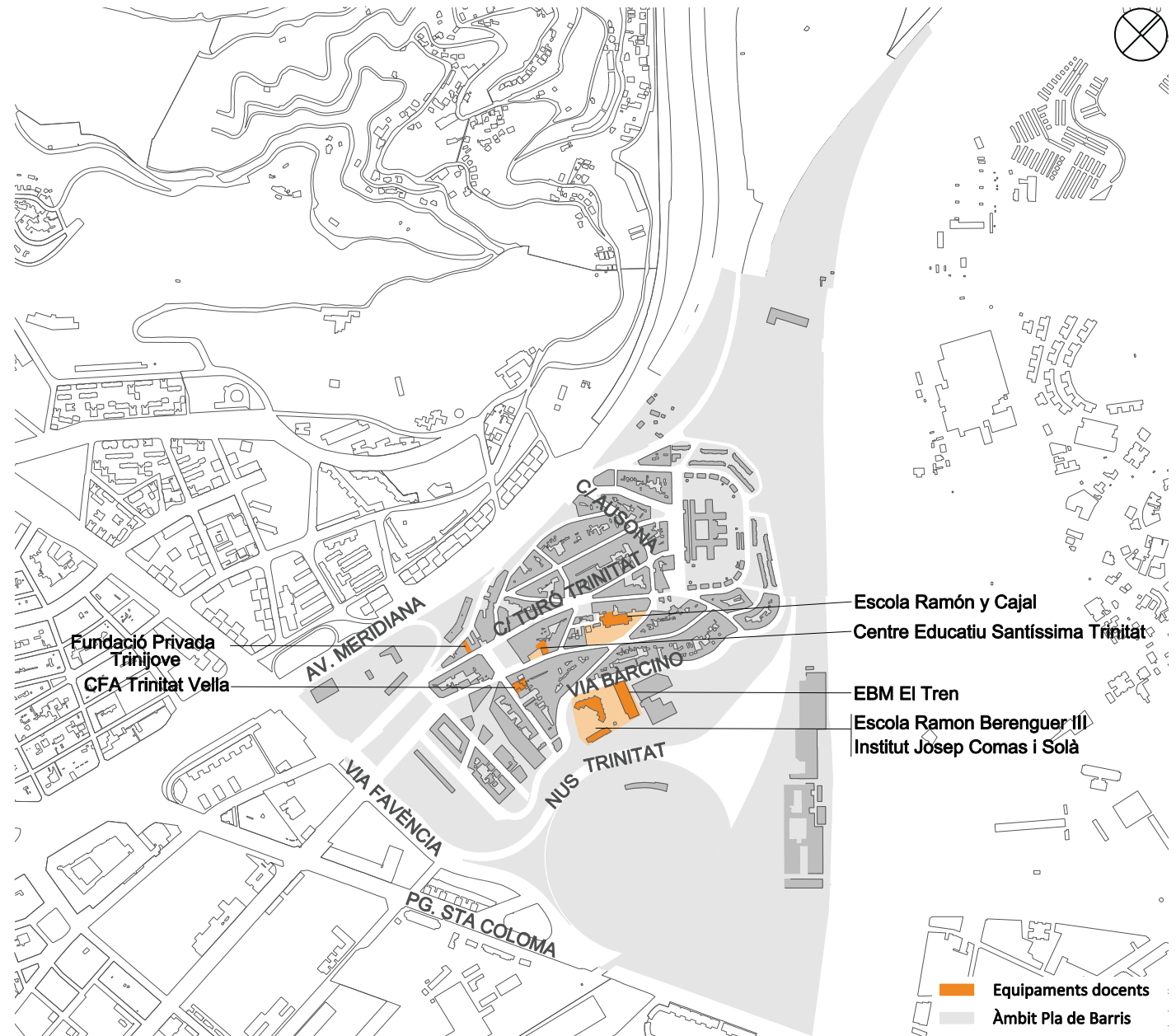
A Trinitat Vella s'observa un descens progressiu i significatiu del percentatge de població sense estudis

7.2.2 | Equipaments docents

La xarxa de centres educatius del barri de Trinitat Vella està formada per set centres formals. D'una banda, hi ha cinc centres públics: una escola bressol, dues escoles d'educació infantil i primària, un institut de secundària i una escola d'adults. D'altra banda, hi ha un centre concertat d'educació infantil, primària i secundària. Cal esmentar, també, els dos centres de formació ocupacional de la Fundació Privada Trinijove, que tot i no considerar-se centres docents formals donen serveis d'educació no formal. És important destacar que cap centre educatiu no ofereix batxillerat al barri.

Segons dades del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), el curs 2016-2017 s'ha ofert un total de 1.164 places als centres públics i privats de la Trinitat Vella, de les quals 100 van quedar vacants.

Plànol d'equipaments docents /
Font: Urbaning

El nivell d'absentisme no és rellevant al barri de Trinitat Vella, segons informes del districte de Sant Andreu. No obstant això, sí que cal tenir en compte que el nombre de matrícules vacants sempre és superior en els estudis secundaris de tots els centres educatius.

L'estudi del mapa escolar de Sant Andreu realitzat el mes de juny de l'any 2015 per la Coordinadora d'AMPA (associacions de mares i pares d'alumnes) del districte de Sant Andreu destaca que, tot i que la demanda i l'oferta són prou equilibrades, el barri presenta moltes mancances en l'àmbit educatiu i un alt índex d'immigració en determinats centres educatius. Així mateix, l'informe conclou que cal més voluntat política i més inversió per elaborar un programa per combatre el fracàs escolar, que impliqui tots els agents de la comuni-

tat educativa i que inclogui un servei públic de reforç escolar, per poder treballar l'origen de les desigualtats generant, per tant, esperança i futur.

El CEB, l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i el mateix districte de Sant Andreu promouen la diversitat d'acions educatives i de lleure. Tots els centres educatius de primària i secundària tenen una línia de reforç escolar a través d'entitats externes, com ara la fundació Save The Children o la Fundació Privada Trinijove. Així mateix, també disposen d'activitats d'educació en el lleure, com el programa Patis Escolars Oberts al Barri en una de les escoles públiques, i d'una àmplia diversitat d'activitats d'esplai i d'esbarjo, activitats esportives, servei de berenar, educació en hàbits i treball social amb les famílies, entre d'altres.

Equipaments docents

Escola Bressol Municipal El Tren
Escola Ramon Berenguer III
Escola Ramón y Cajal
Institut Josep Comas i Solà
Centre Educatiu Santíssima Trinidad
Centre de Formació d'Adults Trinitat Vella
Fundació Privada Trini Jove - Centre de Formació Ocupacional

Llistat d'equipaments docents /
Font: Ajuntament de Barcelona

7.2.3 | Escletxa digital

En relació amb l'ús d'Internet, l'informe "Escletxa digital a la ciutat de Barcelona", elaborat per Mobile World Capital Barcelona el febrer de 2016, conclou que l'escletxa digital apareix en barris de renda baixa i s'accentua quan els individus tenen entre 65 i 74 anys i un baix nivell educatiu, i es dediquen a les tasques de la llar o estan en situació d'atur.

Tot i així, sorprèn el fet que les dades sobre l'escletxa digital al barri de Trinitat Vella són bastant semblants a les de la resta de la ciutat de Barcelona. L'estudi agrupa les dades de Baró de Viver, Bon Pastor i Trinitat Vella, en els quals s'observa que

un 79,7 % de les llars estan connectades a Internet. Aquest percentatge és lleugerament inferior al de Barcelona (83,4 %), però la diferència és poc significativa. El principal motiu pel qual no es té connexió a Internet és, en el 35 % dels casos, el cost econòmic de la connexió.

Així mateix, en relació amb els residents que disposen de telèfon intel·ligent, són poc significatives les diferències entre Barcelona (91,85 %) i aquests tres barris (85,6 %). A més, el 92,7 % de les persones que tenen telèfons intel·ligents tenen un contracte de trànsit de dades.

L'escletxa digital apareix en barris de renda baixa i s'accentua quan els individus tenen entre 65 i 74 anys i un baix nivell educatiu, i es dediquen a les tasques de la llar o estan en situació d'atur

_Usuaris de la Biblioteca Trinitat Vella-José Barbero /
Font: Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

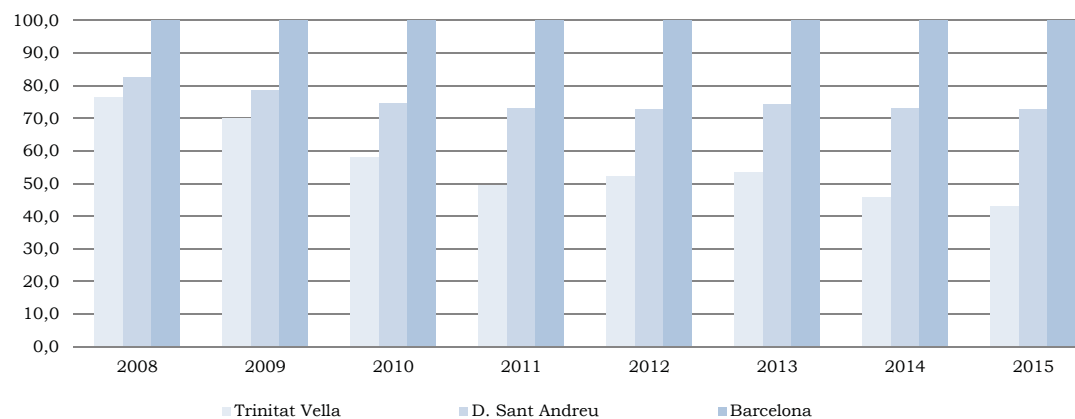
€ 7.3 | Activitat econòmica

7.3.1 | Renda familiar disponible

L'IRFD estableix com a referència la mitjana de Barcelona, que és 100. Segons dades de l'any 2015, el barri de Trinitat Vella presenta un IRFD de 43,1 i es troba entre els cinc barris amb l'IRFD més baix de la ciutat. Se situa, també, per sota de la mitjana del districte de Sant Andreu, que és 72,8.

Així mateix, cal considerar que tots els barris del districte de Sant Andreu es troben per sota de la mitjana de la ciutat i l'any 2015 la majoria han obtingut índexs inferiors als de 2014. És molt significatiu l'augment de les diferències internes, ja que el barri amb la renda més alta (Navas) ha millorat, passant de 83,3 a 85,8, mentre que el barri amb la renda més baixa (Trinitat Vella) ha empitjorat, passant de 45,9 a 43,1. Els barris que formen part de l'anomenada *Franja Besòs* tenen històricament els IRFD més baixos del districte i tendeixen a retrocedir.

Evolució anual de l'índex de renda familiar disponible (2008-2014)								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trinitat Vella	76,4	69,9	58,1	49,4	52,2	53,5	45,9	43,1
D. Sant Andreu	82,5	78,5	74,5	73,0	72,9	74,4	73,0	72,8
Barcelona	100	100	100	100	100	100	100	100

_Evolució anual de l'IRFD (2008-2015) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

7.3.2 | Activitat comercial

La principal zona comercial del barri de Trinitat Vella es limita a l'àrea d'influència de la plaça de la Trinitat, el carrer del Turó de la Trinitat, una part del carrer de la Mare de Déu de Lorda i el carrer d'Almassora.

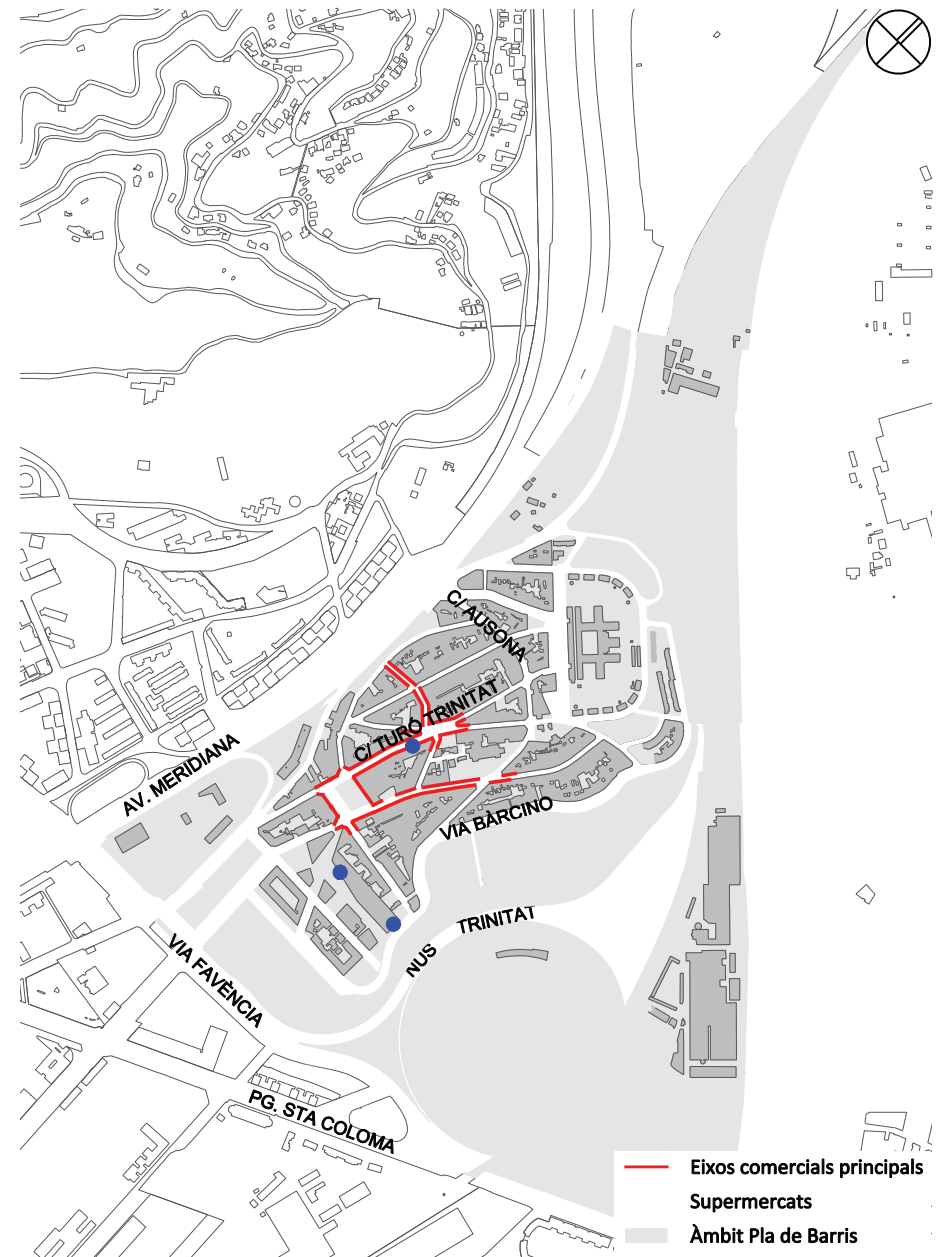
Segons dades de l'any 2015, al barri de Trinitat Vella hi ha un total de 317 establiments en planta baixa, dels quals 159 presenten activitat. Per tant, el 50 % dels establiments estan oberts. Aquest percentatge és molt inferior al de Barcelona (84,29 %).

Del sector comercial del barri, un 20 % són locals d'alimentació i un 19 % correspon a restaurants i bars. D'altra banda, hi ha 44 locals buits amb cartell de lloguer o venda i 114 locals amb les persianes abaixades o semiabaixades i sense cartell, que sumen un 50 % del total d'establiments. Els locals buits es concentren especialment a la zona nord del barri.

En l'anàlisi del comerç de proximitat, s'observa que té poc pes al barri i que està envellit, fet que provoca que no hi hagi gaire diversitat. A més, falten comerços dedicats a la venda de roba i de complements.

Trinitat Vella no té cap mercat municipal. El més proper es troba a la Trinitat Nova, creuant l'avinguda Meridiana.

Tot i que no existeix un estudi d'hàbits de consum, es pot afirmar que una part de les compres dels veïns i veïnes del barri es duen a terme en eixos i centres comercials situats fora dels barris de l'àmbit.

Plànol de nodes comercials /
Font: Urbaning

7 | Anàlisi

7.4 | Ecologia urbana

7.4.1 | Planejament urbanístic

L'ordenació del territori es porta a terme mitjançant el planejament urbanístic general, que a Barcelona correspon al Pla General Metropolità (PGM) de 1976 i a les seves posteriors modificacions, així com mitjançant el desenvolupament de planejament urbanístic derivat. El planejament derivat que afecta Trinitat Vella és el següent:

- **Pla especial de reforma interior al sector Madriguera del barri de la Trinitat.** Es troba en procés d'execució i preveu la reparcel·lació del sector Trinitat-Madriguera. Aprovat per la Subcomissió d'Urbanisme de Barcelona el 2008, el Pla especial de reforma interior (PERI) de la Trinitat va preveure l'edificació i la renovació dels espais situats entre els carrers de la Madriguera, del Tossal i de Galícia, i la via de Bàrcino.

- **Modificació del PGM en l'àmbit anomenat Porta de Trinitat.** Es troba en procés d'execució i inclou un espai situat al sud del barri, al voltant d'una subestació elèctrica, entre la ronda de Dalt i l'avinguda Meridiana. Aquest projecte va ser aprovat definitivament l'any 2006 i preveu la construcció de 170 habitatges, 85 habitatges dotacionals per a joves, una residència per a la gent gran, una zona verda, un centre de serveis socials i un casal de barri.

Planejament urbanístic				
		Trinitat Vella	Districte de Sant Andreu	Barcelona
Sòl residencial	m²	126.932	2.779.212	25.910.042
	% respecte total àmbit	15,7%	42,3%	25,4%
	m²/hab	12,43	18,87	16,10
Sòl d'equipaments	m²	46.245	903.505	10.275.269
	% respecte total àmbit	5,7%	13,8%	10,1%
	m²/hab	4,53	6,13	6,38
Sòl de parcs urbans	m²	229.716	1.823.641	13.369.848
	% respecte total àmbit	28,4%	27,8%	13,1%
	m²/hab	22,50	12,38	8,31
Sòl d'habitatge dotacional i de protecció	m²	229.716	18.691	115.396
	% respecte total àmbit	28,4%	0,3%	0,1%
	m²/hab	22,50	0,13	0,07
Superfície total àmbit	m²	809.698	6.565.322	102.160.182

_Superfície en metres quadrats segons l'ús del sòl agregat (residencial, equipaments, parcs urbans i habitatge dotacional i de protecció) / Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

- **Modificació del PGM en els terrenys ocupats per les presons de Barcelona i Pla especial de millora urbana per a l'ordenació dels terrenys ocupats per la presó de la Trinitat.** L'any 2001 es va aprovar el conveni per tancar el recinte penitenciari i dur-ne a terme la reconversió urbanística, conservant una part de la presó de joves com a centre de règim obert de manera temporal i destinant la resta a habitatge principalment social, a equipaments i a zona verda. Així, el Pla director d'equipaments penitenciaris de Catalunya (2004-2010) preveia la transformació de la primera fase de la Trinitat per al 2010.

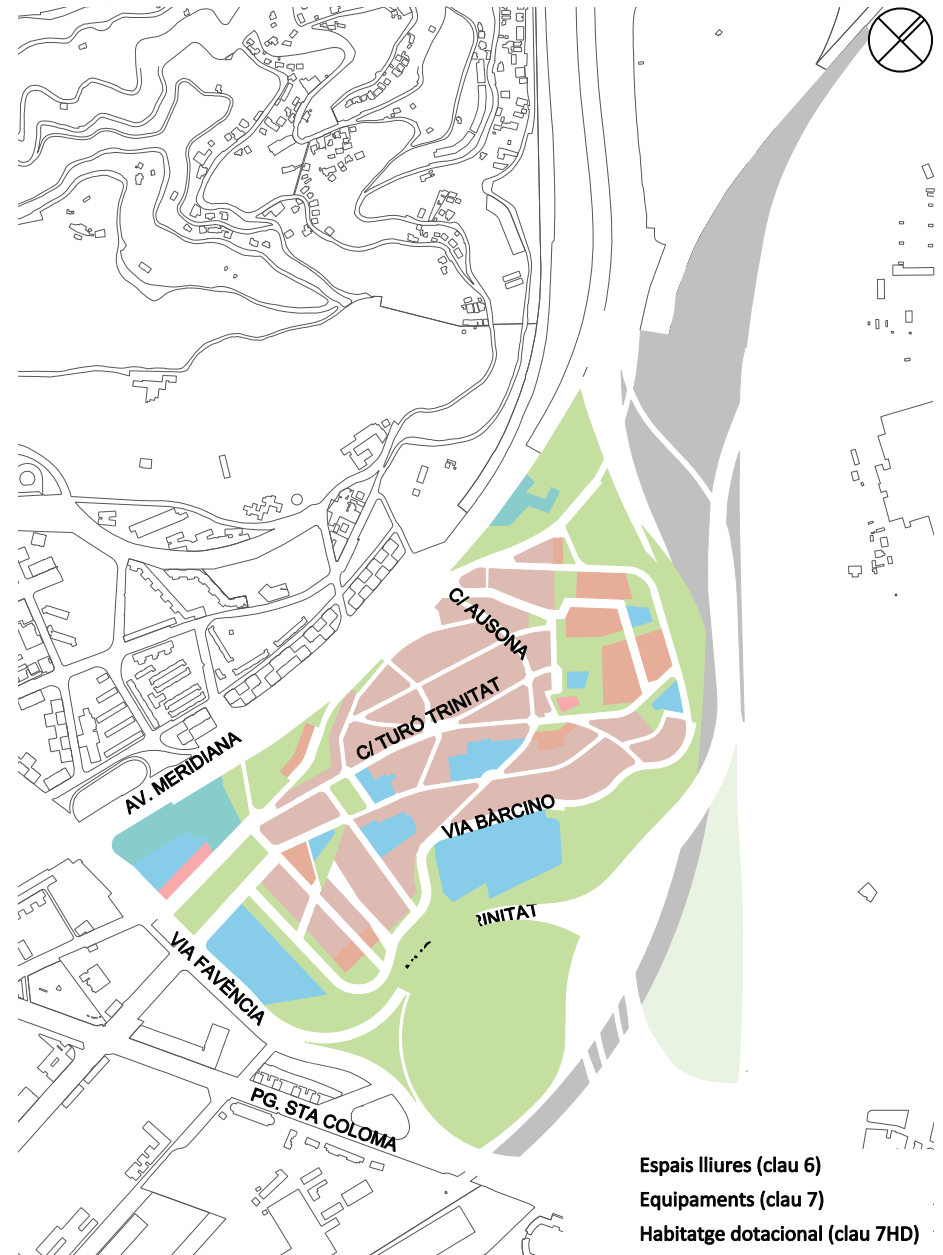
El 2010 es va realitzar un procés participatiu per definir els futurs usos de l'espai de la presó de la Trinitat. El 2008 la presó de joves va tancar, tot i que se'n va mantenir una part per al règim obert de pernoctació. A començaments de l'any 2009 es va demolar la primera part de la presó, un total de 20.000 m². Per a la segona fase, estava prevista l'edificació central, que es mantindria en funcionament temporalment com a centre obert fins que estigués construït el nou centre a la Zona Franca,

però actualment encara està en funcionament.

El 25 de gener de 2011 es va aprovar la modificació del PGM en l'àmbit de la presó de la Trinitat, que era el projecte pactat amb els veïns i veïnes a la Comissió d'Urbanisme, Habitatge i Infraestructures de l'Ajuntament de Barcelona. El projecte de transformació preveu la construcció d'una gran plaça al voltant de la qual s'edificaran 407 pisos, dels quals 233 tindran algun tipus de protecció, bé de lloguer, bé de compra, i els 174 restants estaran destinats a ubicar els veïns i veïnes que viuen actualment als blocs propers a la B-20.

A principis de gener del 2017, l'Ajuntament arriba a un acord de compra de l'edifici de la presó amb la Generalitat, que permetrà fixar el calendari d'execució, que es preveu en diferents fases.

_Plànol de planejament vigent /
Font: Urbaning

Espais lliures (clau 6)
Equipaments (clau 7)
Habitatge dotacional (clau 7HD)

7 | Anàlisi

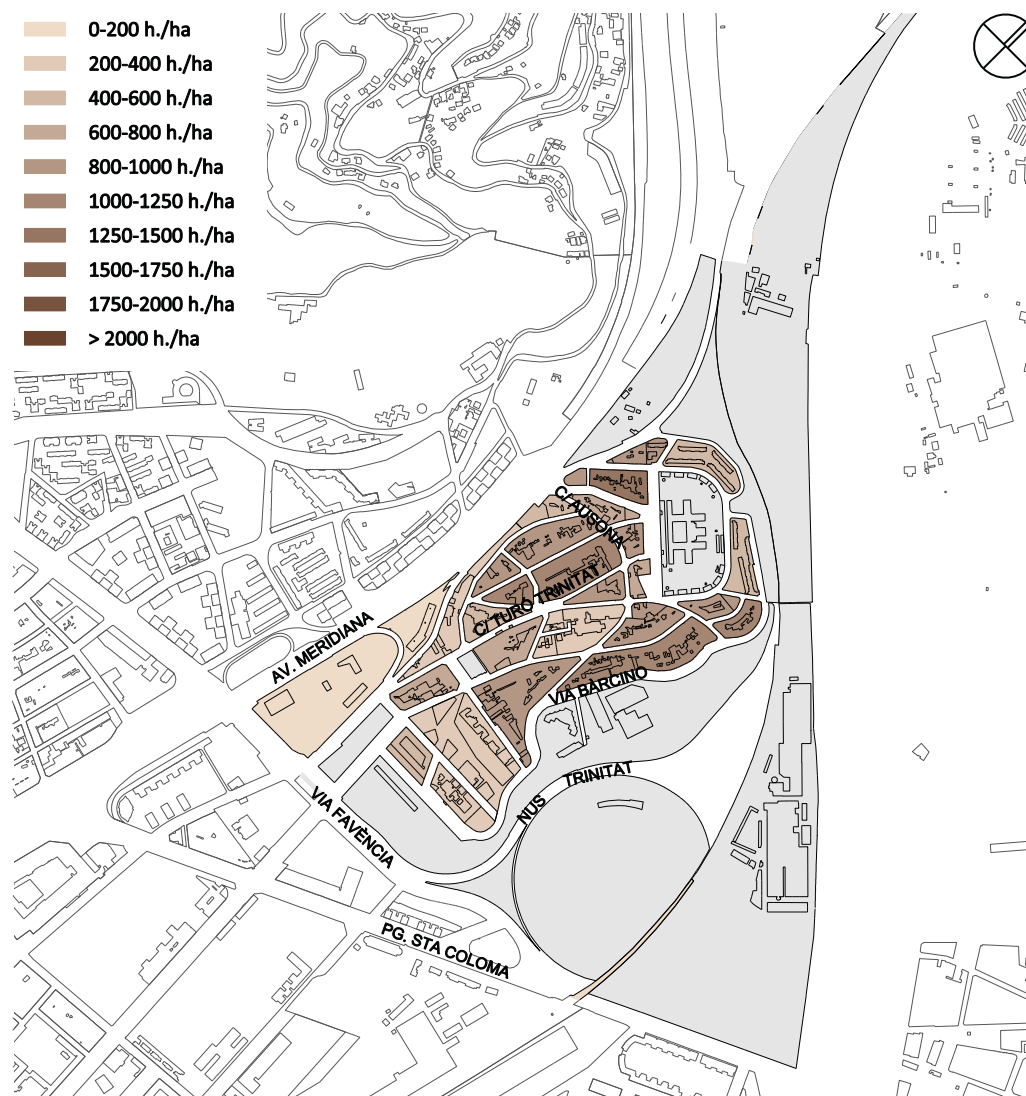
7.4 | Ecologia urbana

7.4.2 | Densitat de població

Tal com s'ha comentat anteriorment, el barri de Trinitat Vella té una densitat neta de 792 habitants per hectàrea residencial, la qual és lleugerament superior a la mitjana del districte de Sant Andreu (761 habitants per hectàrea residencial) i de Barcelona (619 habitants per hectàrea residencial). Al plànol adjunt es pot observar com la densitat més alta es concentra, principalment, a la zona central del barri.

Trinitat Vella té una densitat neta de 792 habitants per hectàrea residencial, superior a la mitjana de Barcelona

_Plànol de densitat de població per illa
/ Font: Urbaning

La densitat més alta es concentra, principalment, a la zona central del barri /
Font: Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.4 | Ecologia urbana

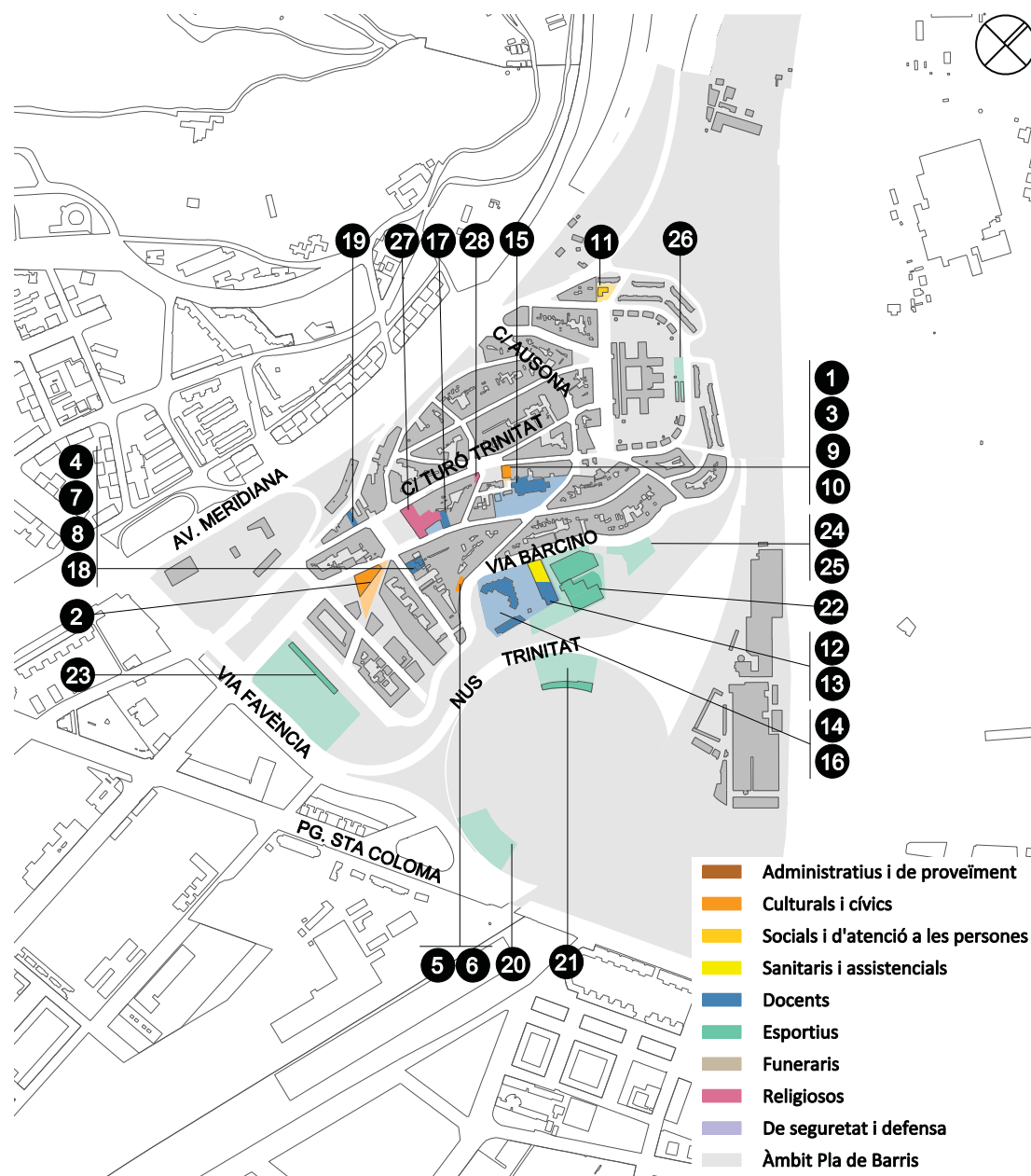
7.4.3 | Equipaments

A les zones sud i centre del barri de Trinitat Vella és on es concentren la majoria d'equipaments i serveis. En canvi, a la zona nord hi ha una mancança important en aquest terreny.

La majoria dels equipaments i dels serveis operen amb una certa lògica de barri. La situació d'aïllament que experimenta el barri reforça les dificultats de mobilitat entre barris i, per tant, també la relació entre equipaments i serveis dels barris adjacents. No obstant això, hi ha alguna excepció, com el cas de la biblioteca, que rep usuaris provinents de la Trinitat Nova, o el Centre Esportiu Municipal Trinitat Vella, que rep usuaris del barri de Sant Andreu.

La situació d'aïllament que experimenta Trinitat Vella reforça les dificultats de mobilitat entre barris i, per tant, també la relació entre equipaments i serveis dels barris adjacents

_Plànol d'equipaments /
Font: Urbaning

Llistat d'equipaments de l'àmbit	
Equipaments i serveis culturals i cívics	
1	Ludoteca - casal infantil Trinitat Vella
2	Biblioteca Trinitat Vella - J. Barbero
3	Centre Cívic Trinitat Vella
4	Casal de Gent Gran Trinitat Vella
5	Sala Jove Trinitat Vella
6	Servei de Dinamització cultural
Serveis i equipaments socials i d'atenció a les persones	
7	Centre de dia per les persones grans Trinitat Vella
8	Oficina de Benestar i Família Trinitat Vella
9	Punt d'Informació i Atenció a les Dones del Districte de Sant Andreu
10	Treball als barris i dispositiu d'inserció laboral de Trinitat Vella - Barcelona Activa
11	Centre Obert Neus Puig Trinijove
Equipaments sanitaris i assistencials	
12	CAP Via Bàrcino

Equipaments docents	
13	Escola Bressol Municipal El Tren
14	Escola Ramon Berenguer III
15	Escola Ramón y Cajal
16	Institut Josep Comas i Solà
17	Centre Educatiu Santíssima Trinidad
18	Centre de Formació d'Adults Trinitat Vella
19	Fundació Privada Trini Jove - Centre de Formació Ocupacional
Equipaments esportius	
20	Circuit Municipal de Modelisme
21	Pistes esportives del Parc de la Trinitat
22	Centre Esportiu Municipal Trinitat Vella
23	Camp Municipal de Futbol Trinitat Vella
24	Pistes de petanca Via Bàrcino
25	Pista futbol Via Bàrcino
26	Pistes bàsquet Carrer Pare Púlgar
Equipaments religiosos	
27	Parròquia Santíssima Trinitat
28	Mesquita La Paz "Amigos de la Mezquita"

Llistat d'equipaments de l'àmbit /
Font: Ajuntament de Barcelona

7 | Anàlisi

7.4 | Ecologia urbana

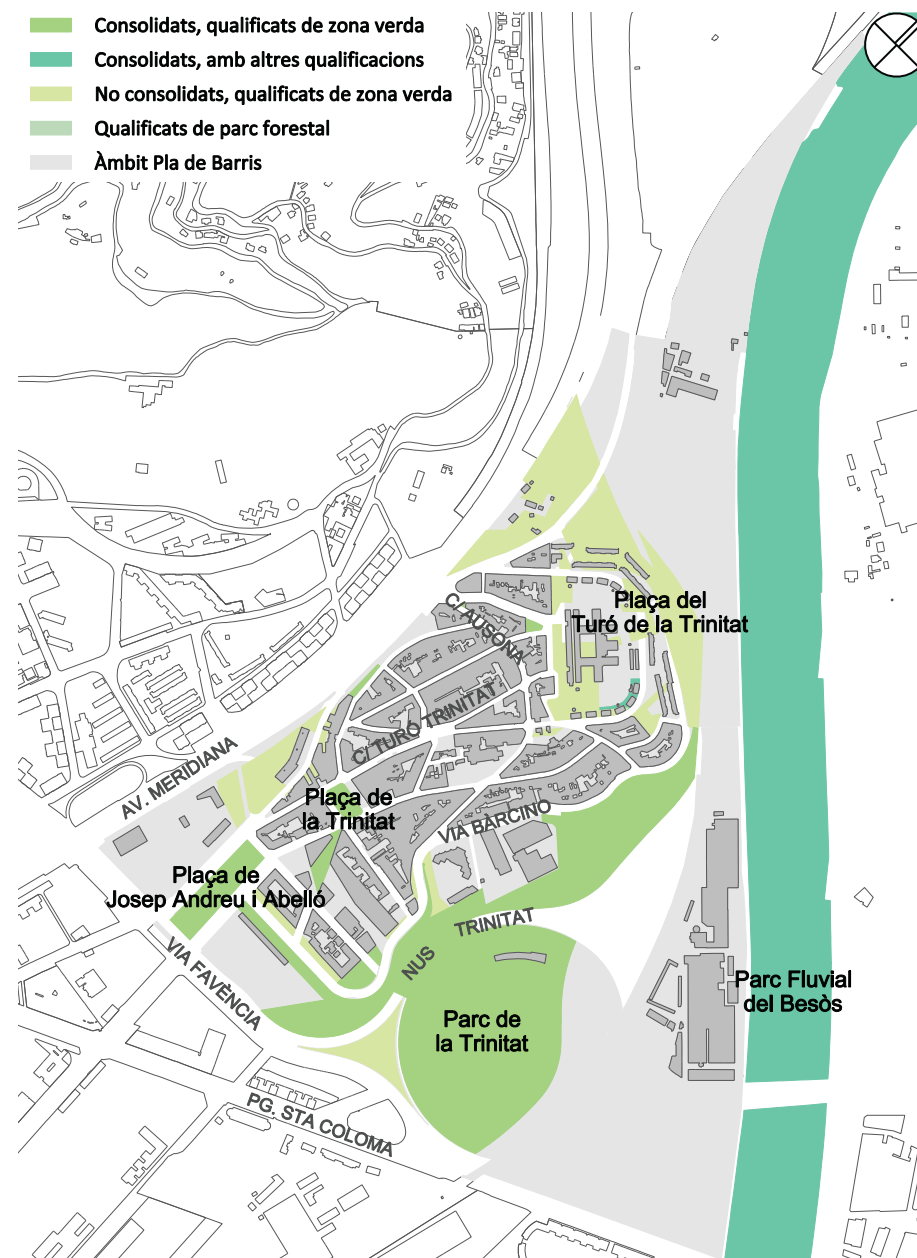
7.4.4 | Espais lliures

Tot i que el barri de Trinitat Vella presenta un espai força limitat per les infraestructures viàries que l'envolten i el limiten, hi ha força espais lliures o pendents d'enderrocament i reurbanització. El planejament que preveu l'enderroc de la presó i la seva reurbanització, executable a partir de 2017, així com el deteriorament que experimenta la zona nord del barri als voltants de la presó, han afavorit l'aparició d'espais lliures entre blocs, d'habitatges pendents d'enderrocament i reallotjament i de zones verdes sense arranjar als límits amb l'autopista i el nus de la Trinitat.

Espais lliures		Trinitat Vella
Qualificats de zona verda No consolidats	ha	6,64
Qualificats de zona verda Consolidats	ha	12,09
No qualificats de zona verda Consolidats	ha	0,08

_Comptabilització de zones verdes /
Font: Urbaning

_Plànol d'espais lliures /
Font: Urbaning

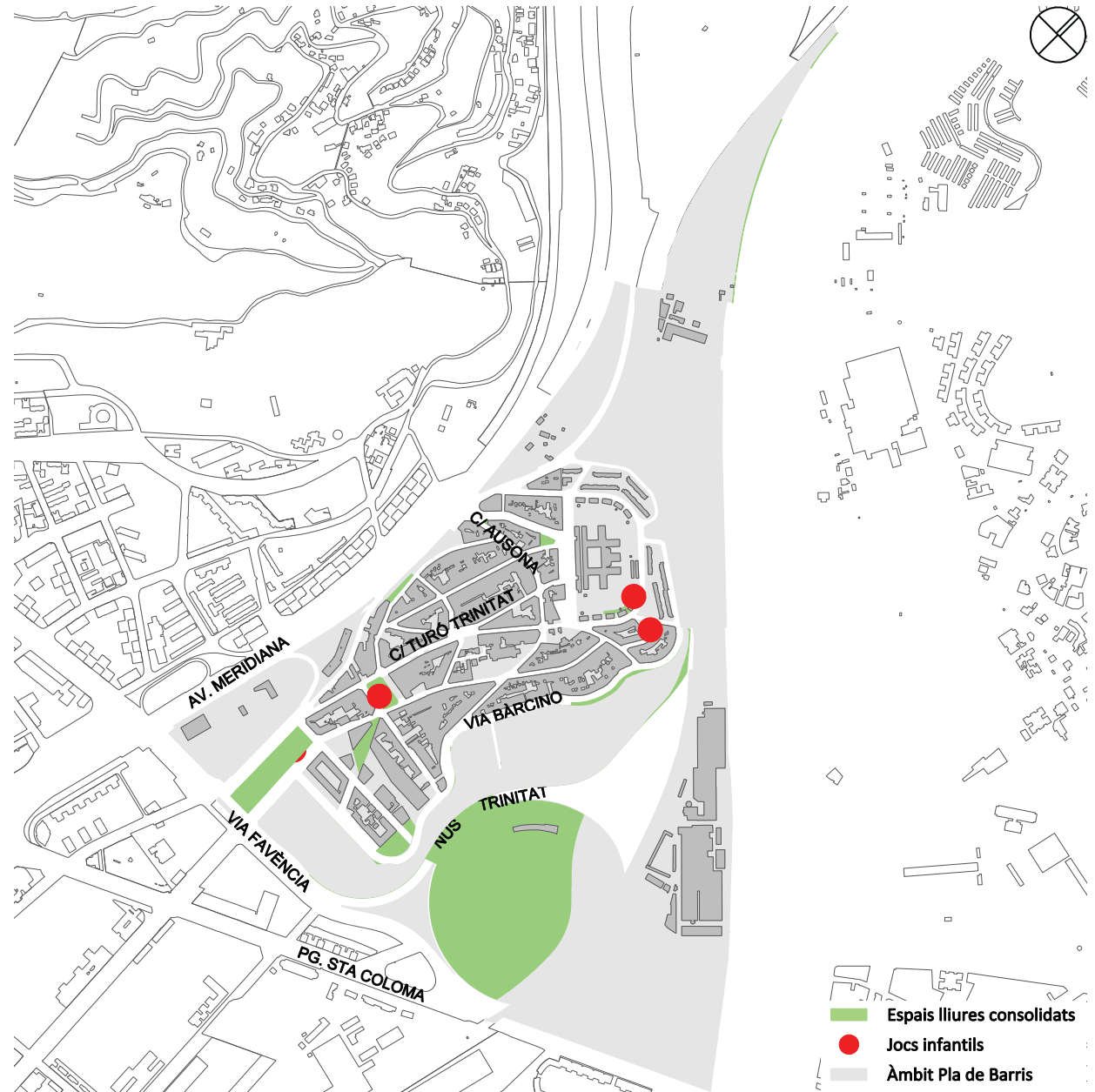
_Plànol de jocs infantils /
Font: Urbaning

_Camí de ronda / Font: Ajuntament de
Barcelona

_Solar buit / Font: Ajuntament de
Barcelona

7 | Anàlisi

7.4 | Ecologia urbana

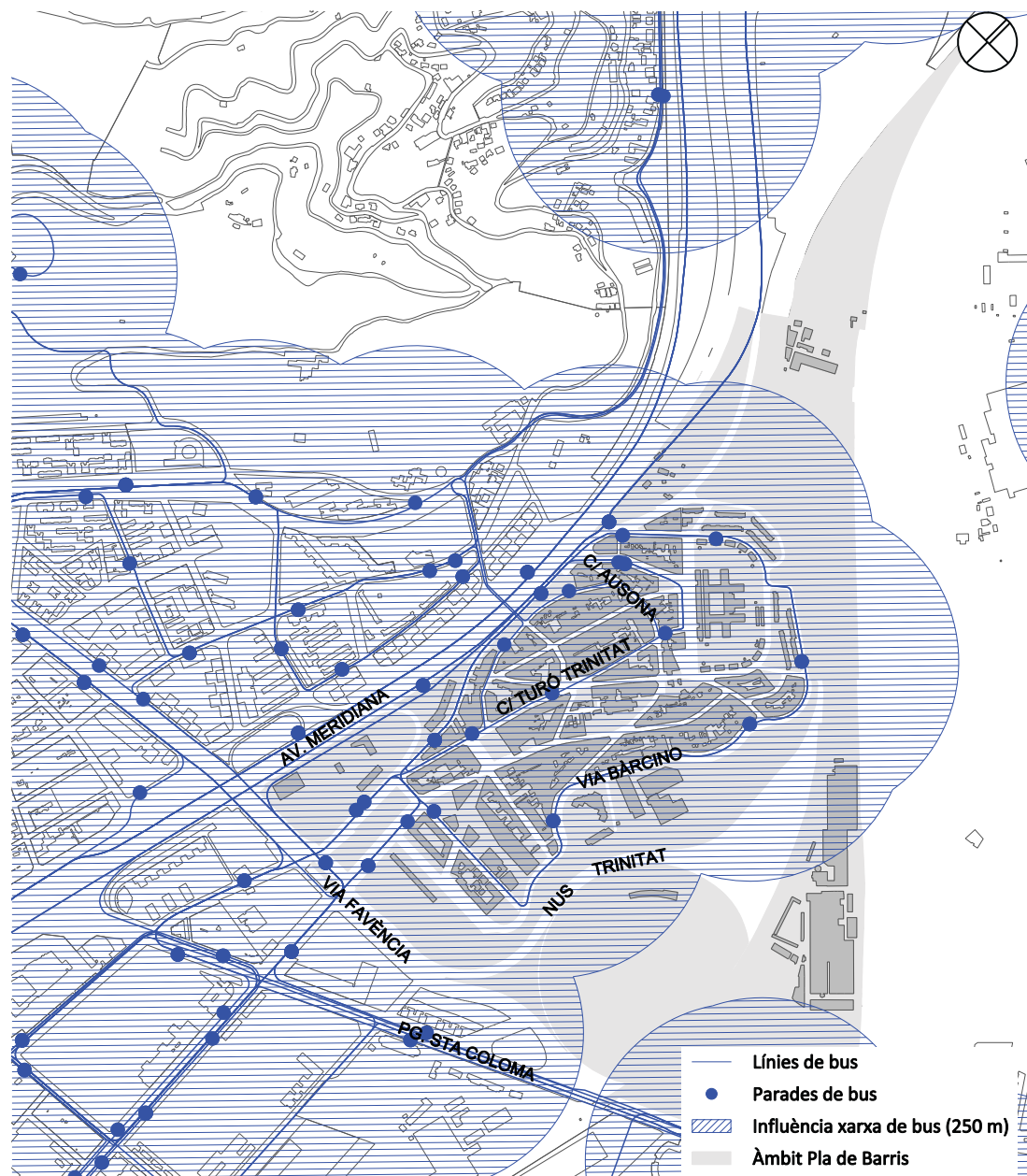
7.4.5 | Xarxa de bus i la seva influència

La majoria de busos que circulen per la ciutat de Barcelona són de la companyia Transports Metropolitans de Barcelona (TMB). L'any 2012 es va iniciar la posada en marxa de la nova xarxa de bus, que facilita els desplaçaments, fent-los més ràpids i intuïtius. Atesa la situació d'aïllament del barri, les connexions de transports públics són molt importants per als veïns i veïnes de Trinitat Vella.

La xarxa de bus del barri queda coberta per les línies urbanes i de barri següents: 11, 40, 126, 127, 76, 60 i 62. També cal destacar les línies següents, que tenen parada a l'avinguda Meridiana: 50, 51, 104, 96, 97 i 132. De les línies de la nova xarxa de bus, no n'hi ha cap que passi pel barri, però cal destacar les següents, que circulen a prop: H8 i H14. Per últim, hi circulen les línies del NitBus següents: N3 i N9.

En el plànol adjunt es pot observar com pràcticament tot el barri de Trinitat Vella queda cobert per l'àrea d'influència de la xarxa de bus, que inclou tot el territori situat a un màxim de 250 metres d'una parada de bus, que equival a poc més de tres minuts caminant.

Plànol de la xarxa de bus i la seva influència /
Font: Urbaning

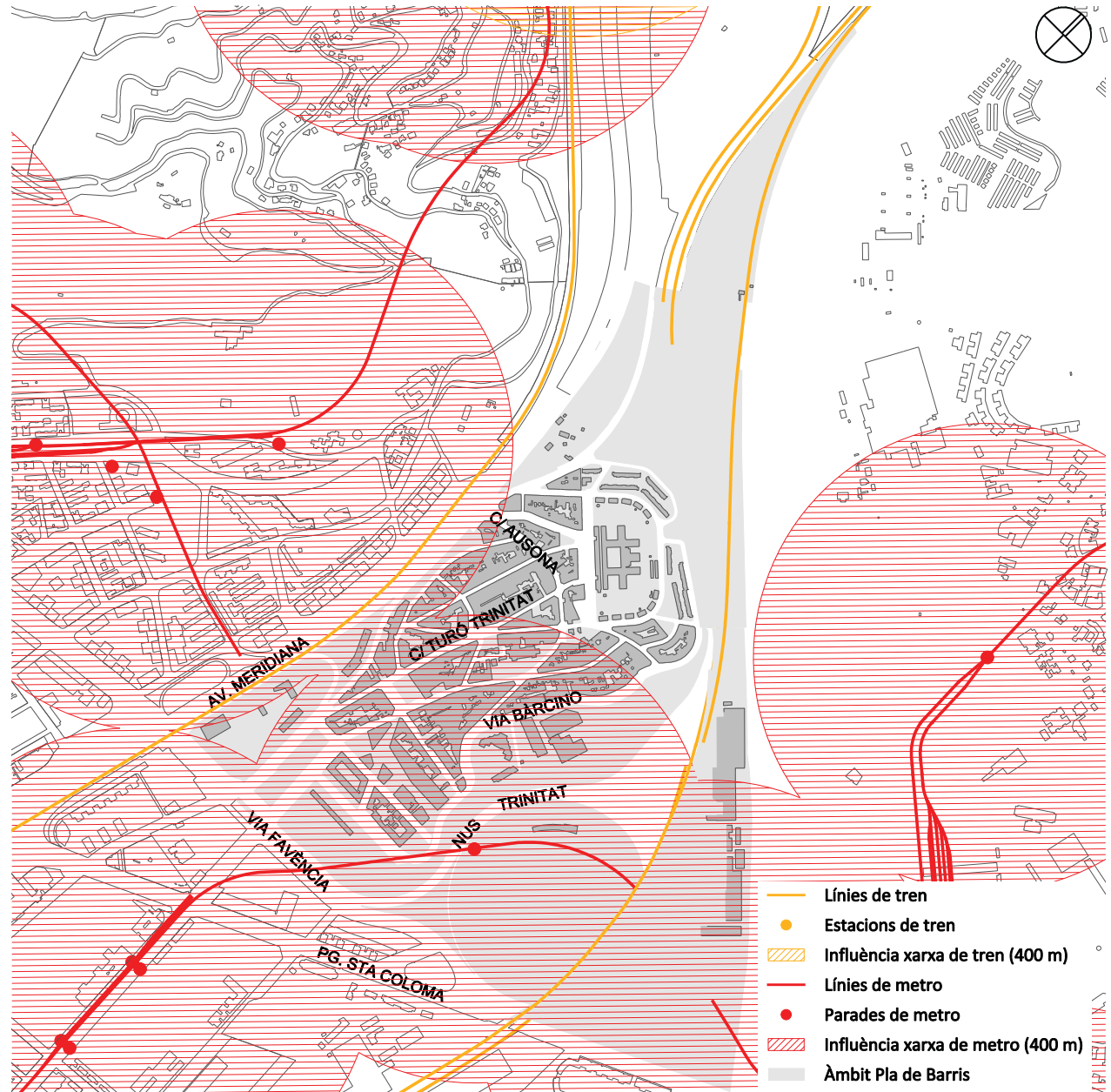
7.4.6 | Xarxa de tren, metro i tramvia, i la seva influència

Pel que fa a la xarxa de metro, dins del barri hi trobem, per una banda, les parades de la L1 de Trinitat Vella i Baró de Viver, tot i que aquesta última queda allunyada del centre del barri. Per una altra banda, cal destacar la parada de Trinitat Nova, que es troba creuant l'avinguda Meridiana i que connecta amb les línies L3, L4 i L11.

Per Trinitat Vella no hi circula cap línia de tren, tot i que cal destacar les estacions de Sant Andreu Comtal i, sobretot, de Sant Andreu Arenal, per on circulen diverses línies de Rodalies de RENFE.

L'àrea d'influència de la xarxa de metro, de 400 metres de radi, cobreix la part sud del barri. La de la xarxa de tren, també de 400 metres de radi, no cobreix cap àrea de l'àmbit.

Segons l'enquesta de serveis municipals de l'any 2016, el 80,7 % dels veïns i veïnes del districte de Sant Andreu afirma que el districte està molt o bastant dotat de transport públic i només un 12,4 % afirma que n'està poc o gens dotat. En el cas de Trinitat Vella, un 82,2 % de la població afirma que el barri n'està molt o bastant dotat, encara que un 7,3 % pensa que n'està poc dotat. Pel que fa als serveis municipals i al mitjà de transport que utilitzen amb més freqüència, el 86,8 % dels residents del barri afirma que utilitza el metro habitualment, seguit per l'autobús (78,2 %) i el Bicing (3,7 %).

Plànol de la xarxa de metro, tren i tramvia, i la seva influència /
Font: Urbaning

7 | Anàlisi

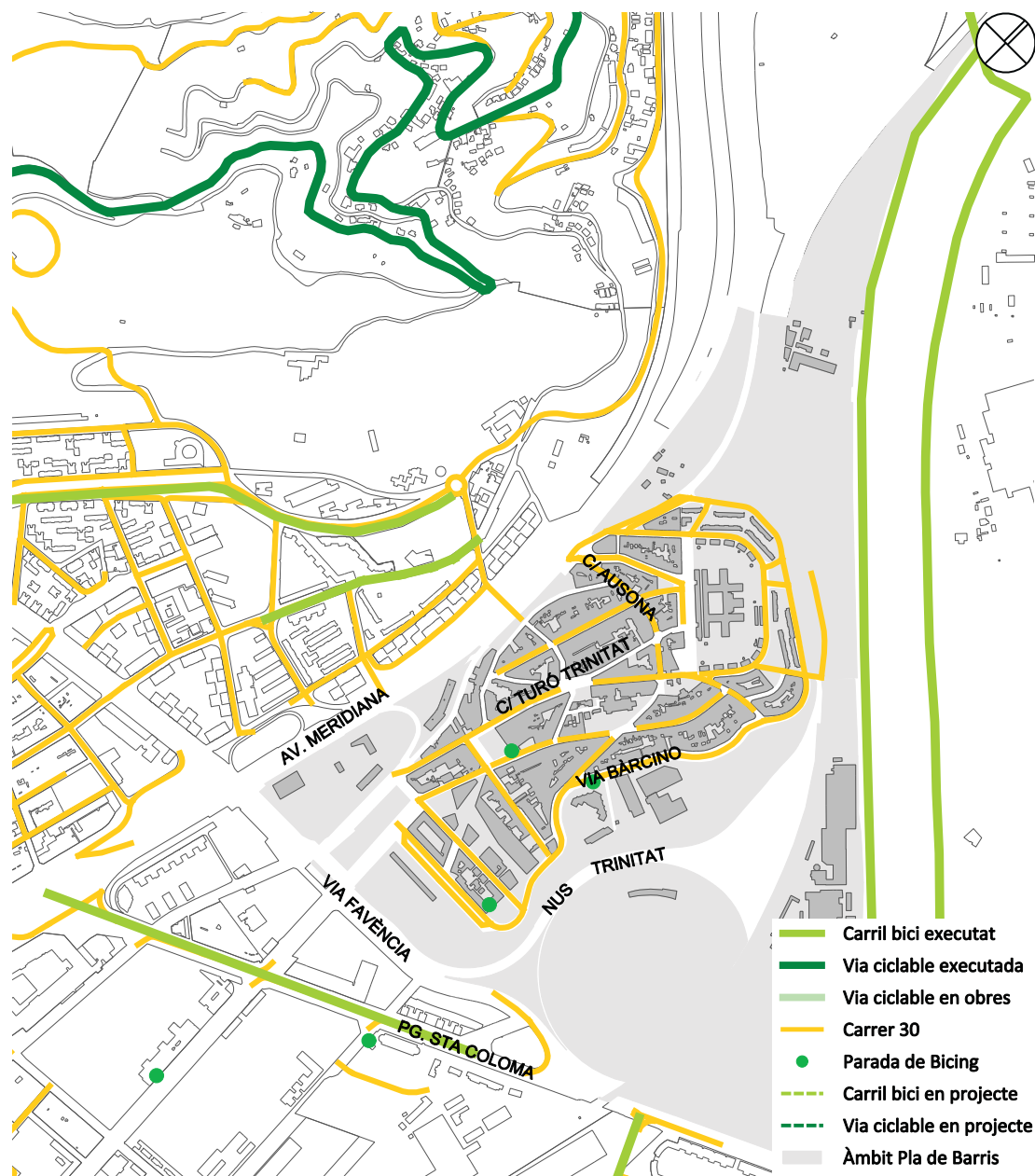
7.4 | Ecologia urbana

7.4.7 | Xarxa de bici

Des de la implantació l'any 2007 del sistema Bicing a Barcelona, s'ha consolidat com un mitjà de transport habitual de molts usuaris. Està basat en l'ús compartit de la bicicleta, pensat per a desplaçaments mitjans i curts, ja que la primera mitja hora d'ús és gratuïta dins de la quota anual i el temps màxim d'utilització de la bicicleta és de dues hores. No està pensat com un lloguer de bicicletes o per a ús turístic. Actualment, hi ha 97.000 abonats i 1.277.000 usos mensuals amb una duració mitjana de viatge de 13 minuts. A Barcelona hi ha 420 estacions de Bicing, amb 6.000 bicicletes mecàniques i elèctriques. El Bicing és present a Trinitat Vella per mitjà de tres estacions de bicicletes mecàniques.

Tot i que al barri no hi ha carril bici, la majoria dels vials són carrers 30 i, per tant, aptes per anar amb bici.

Plànol de la xarxa de bici /
Font: Urbaning

7.4.8 | Xarxa viària

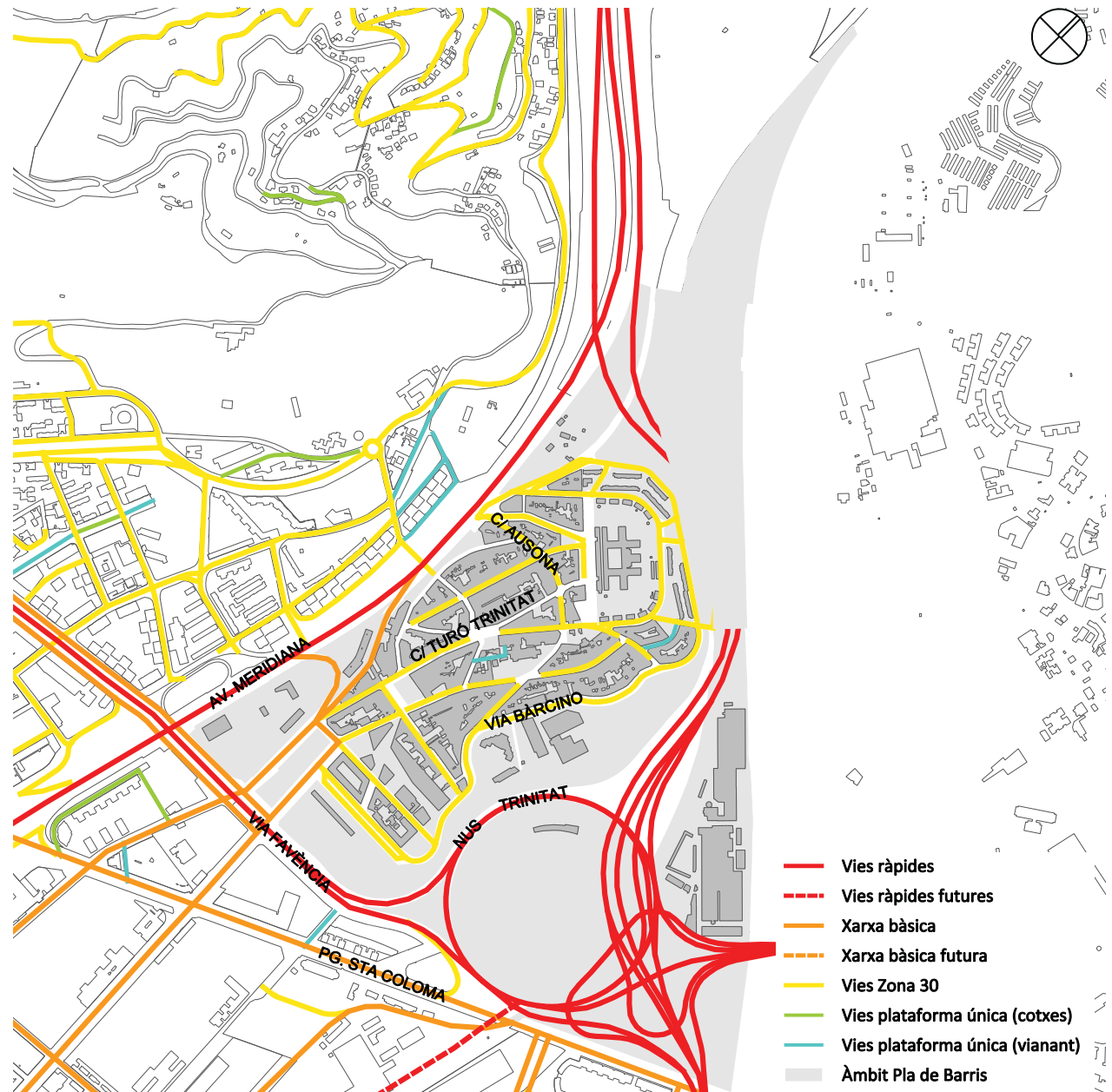
La xarxa viària actual respon a un creixement espontani del barri. Tot i així, existeixen diverses vies que travessen el barri amb una certa lògica d'ordenació viària.

El barri de Trinitat Vella, com ja s'ha comentat, està completament envoltat per vies ràpides, com l'avinguda Meridiana, la via Favència o el nus de la Trinitat. Aquesta configuració aïlla l'àmbit dels barris adjacents, però en canvi el comunica molt bé amb el centre i l'exterior de la ciutat.

Paral·lelament, envoltant el teixit urbà, s'hi troba una segona ronda formada per vials de caràcter bàsic i local, com la via de Bàrcino, el carrer del Torrent de Perera, la carretera de Ribes, el carrer d'Ausona i el carrer de Fines-trelles. Al mateix temps, hi ha dues vies que travessen el barri i concentren la majoria de comerços, equipaments i serveis, que són els carrers del Turó de la Trinitat i de la Mare de Déu de Lorda. Hi ha una certa dificultat per a la circulació de vehicles a la part central del barri, ja que els conductors es veuen obligats a donar tota la volta per aquesta segona ronda, si vénen de la zona sud.

Els vials interiors són, majoritàriament, carrers 30. I pràcticament no hi ha vials amb plataforma única.

_Plànol de la xarxa viària /
Font: Urbaning

7 | Anàlisi

7.4 | Ecologia urbana

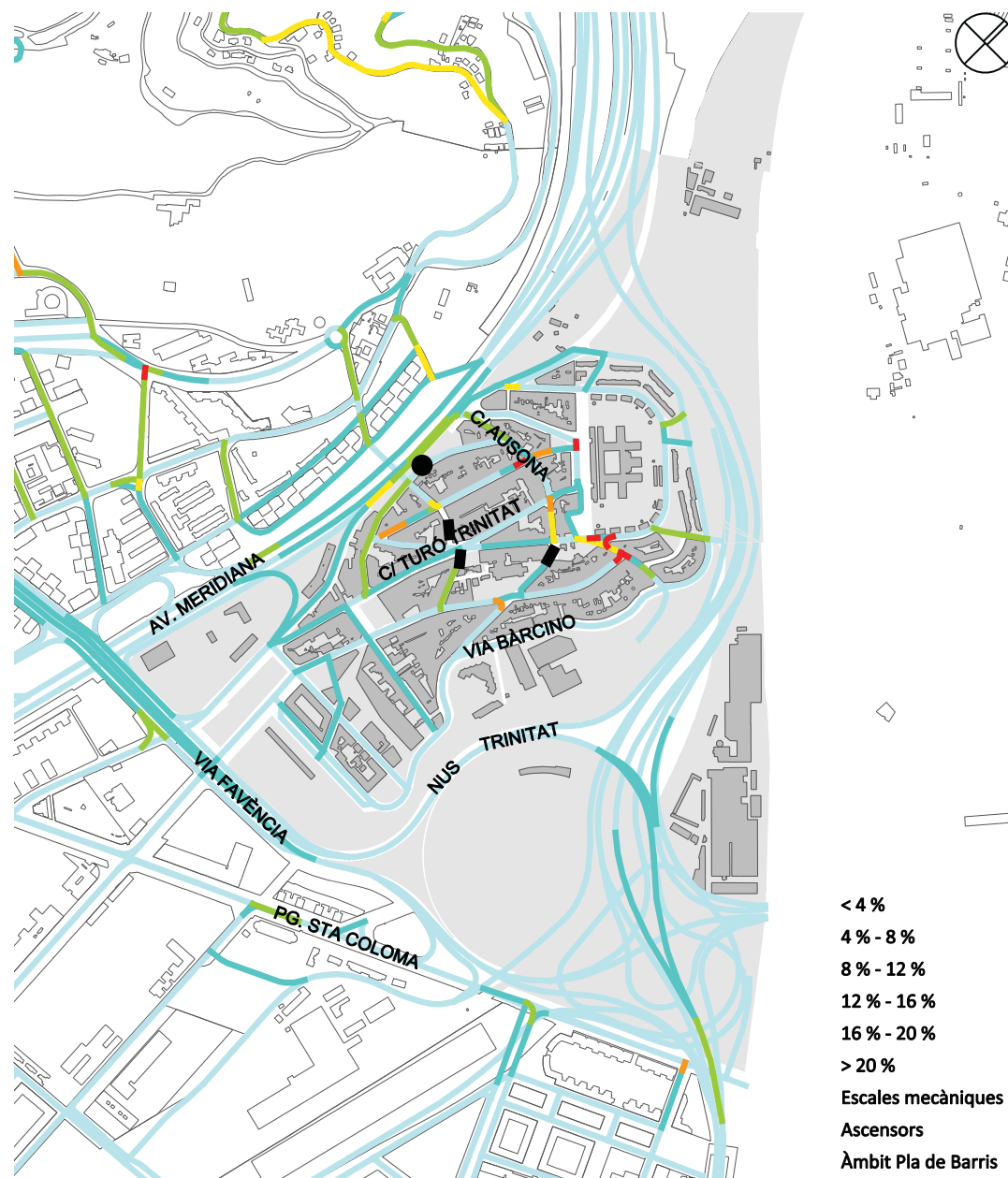
7.4.9 | Pendents del vial

Tot i tenir alguns vials amb pendents importants, l'orografia de Trinitat Vella no és gaire significativa en comparació amb altres territoris de la ciutat, ja que només té un desnivell de 50 metres i escaig, concentrats a la part més alta del barri. No obstant això, el Pla de Barris anterior va dotar el barri d'escales mecàniques en els vials amb pendent més pronunciat.

Pendents del vial (metres lineals)		
		Trinitat Vella
Vials amb pendent entre 0-8%	(ml)	21.713
Vials amb pendent entre 8-12%	(ml)	782
Vials amb pendent entre 12-16%	(ml)	175
Vials amb pendent entre 16-20%	(ml)	90
Vials amb pendent > 20%	(ml)	79

_Comptabilització de vials amb pendent elevat /
Font: Urbaning

_Plànol dels pendents del vial /
Font: Urbaning

< 4 %
4 % - 8 %
8 % - 12 %
12 % - 16 %
16 % - 20 %
> 20 %
Escales mecàniques
Ascensors
Àmbit Pla de Barris

7.4.10 | Contaminació

Millorar la qualitat de l'aire és un dels reptes més importants en matèria de salut que té per davant la ciutat de Barcelona, especialment en barris com Trinitat Vella. Si la pol·lució de la ciutat prové majoritàriament del trànsit rodat, la ubicació del barri, envoltat de vies d'entrada i de sortida de la ciutat, fa que la qualitat de l'aire en aquests entorns sigui deficient. Aquesta situació millora en allunyar-se del principal focus de contaminació, segons dades del mapa de la qualitat de l'aire.

En relació amb la contaminació acústica, les zones més properes a les vies de circulació, que concentren un major pas de vehicles, són les que tenen un major impacte del soroll (per sobre dels 65 dB(A)), especialment a la carretera de Ribes o al carrer de Mireia. La via Favència i determinades zones properes al nus de la Trinitat superen els 70 dB(A) en la franja diürna.

_Balanç de la qualitat de l'aire de Barcelona (2013): Immissió mitjana anual de NO₂ / Font: Ajuntament de Barcelona

_Balanç de la qualitat de l'aire de Barcelona (2013): Immissió mitjana anual de PM₁₀ / Font: Ajuntament de Barcelona

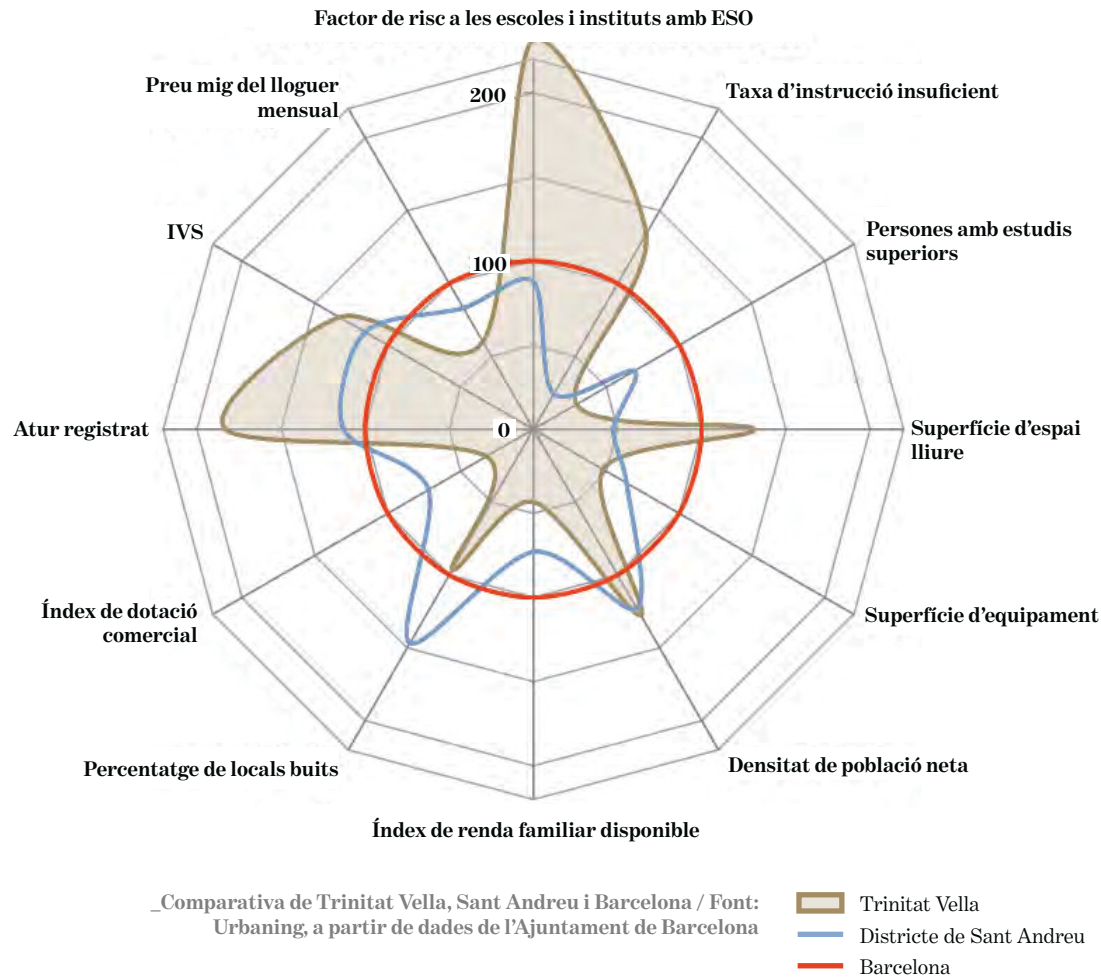

La diagnosi és el vincle necessari entre l'anàlisi feta fins ara i la definició de les estratègies que desplegarà el Pla de Barri (objectius, projectes motor, propostes i accions), i que ocupen els apartats posteriors d'aquest mateix document. S'estructura, tal com s'ha fet fins ara, mitjançant els quatre àmbits d'actuació, és a dir, drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana. A diferència de l'anàlisi, en la diagnosi s'aporta una visió més qualitativa que no pas quantitativa de la situació.

Prèviament a la presentació de la diagnosi, es poden veure uns diagrames sintètics que tenen per objectiu comparar la situació de cada barri en relació amb el districte i el conjunt de la ciutat. Per fer aquests diagrames s'han escollit dotze indicadors representatius, tres de cadascun dels àmbits d'actuació estratègica, que posen de manifest les desigualtats socioeconòmiques

i el desequilibri territorial existents entre els habitants de Trinitat Vella i la resta de la població barcelonina. La comparativa s'ha fet prenent com a valor de referència 100, que és la mitjana de Barcelona per a cada indicador, i comparant en termes relatius aquest valor amb el valor del barri i del districte. El resultat d'aquest creuament de dades es pot observar en els diagrames següents.

Cal aclarir que el percentatge de **superfície d'espai lliure** inclou tots els espais consolidats, sigui quina sigui la seva qualificació urbanística, dins de la superfície de sòl urbà. S'exclou, per tant, la superfície qualificada com a sòl forestal i la superfície qualificada com a sistema de parcs i jardins urbans que no està desenvolupada. La presència del parc de la Trinitat al barri de Trinitat Vella fa augmentar aquest indicador.

DRETS SOCIALS

- **Atur registrat** (desembre 2015)
- **IVS**: índex de vulnerabilitat social (2015)
- **Preu mig del lloguer mensual** acumulat d'habitatge (4t trimestre 2015)

EDUCACIÓ

- **Factor de risc a les escoles i instituts amb ESO** (2016)
- **Taxa d'instrucció insuficient**: percentatge de població sense estudis respecte del total de població de 16 anys i més (2015)
- Percentatge de **persones amb estudis superiors** respecte del total de població de 16 anys i més (2015)

ACTIVITAT ECONÒMICA

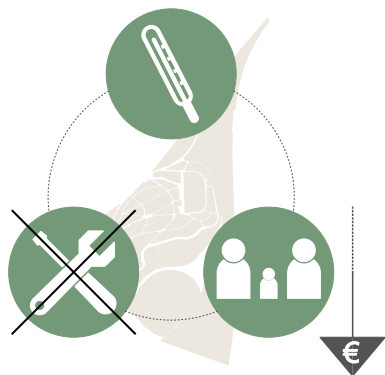
- **IRFD**: Índex de renda familiar disponible (2015)
- **Percentatge de locals buits** respecte del total de locals comercials (2014)
- **Índex de dotació comercial**: nombre de locals amb ús comercial per cada 100 habitants (2014)

ECOLOGIA URBANA

- **Superfície d'espai lliure**: percentatge de superfície d'espai lliure consolidat respecte de la superfície total de sòl urbà (2015)
- **Superfície d'equipament**: percentatge de superfície qualificada com a sistema d'equipaments respecte del total de la superfície de sòl urbà (2015)
- **Densitat de població neta** (2015)

Drets socials

S'han detectat **problemes de salut, de salut mental i d'hàbits no saludables** associats a la pobresa i a l'atur de llarga durada. Entre altres temes, podem destacar, sobre una part de la població en molts casos ja atesa per recursos com serveis socials, la manca d'hàbits parentals en famílies o la dificultat d'establir-los, els problemes de salut mental entre els diferents membres d'aquestes famílies, les situacions de malnutrició, el consum de drogues entre els joves, l'abús del consum d'alcohol entre els homes adults, les situacions greus de violència masclista i l'aïllament o la manca d'atenció social que experimenta la gent gran.

Davant d'aquesta situació, existeix ja al barri un conjunt d'equipaments i serveis que treballen de forma col·laborativa a través de diferents taules i accions compartides. És evident la contribució d'aquest model d'intervenció en la prevenció i la millora de les condicions de vida del barri, sovint reconeguda pel veïnat. Cal considerar aquesta estructura i aquest conjunt d'agents implicats com una potencialitat en la definició i l'execució del Pla de Barris.

Una altra problemàtica latent és la **percepció d'inseguretat** i els **problemes de convivència** relacionats, principalment, amb les ocupacions d'habitatges, algunes de les quals són resultat de màfies i/o d'es- tafes i, sovint, estan protagonitzades per famílies en risc d'exclusió social.

Un dels problemes que es deriven de l'aïllament de la zona nord del barri és l'elevat nombre d'**ocupacions**. Cal considerar que

l'estat permanent d'espera de l'enderrocament de la presó, afegit a la crisi econòmica, ha afavorit el deteriorament de la part nord del barri, el creixement progressiu de desnonaments i la proliferació d'ocupacions d'habitatges a tot el barri. Aquest deteriorament de la zona nord ha comportat, també, un increment considerable de les **males condicions d'habitabilitat**. La població més empobrida viu en habitatges molt deteriorats i sense recursos per millorar-los.

Existeix una preocupació generalitzada per la convivència i la inclusió de la diversitat. Si es té en compte que les persones nascudes a l'estranger representen un percentatge important de la població, s'entén que aquesta preocupació o neguit estigui més present. La **poca participació de les persones nascudes a l'estranger en la vida comunitària** afegeix desconeixement, preocupació i tensions en la convivència. És molt significatiu que cap representant d'aquests col·lectius no formi

part de les entitats tradicionals del barri, tot i que han constituït entitats religioses. Aquestes entitats religioses interactuen en part amb la resta del teixit associatiu i estan poc cohesionades entre elles. No obstant això, el col·lectiu de persones nascudes a l'estranger és usuari habitual dels equipaments del barri i hi ha una Taula de Convivència per afavorir la inclusió de la diversitat i la cohesió social.

Segons l'informe general de l'enquesta de serveis municipals del juny de 2016, la població valora positivament la cordialitat, la familiaritat, l'ambient i la tranquil·litat del barri. Aquest fet posa en evidència que hi ha un important teixit veïnal que treballa per evitar que la convivència empitjori i que representa un actiu important per potenciar les relacions de proximitat i confiança al barri.

El **teixit associatiu** és molt nombrós i es presenta amb molta força i capacitat de mobilització, tot i que hi ha poc consens i poca cohesió entre entitats. A més, aquest teixit no representa la diversitat del barri, com ja s'ha comentat, perquè entre els membres no hi ha persones nascudes a l'estranger. Destaquen les entitats de caire cultural, que són una important font de cultura popular al territori, tant en l'àmbit de les festes populars com en les arts escèniques.

Educació

En el marc de l'educació, cal tenir en compte el **nivell educatiu baix** de la població resident a Trinitat Vella. Tot i que en els últims anys ha baixat molt la taxa de població sense estudis, segueix essent persistent la taxa baixa de població amb estudis superiors i estudis universitaris, que se situa per sota de la mitjana del districte. Això s'acaba traduint, en la majoria dels casos, en un abandonament prematur dels estudis i en dificultats per accedir al mercat laboral, o en l'accés a feines molt precaritzades.

Malgrat que l'oferta educativa en relació amb la demanda és prou equilibrada i malgrat que no hi ha un nivell d'absentisme rellevant, és evident que Trinitat Vella presenta moltes mancances en l'àmbit educatiu i que, en general, cal fer un esforç per elaborar un programa que combati el fracàs escolar i els principals factors de risc a les escoles, derivats de la complexitat socioeconòmica i de l'entorn desafavorit en termes de renda familiar.

Actualment hi ha **poca oferta d'educació en el lleure**, tot i que hi ha iniciatives i demandes que cal atendre i reforçar. De fet, es plantegen com una de les estratègies que poden incidir positivament, i de forma complementària a altres accions, a reduir la infància en risc que hi ha al barri, situació detectada des de diferents serveis i equipaments. En aquest sentit, cal destacar la demanda d'ampliació dels Patis Escolars Oberts al Barri a les escoles, la necessitat ja comentada de generar un projecte de treball i acompanyament a les famílies i la criança per a famílies que no accedeixen a l'escola bressol o la possibilitat d'oferir un centre d'esplai durant tot l'any.

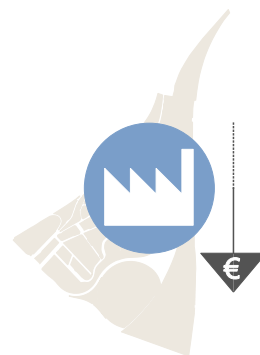
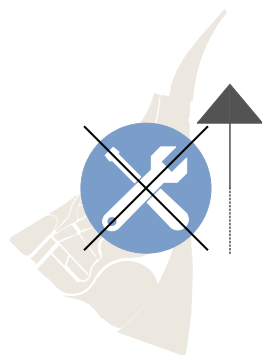
Activitat econòmica

L'**elevada taxa d'atur** de la població de Trinitat Vella des de l'inici de la crisi econòmica és un dels principals factors del qual es deriven múltiples problemàtiques socials. Tot i que en els últims anys, com a la resta de la ciutat, s'observa una lleugera millora, la taxa d'atur a Trinitat Vella segueix sent elevada i persistent en relació amb la resta de la ciutat. Per una banda, cal tenir en compte que gairebé la meitat dels aturats del barri són de llarga durada i que moltes d'aquestes persones ja han deixat de percebre cobertura econòmica per atur. Per una altra banda, la majoria de la població que ocupa un lloc de treball

experimenta un alt grau de precarietat i de flexibilitat laboral (entrades i sortides freqüents del mercat).

Així doncs, la prolongació d'aquesta situació en el temps es tradueix en una **precarietat** i una **inestabilitat laboral** de caràcter estructural entre la població del barri, que respon a un conjunt d'elements de caire social i econòmic que condicionen la capacitat d'adaptació d'aquesta població a les dinàmiques actuals del mercat laboral. Entre altres raons, podem destacar el baix nivell de formació que té la població del barri i un mercat de treball cada vegada

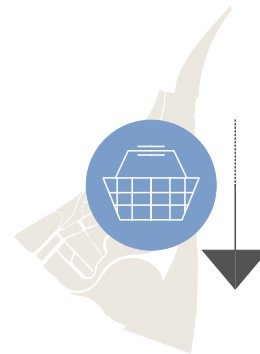
més precari, flexible i molt competitiu, com a resultat d'un llarg procés de desindustrialització i terciarització, i de la caiguda del mercat de la construcció, a causa de la crisi financera de l'any 2008.

No obstant això, existeixen dos actius importants per combatre aquesta situació al barri, que en els últims anys han estat treballant per impedir que la situació empitjorés, en col·laboració amb el districte de Sant Andreu. Per una banda, hi ha les iniciatives en el camp de la formació, la inserció i l'emprenedoria de la Fundació Privada Trinijove i, per una altra banda, el dispositiu d'inserció sociolaboral de Barcelona Activa del programa “Treball als Barris”, que ha estat orientant i acompanyant la inserció laboral de persones residents a Trinitat Vella. També cal esmentar alguns projectes pilot, com el “Tastet d'oficis”, amb la col·laboració de l'entitat del barri Esfera.

Tot i que les dades comentades a l'anàlisi mostren un panorama comercial similar al conjunt de la ciutat, cal advertir que el **teixit comercial** de proximitat de Trinitat Vella presenta un grau alt d'envelliment, sense perspectives de canvi generacional. Així mateix, cal considerar la poca diversitat de l'oferta comercial. Aquesta situació s'agreuja amb el consegüent tancament progressiu de locals en els últims anys, especialment a la part nord del barri, on pràcticament no hi ha cap comerç, tret d'algun bar.

Davant d'aquesta situació, s'han desenvolupat diverses accions amb diferents resultats. Moltes es troben encara en funcionament i representen actius importants que cal tenir en compte. En aquest sentit, també cal destacar el treball de l'Associació de Comerciants de Trinitat Vella.

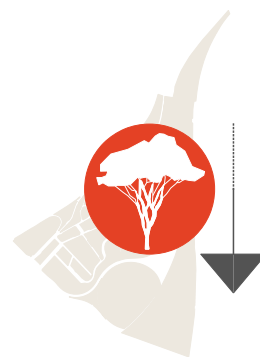

Ecologia urbana

Durant l'última dècada hi ha hagut diverses intervencions urbanístiques, algunes de les quals encara es troben en execució, que han estat molt positives per a la transformació i la millora de les condicions de vida dels residents a Trinitat Vella. No obstant això, la congelació del procés d'enderrocament de la presó i la consegüent transformació de la part nord de l'àmbit ha comportat un llarg procés de deteriorament derivat de l'espera i la provisionalitat permanents. En l'actualitat, la majoria de mancances urbanístiques i l'infrahabitatge s'acumulen a la part nord del barri.

Cal incidir, també, en l'**espai públic** i les **zones verdes**. La part nord del barri experimenta un llarg procés de deteriorament de l'espai públic i de les zones verdes que l'envolten, en molts casos de propietat privada.

L'**aïllament** i la **desconnexió urbanística** són un altre problema latent. La construcció d'infraestructures de comunicació per a la ciutat va anar desconnectant el barri del riu i dels barris més propers. Tot i que s'han fet accions per contrarestar aquest aïllament, la zona nord segueix estant molt aïllada. Cal destacar les dificultats d'accessibilitat que impliquen els pendents i les escales deteriorades, l'efecte frontera que genera la presó i l'aïllament causat per les infraestructures que envolten tota la zona.

D'altra banda, alguns **equipaments** han quedat antiquats, estan molt deteriorats o són massa petits. Les demandes dels veïns i veïnes per a la seva millora i adequació són una constant. Amb l'enderroc de la presó i el projecte de reurbanització es preveu la reubicació d'alguns equipaments a la zona nord. També hi ha la demanda i la necessitat de millorar la xarxa **d'instal·lacions esportives a l'aire lliure**, especialment per als joves. Actualment hi ha una petita pista de futbol i una altra de petanca a la via de Bàrcino que no cobreixen

la demanda actual. Sovint, els caps de setmana, es massifiquen i alguns usuaris es veuen obligats a abandonar-les en benefici d'altres. Hi ha també la demanda per part d'un grup de joves de disposar d'un espai on poder practicar criquet. Paradoxalment, hi ha unes pistes de bàsquet poc utilitzades que cal explorar i valorar-ne la dinamització o transformació. Finalment, cal tenir en compte que al parc de la Trinitat Vella hi ha unes pistes esportives que són poc utilitzades, però que tenen un cert potencial i caldria promoure'n l'ús per part del barri.

Bloc 2 >

9 | Plans actius i acció de govern a Trinitat Vella

El Pla de Barris és una iniciativa extraordinària de l'Ajuntament de Barcelona dotada de pressupost propi. Té com a objectiu complementar i accelerar l'acció ordinària que duen a terme al territori tant el districte de Sant Andreu com les diferents àrees del consistori. Des de l'equip de govern de districte s'han aprovat, des de l'inici de la legislatura, diverses mesures de govern amb l'objectiu de marcar el rumb de les polítiques públiques amb impacte a Sant Andreu. Alhora, el marc en què es desplegarà el Pla de Barris està definit per altres propostes a escala de ciutat que impulsen les diferents àrees i departaments de l'Ajuntament de Barcelona i que tenen incidència al districte de Sant Andreu. Finalment, cal destacar altres actuacions específiques d'àmbit territorial de barri.

Tot seguit es presenta un resum dels plans actius i de l'acció de govern a Trinitat Vella, agrupats segons els quatre àmbits temàtics en què s'estructura aquest document.

_ Vista aèria de Trinitat Vella / Font:
Ajuntament de Barcelona

Drets socials

En el camp dels drets socials existeixen diverses mesures que impliquen el barri de Trinitat Vella:

- **Mesura de govern relativa a l'activació del cens d'habitatges ocupats al barri de Trinitat Vella.** Aquesta mesura es planteja com l'instrument que permet intervenir en diferents àmbits: en l'àmbit comunitari, contribueix a la millora de les relacions de convivència; en l'àmbit individual i familiar, permet detectar situacions de fragilitat social i derivar-les als serveis específics; en l'àmbit legal i jurídic, media entre ocupants i propietaris de l'habitatge.

- **Mesura de govern sobre la memòria històrica del districte.** Aquesta mesura consisteix en la creació d'una comissió de treball per recuperar, preservar i dignificar la memòria social i cultural dels barris.

Al **Pla d'Actuació del Districte** es plantegen les accions següents en matèria de

drets socials al barri de Trinitat Vella: la construcció i la posada en marxa del centre de serveis socials, el casal infantil i habitatges públics, a la zona de Porta Trinitat; la construcció i la posada en marxa del nou casal de gent gran, el desplegament del Projecte Radars per abordar la solitud de les persones grans i la creació d'una aula ambiental al parc de la Trinitat.

A escala de ciutat, però amb impacte al districte de Sant Andreu, hi ha el **Pla pel Dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025**, que es marca com a objectiu garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge a l'alçada de les millors pràctiques d'altres ciutats europees. Aquest pla, promogut per la Gerència d'habitatge i drets socials, determina objectius i accions concretes per afrontar problemes endèmics, com les dificultats dels joves per accedir als habitatges, fenòmens més recents com la substitució d'habitatges principals per

pisos d'ús turístic o el creixent envelliment de la població. Així mateix, es plantegen noves metodologies de treball, com els ajuts a la rehabilitació de l'interior dels habitatges o l'impuls de convenis de rehabilitació d'edificis, amb l'objectiu que els ajuts públics arribin on més es necessiten.

Finalment, cal destacar l'inici del desplegament del **Pla Comunitari de Salut** ("Salut als Barris"), a partir de la presentació de la diagnosi de salut de Trinitat Vella l'octubre del 2016, per part de l'ASPB. El Pla de Barris treballa directament amb els espais de treball que ja existeixen al barri o que s'han creat en el marc del programa "Salut als Barris".

Educació

El febrer de 2016 es va impulsar, a escala de ciutat, la **Mesura de govern per a l'impuls del projecte educatiu de ciutat** per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica. Així mateix, existeix el **Pla estratègic d'educació**, creat pel CEB, que inclou el desplegament del model d'escoles enriquides, el qual té una incidència especial als barris on hi ha Pla de Barris.

En aquest marc, el **Pla d'Actuació del Districte** inclou accions del model d'escoles enriquides adaptades a les realitats educatives dels barris. Així, entre altres accions previstes que tenen impacte al barri de Trinitat Vella, destaquen l'augment de recursos destinats als barris per garantir l'atenció a la diversitat, l'educació inclusiva i els projectes educatius innovadors, la garantia d'igualtat de la normativa de les places públiques independentment de la titularitat del centre, el desplegament d'un projecte de reforç escolar amb entitats educatives o el desenvolupament d'una estratègia de suport als grups de criança i cura del barri.

Activitat econòmica

Pel que fa a l'activitat econòmica, existeix la **Mesura de govern per al foment i la promoció del comerç de proximitat**. Aquesta mesura de govern es proposa impulsar i consolidar el teixit comercial dels barris del districte de Sant Andreu.

Així mateix, cal destacar l'inici de definició del **Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) de Sant Andreu**, a través d'un grup tècnic format per Barcelona Activa i el districte. Aquest document servirà com a full de ruta per articular en els propers anys les accions adreçades a enfortir les bases productives i a potenciar els recursos del territori, de cara a consolidar un ecosistema econòmic plural, diversificat, sostenible i amb retorn social, que estimuli diferents sectors d'activitat econòmica.

Ecologia urbana

L'acció de govern i el **Pla d'Actuació del Districte** de Sant Andreu també articulen actuacions en matèria de millora de l'espai públic i de la xarxa d'equipaments al barri de Trinitat Vella. Algunes ja s'han completat, com ara la segregació i la reurbanització de la carretera de Ribes i el semàfor de l'avinguda Meridiana, mentre que altres està previst d'anar-les desenvolupant durant el mandat actual. Entre les actuacions futures del mandat, hi ha les següents:

- Millora de la plaça de Trinitat Vella.

- Construcció del casal de barri, el centre de serveis socials, el casal infantil, una residència de gent gran i habitatges públics dotacionals, en el marc del projecte de la zona de Porta Trinitat.

- Desencallament de la disponibilitat dels solars situats als entorns del centre penitenciari de Trinitat Vella i impuls de l'inici de la transformació de l'entorn, que permeti la construcció dels nous habitatges de reallotjament per a les persones residents en aquesta zona i la creació d'una comissió de seguiment del procés de transformació previst.

- Impuls de l'execució de les actuacions pendents, com el PERI de Trinitat-Madriguera.

- Obertura de la Casa de l'Aigua de Trinitat Vella i connexió amb la Trinitat Nova.

- Millora de les instal·lacions del camp de futbol de Trinitat Vella.

Bloc 3

Intervenció a Trinitat Vella

Bloc 3>

10

**Objectius
específics**

11

**Projectes
motor**

12

**Propostes
i accions**

13

**Pressupost
desglossat
per conceptes**

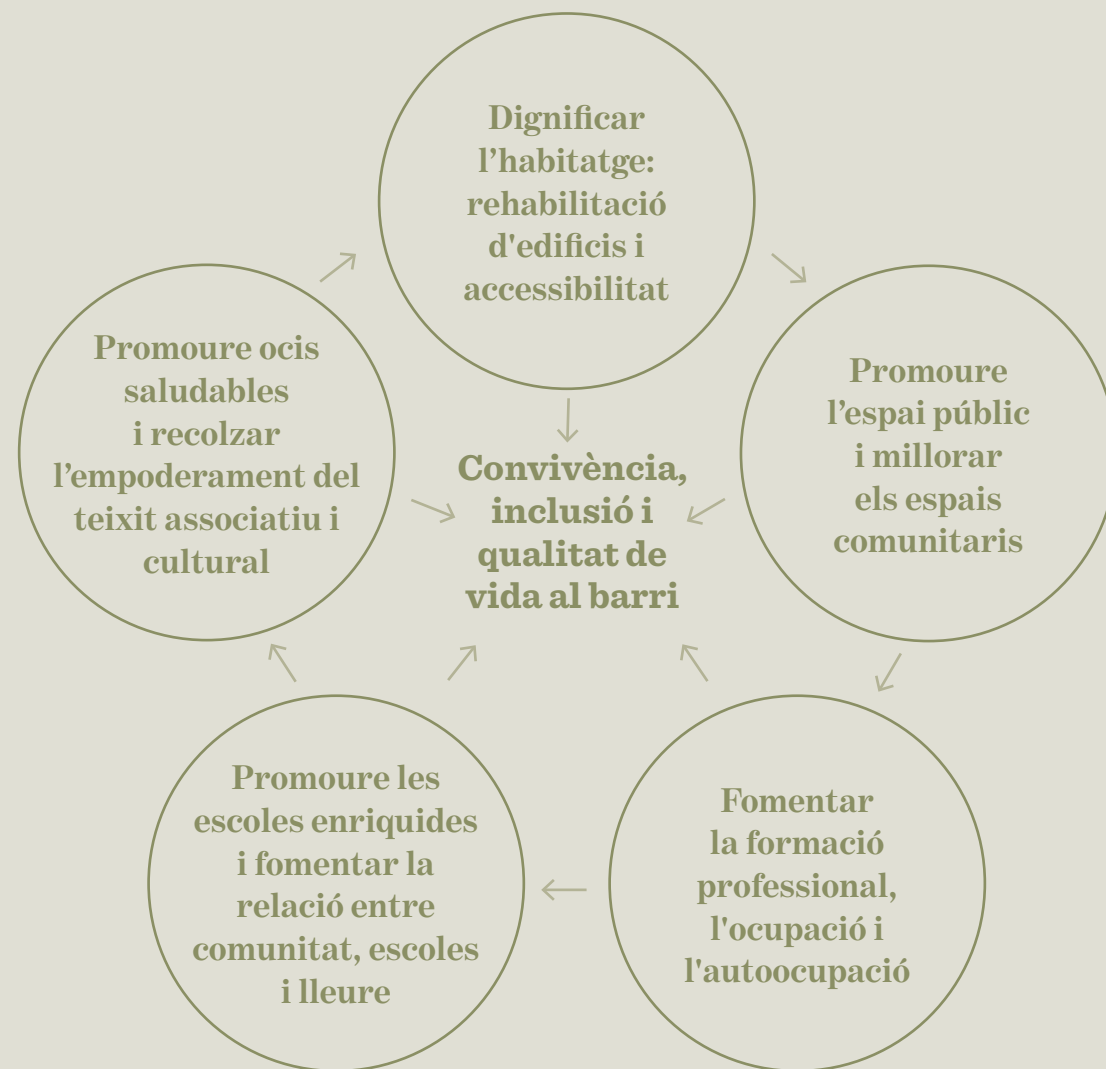
14

**Visió
global**

En la diagnosi s'apunta quines mancances o debilitats té el territori, però també quines oportunitats o fortaleses. A partir de la diagnosi, el Pla de Barris proposa una sèrie d'objectius específics que són els que defineixen quins elements es volen abordar en el territori i fins on es vol arribar. Per tant, els objectius donen resposta a la diagnosi realitzada i indiquen quin és el futur desitjat.

S'agrupen d'acord amb l'estructura dels quatre àmbits temàtics en què s'estructura el Pla (drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana), els quals esdevenen el fil conductor o leitmotiv de les diferents propostes en què els objectius s'acabaran concretant.

Tot seguit es mostren els objectius específics del Pla de Barris de Trinitat Vella.

Drets socials

A | Afavorir l'accessibilitat i l'atenció social de la gent gran

En el marc del diagnòstic del programa “Salut als barris” i del desplegament del Projecte Radars, cal abordar la situació d'aïllament, la manca d'atenció social i les dificultats d'accés al carrer que algunes persones grans experimenten des dels seus habitatges i en zones del barri poc accessibles, amb forts pendents i escales.

B | Millorar la convivència i la inclusió de la diversitat al barri

Cal abordar la convivència des de diferents perspectives (gènere, edat, interculturalitat) per millorar l'autoestima del barri, la cohesió social i la inclusió de la diversitat. Són necessàries actuacions en l'àmbit de la mediació comunitària a l'espai públic, buscant el suport del teixit associatiu, però també a l'interior dels espais comunitaris dels blocs d'habitatges.

C | Enfortir i ampliar el teixit associatiu del barri buscant la inclusió i la participació de la diversitat

El barri de Trinitat Vella té una vida associativa important, especialment en l'àmbit de la cultura i les festes populars. Cal potenciar i ampliar aquest teixit associatiu, a través del suport de les seves iniciatives, però també cal promoure la cooperació entre elles i la participació dels veïns i veïnes nascuts a l'estranger.

D | Potenciar la inclusió de la zona nord a la dinàmica comunitària del barri

L'aïllament urbanístic de la zona nord del barri, així com la manca de serveis, equipaments i comerços, incideixen negativament en les condicions de vida del veïnat. D'aquesta manera, la zona nord experimenta una certa representació de l'exclusió en l'imaginari col·lectiu del barri. Cal promoure activitats, serveis i equipaments d'interès comunitari a la zona nord que incideixin positivament en les condicions de vida i convivència dels seus habitants, així com en la imatge d'exclusió de la zona nord en l'imaginari del barri.

E | Promoure hàbits i oci saludables

Com s'ha vist, el diagnòstic de “Salut als barris”, realitzat per l'ASPB, posa en evidència les problemàtiques en matèria de salut, salut mental i hàbits no saludables que afecten una part important de la població de Trinitat Vella. En aquesta línia, conjuntament amb el veïnat i els diferents agents que han participat en el diagnòstic de “Salut als Barris”, cal promoure accions d'oci i hàbits saludables, tenint en compte la perspectiva de gènere, per revertir i combatre les problemàtiques de salut, salut mental i hàbits no saludables, en especial entre les persones joves i les famílies amb dificultats parentals.

F | Avançar cap a la millora de les condicions d'habitabilitat dels habitatges de famílies i persones en situacions de vulnerabilitat i l'accessibilitat de la gent gran que viu aïllada

És necessari millorar les condicions d'habitabilitat dels interiors de molts habitatges i dels espais comunitaris dels blocs d'habitatges que es troben en greus situacions de degradació, especialment a la zona nord. L'objectiu és millorar les condicions de vida i convivència de les persones que els habiten i garantir el dret a un habitatge digne. Així mateix, cal intervenir per facilitar l'accés al carrer de la gent gran que viu aïllada perquè viu en pisos alts sense ascensor o en zones del barri poc accessibles, amb pendents pronunciats o escales.

Educació

G | Garantir la igualtat d'accés a l'educació i fomentar la continuació dels estudis secundaris i superiors

Per millorar el futur dels infants i adolescents i dotar-los de competències per fer front a l'exigent mercat laboral, cal incentivar la continuació dels estudis. Així doncs, des d'una perspectiva intercultural i de gènere, s'han de buscar formes per promoure els estudis de secundària, superiors i universitaris.

H | Promoure l'educació en el lleure

Cal ampliar l'oferta actual d'educació en el lleure amb la col·laboració dels centres educatius i el lideratge d'iniciatives d'entitats existents al barri. L'esport, la cultura i les arts escèniques són eines que cal aprofitar per incidir positivament en la socialització dels infants i els adolescents i per promoure valors socials, ocis i hàbits saludables entre ells.

Activitat econòmica

I | Fomentar i promoure la formació professional, l'ocupació i l'autoocupació de les persones en situació d'atur

Cal millorar i ampliar les competències professionals, les oportunitats d'inserció i les iniciatives d'emprenedoria i economia social que s'adaptin a la realitat del barri, amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables (atur adult de llarga durada en homes i dones, i atur juvenil).

Ecologia urbana

J | Generar espais i equipaments comunitaris de qualitat per als serveis i entitats del barri

Tot i que hi ha diversitat de serveis, entitats i equipaments al barri, molts són insuficients o requereixen una ampliació o l'adequació dels espais. Incidir en la qualitat dels espais i dels equipaments dels agents que estan oferint serveis i activitats d'interès comunitari és de gran importància per promoure la inclusió i la cohesió social, i per consolidar drets socials.

K | Promoure l'ús de l'espai públic i de l'espai verd per fomentar la convivència al barri

Cal intervenir per millorar i dotar de qualitat l'espai públic i els espais verds, especialment de la zona nord. Dotar de qualitat l'espai públic i els espais verds afavoreix les relacions socials i la convivència, i incideix positivament en la qualitat de vida i l'autoestima de la comunitat. En aquest sentit, cal tenir present també la perspectiva de gènere i intergeneracional.

Bloc 3 >

11 | Projectes motor a Trinitat Vella

Els projectes motor són aquells que, per la seva dimensió i transversalitat, són capaços de travessar i fer confluïr la majoria dels àmbits d'intervenció del Pla de Barris: drets socials, educació, activitat econòmica i ecologia urbana. En aquest sentit, són projectes temàtics que vertebraven i articulen totes les propostes i accions entorn a un eix conductor del propi barri. A continuació es descriuen els projectes motor que articulen el Pla de Barris de Trinitat Vella.

Camí de ronda, un nou eix d'espais esportius a l'aire lliure

El passadís de la Trinitat, un nou espai per a l'acció cultural

Reactivem la zona nord

Camí de ronda, un nou eix d'espais esportius a l'aire lliure

Parteix de dues demandes del barri: per una banda, la dignificació i l'activació del camí de ronda (una antiga zona verda que envolta el barri i el separa de la ronda de Dalt); per una altra banda, la millora d'instal·lacions esportives a l'aire lliure i la creació de noves instal·lacions al llarg del camí de ronda. A partir d'aquesta idea es proposen nous espais esportius a l'aire lliure i accions de dinamització esportiva, amb una clara voluntat de treballar la convivència, la inclusió i l'oci saludable.

L'esport és una eina de transformació social àmpliament utilitzada per promoure la inclusió i la cohesió social, els valors socials i els hàbits saludables. Així mateix, són àmpliament coneguts els efectes terapèutics de l'esport sobre la salut mental. Així

doncs, l'esport a l'aire lliure permet incidir positivament en els temes que més preocupen el barri: la percepció d'inseguretat, la convivència i la cohesió social, els hàbits no saludables entre els joves, l'educació en valors socials, la salut mental i la inclusió de la diversitat.

Les instal·lacions esportives a l'aire lliure generen punts de trobada entre la gent aficionada a l'esport, són espais on la gent es troba i estableix o consolida relacions socials. D'aquesta manera, s'incideix positivament en la convivència i la cohesió social, però també en la qualitat de vida de les persones, els hàbits saludables i l'autoestima, especialment entre els joves i els adults en situació d'atur. Al mateix temps, un punt de trobada esportiu a l'aire lliure

millora la percepció de seguretat a l'espai públic, perquè sempre hi ha un grup d'usuaris que exerceix un cert control del que passa a l'espai i n'expulsa altres usos no desitjats que malmeten la convivència i la seguretat.

Partint d'experiències de referència, com el programa "Impuls Jove" de l'ASPB o el programa "Convivim esportivament" de l'Institut Barcelona Esports (IBE), entenem que el foment de l'esport pot conduir a algunes persones a plantejar-se formacions específiques en l'àmbit del monitoratge esportiu, cicles formatius o, fins i tot, estudis universitaris.

Així doncs, des del Pla de Barris es planteja la implementació d'un seguit de projectes dins de cada àmbit en els quals l'esport sigui l'eix conductor i contribueixi a la recuperació del camí de ronda i de la zona nord del barri, tenint en compte totes les edats, la diversitat del barri i la perspectiva de gènere. Entre d'altres, destaquen les accions següents en el marc de la creació d'un itinerari esportiu a l'aire lliure al barri que integri les instal·lacions esportives del parc de la Trinitat:

- Projecte de disseny i construcció d'una instal·lació de cal·listènia a la zona verda de la via de Bàrcino.
- Projecte d'adequació i millora de les pistes de futbol de la via de Bàrcino.
- Projecte de millora de les pistes de petanca de la via de Bàrcino.
- Projecte de dotació d'un espai de criquet a l'aire lliure.
- Projecte per repensar les pistes de bàsquet.
- Programes de dinamització de les instal·lacions esportives a l'aire lliure.
- Projecte formatiu i d'ocupació en l'àmbit del monitoratge esportiu.
- Projecte d'activitat física per a gent gran.

_Camí de ronda / Font: Ajuntament de Barcelona

El passadís de la Trinitat, un nou espai per a l'acció cultural

El Pla de Barris vol aprofitar el teixit associatiu potencial existent al barri per treballar aspectes tan necessaris com la inclusió de la diversitat o la identitat del barri, a través d'accions culturals. La pintura mural de tot el camí de ronda, la millora del passadís de la Trinitat com a espai dedicat a l'acció cultural o el projecte d'art urbà de les tanques del camí de ronda han de ser el punt de partida d'aquest projecte motor.

Al barri de Trinitat Vella existeix un important teixit associatiu que ofereix moltes accions al llarg de l'any en l'àmbit de la cultura popular i les arts escèniques (Carnestoltes, Cavalcada, Sant Joan, Festes de la Mercè, etc.). Aquestes accions s'han convertit en una part essencial de la identitat del barri i representen una dinamització comunitària important que cal potenciar i enfortir, ja que contribueixen a promoure la cohesió social, l'autoestima del barri i la seva imatge, i acostumen a mobilitzar molta gent del barri i de fora del barri. Així mateix, promoure l'accés a la cultura i facilitar-ne la producció en els barris representa un dret social fonamental en la construcció de la identitat col·lectiva, ja que fomenta l'apoderament i la transformació social.

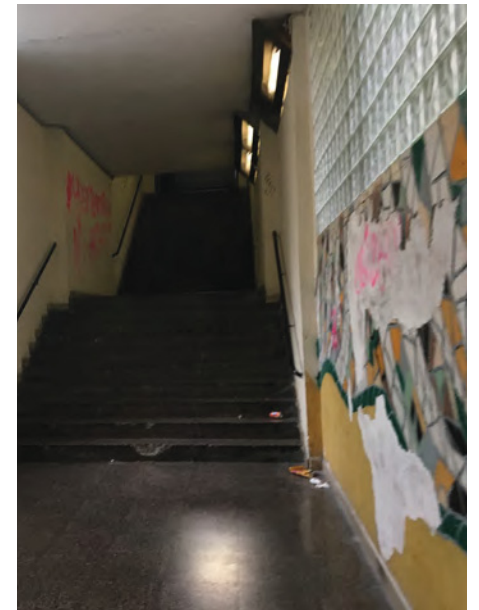
Moltes d'aquestes entitats culturals no disposen d'un espai de trobada o el comparteixen amb altres entitats als locals del passadís de la Trinitat. En l'actualitat, tan el passadís com els locals que acullen aquestes entitats es troben en greu situació de deteriorament. Tot i que hi ha prevista la construcció d'un casal d'entitats en el marc del projecte Porta Trinitat, cal considerar la necessitat de dignificació i d'adequació dels locals del passadís per albergar una part d'aquest teixit creatiu i cultural del barri. De la mateixa manera, cal tenir en compte el paper d'aquest teixit com un actiu important per a la dinamització del propi passadís un cop s'hagi adequat, com a zona de pas important al barri.

No obstant això, la diversitat del barri no es troba representada en aquest teixit associatiu, tot i que hi ha un 37 % de la població nascuda a l'estranger. Com hem explicat anteriorment, aquesta realitat genera tensions i preocupació per la convivència veïnal. Per això es va crear la Taula de Convivència i el servei per al foment del voluntariat, a través dels quals es desenvolupen accions per promoure la inclusió de la diversitat i la convivència. En aquest sentit, el Pla de Barris es planteja recolzar i potenciar aquestes iniciatives, i promoure'n altres de noves, per aprofundir en la millora de la convivència i la inclusió de la diversitat.

Des del Pla de Barris es proposa treballar conjuntament amb el teixit associatiu i el centre cívic (aprofitant que té com a centre d'interès les arts escèniques) per desenvolupar accions en els diferents àmbits, que incideixin en la cohesió social i la convivència, l'accés a la cultura en un sentit ampli, la millora i consolidació del passadís de la Trinitat com un pol d'acció cultural que aculli tot el teixit associatiu de cultura popular, i la inclusió de la diversitat del barri en aquests processos. Així mateix, moltes de les accions incidiran en la dinamització de la zona nord del barri.

Algunes de les propostes que desenvolupa aquest projecte motor són les següents:

- Donar suport a accions i iniciatives de les entitats culturals del barri.
- Millorar el passadís de la Trinitat i els locals d'entitats com a pol d'acció cultural.
- Impulsar un projecte d'art urbà al camí de ronda.
- Donar suport a accions i iniciatives de la Taula de Convivència per promoure la inclusió de la diversitat.

_El passadís de la Trinitat /
Font: Ajuntament de Barcelona

Reactivem la zona nord

A partir de l'oportunitat de transformació urbana prevista a la zona que actualment ocupa el centre penitenciari de la Trinitat, es vol gestar el futur projecte de remodelació, de la mà dels veïns i veïnes i de tots els actors implicats. Així mateix, mentre tant, el Pla de Barris vol intervenir a l'espai públic per revertir l'estat de provisionalitat en què es troba actualment i per millorar-ne i potenciar-ne els usos.

En el marc de la Llei de Barris de 2006, es va realitzar un procés participatiu per pensar la transformació urbana de la zona nord que es preveia després de l'enderroc de la presó. Aquest procés va donar lloc a un projecte urbanístic que es va presentar el juny de 2010, però que mai no es va dur a terme. Tot plegat ha donat lloc a una llarga

situació d'espera, provisionalitat i deteriorament de la zona nord. En l'actualitat, destaquen les grans desigualtats que hi ha entre la zona nord i la resta del barri.

A principis de 2017, a partir dels acords establerts entre l'Ajuntament i la Generalitat de traslladar les funcions de les presons de la Model i de la Trinitat durant els propers anys, s'ha desencallat la previsió de transformació de la zona nord. Davant d'aquest horitzó, el Pla de Barris aposta per reactivar els processos participatius per al disseny del futur projecte per a la zona nord, amb la voluntat d'impulsar la remodelació en el proper mandat.

Paral·lelament a aquest replantejament, i davant de la necessitat urgent d'intervenir

en aquest àmbit, el Pla de Barris planteja desplegar diferents projectes i accions que permetin superar l'estat de provisionalitat i de deteriorament mentre no s'iniciï la remodelació. Intervencions de millora puntual de l'espai públic recolzades amb projectes que fomentin la cohesió, la inclusió i la convivència han de permetre iniciar, de forma irreversible, el canvi d'aquesta part del barri, alhora que han de millorar la qualitat de vida dels veïns i veïnes.

Així, entre altres accions proposades, destaquen les següents:

- Disseny participat del projecte de transformació urbana de la zona nord.
- Dignificació de l'espai públic de la zona nord.
- Programa de rehabilitació específic per a finques d'alta complexitat.
- Recuperació del camí de ronda i de la zona verda entorn de la Casa de les Aigües.
- Projecte de recuperació de la memòria del Rec Comtal.
- Projecte de recuperació de la memòria dels moviments socials del barri.

Zona nord / Font: Ajuntament de Barcelona

Bloc 3 >

12 | Propostes i accions a Trinitat Vella

Les propostes són les eines emprades per assolir els objectius. Es desplegaran de forma comunitària al llarg dels propers anys i, generalment, comportaran l'execució de més d'una acció en el territori.

En aquest document es concreten algunes de les accions que caldrà executar per al desenvolupament de les propostes corresponents. Tanmateix, cal entendre que el desplegament de les accions és un procés viu, inherent a la implementació del propi Pla de Barris, de manera que es poden redefinir i en poden aparèixer de noves al llarg del temps respecte de les previstes inicialment.

Per tant, les propostes i les accions, juntament amb els projectes motor que, atès el seu caràcter transversal, tenen entitat pròpia, constitueixen les bases del marc operatiu del Pla, que no s'ha d'interpretar com un document tancat, sinó com un full de ruta per seguir.

Tot seguit es mostren les propostes i les accions del Pla de Barris de Trinitat Vella.

Pàgina A

 educació 06	2016-2020 Pressupost 800.000 €	Objectius vinculats B · C · D · E · I · J	Potenciació de projectes culturals i d'educació en el lleure i comunitària
			
Accions a desplegar			
6.1 Suport al procés "Educació Comunitària" i desplegament d'accions per reforçar la relació de les famílies amb els centres educatius.			
Programes de relació famílies-escoles: treball conjunt amb el procés de "Educació Comunitària" i desplegament, entre d'altres, d'accions específiques per reforçar la relació de les famílies amb els centres educatius i els sabers que es poden transmetre entre si. Per exemple, promovent la diversitat lingüística: fomentant l'aprenentatge de les llengües minoritzades (activitats extracurriculars per l'aprenentatge de les llengües familiars a les escoles i vinculant les AFA, incorporació de llibres d'altres llengües a les biblioteques dels centres escolars i municipals...).			
6.2 Redisseny d'espais de relació famílies-escoles.			
Redisseny d'espais de relació famílies-escoles: redisseny participat entre famílies, joves i centres educatius dels espais d'entrada als centres educatius com a "avant-sala de l'escola" per afavorir més i millor la interrelació centres-famílies. Planificar amb els centres i les famílies camins escolars innovadors adaptats a les necessitats i especificitats urbanes i socials dels barris.			
 Agència municipal d'Iniciativa	Districte de Clot Vell - ICUB - IRE - Institut Infància	Condicionat d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat - Equipaments culturals - CIB	 - Entitats - Fundacions - Agrupacions culturals, religioses, esportives... - AFA's - Comitè educatiu - Comitat no associada
Bloc 3 Propostes i accions			

Dades generals de la proposta

Descripció de la proposta

Accions que cal desplegar

Agents implicats

Pàgina B

 06	Potenciació de projectes culturals i d'educació en el lleure i comunitària
6.3 Impulsar projectes amb el teixit professional i associatiu que treballin l'educació i la cultura.	
Cultura i educació social: impulsar projectes amb el teixit professional i associatiu del territori que treballin l'educació, la cultura i l'acompanyament des de la lògica comunitària amb especial mirada intercultural, intergeneracional i de gènere i una atenció especial a aquells de caire educatiu i d'acompanyament fora d'hores lectives i caps de setmana.	
	

Accions que cal desplegar (continuació)

01

2016-2020
Pressupost
300.000 €

Objectius
vinculats
A · B

Millora de la qualitat de vida de la gent gran

En el marc del Projecte Radars dels serveis socials i de la Taula de Gent Gran, recentment creada en el marc del programa “Salut als barris”, cal dissenyar i implementar accions que incideixin en la salut i la qualitat de vida de la gent gran, especialment de les persones grans que viuen en situació d’aïllament. També es preveu comptar amb voluntariat i amb el programa del Banc del Temps del propi barri. Durant la sessió participativa amb el barri es va plantejar la importància de detectar situacions d’aïllament i vulnerabilitat entre la gent gran i de realitzar una bona difusió sobre el Projecte Radars i les accions que sorgeixin de la Taula de Gent Gran.

Accions a desplegar

1.1 | Suport i generació d’accions a partir de la Taula de Gent Gran.

Cal donar suport i generar accions a partir de la Taula de Gent Gran per incidir positivament en la qualitat de vida de la gent gran.

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- ASPB
- Serveis socials

A qui no ens
podem deixar

- Taula de Gent Gran
- Veïnat no associat

drets socials

02

2016-2020
Pressupost
440.000 €

Objectius vinculats
B · C · D · E · H

Promoció de la cultura, la inclusió de la diversitat i la memòria històrica, a través de projectes comunitaris

Aquesta proposta pretén promoure la cultura en un sentit ampli, amb l'objectiu de generar l'apoderament social i la seva transformació, cosa que incidirà positivament en l'autoestima i la construcció de la identitat col·lectiva i inclusiva del barri, tenint en compte la interculturalitat, el gènere i l'edat.

Accions a desplegar

2.1 | Suport a accions i propostes de les entitats del barri en el camp de les festes populars, les arts escèniques i la dinamització comunitària.

A partir d'experiències prèvies, es tracta de promoure accions de dinamització comunitària que posin en interacció les arts escèniques (aprofitant el projecte de centre del centre cívic), les entitats del barri i l'espai públic. En aquest sentit, durant la sessió participativa amb el barri es va valorar la necessitat de donar suport al cicle festiu anual que ofereixen les entitats i de crear una taula d'entitats que contribueixi a promoure la coordinació i la col·laboració entre elles, tenint en compte aquest cicle festiu anual.

2.2 | Suport a accions i projectes que incideixin en la inclusió de la diversitat i la convivència.

Partint de la Taula de Convivència i de la Setmana de la convivència, es tracta de donar suport a projectes i accions que incideixin en la millora de la convivència i la inclusió de la diversitat. En aquest sentit, es preveu també la col·laboració dels serveis i dels equipaments del barri per tractar aquests temes de forma transversal, en el marc dels eixos estratègics que es proposen des del Departament d'Interculturalitat de l'Ajuntament de Barcelona.

Agents municipals implicats

- Districte de Sant Andreu
- ICUB
- Programa Barcelona Interculturalitat
- Serveis i equipaments del barri

A qui no ens podem deixar

- Associacions veïnals
- Entitats culturals
- Veïnat no associat

Promoció de la cultura, la inclusió de la diversitat i la memòria històrica, a través de projectes comunitaris

2.3 | Projecte de recuperació de la memòria del Rec Comtal.

Aquest projecte està orientat especialment a recuperar la memòria de la zona nord del barri i a promoure una transformació de la imatge d'exclusió que actualment predomina. Cal comptar amb el lideratge de la Comissió per a la Recerca i la Divulgació de la Memòria de Trinitat Vella. Així mateix, el projecte pretén generar una interacció intergeneracional, posant en relació les escoles i l'institut amb les fonts orals de les persones grans del barri. El producte final d'aquest projecte pot ser molt divers: exposicions, documentals, jornades de debat, publicacions, pàgina web interactiva, etc. Dins d'aquest marc, cal explorar la viabilitat de recuperar la Casa de l'Aigüa i de crear un projecte museístic al túnel que uneix els barris de Trinitat Vella i la Trinitat Nova.

2.4 | Projecte de recuperació de la memòria dels moviments socials del barri.

La història del barri està plena de mobilitzacions veïnals que han donat lloc a molts serveis i equipaments actuals. En el mateix marc que l'anterior projecte, es pot buscar la col·laboració de la biblioteca en el camp de la recerca històrica dels moviments socials del barri i la ciutat que contribueixin a posar en valor la memòria social de Trinitat Vella, tenint en compte la perspectiva de gènere, i el seu paper i contribució a la història de la resta de la ciutat.

2.5 | Promoció de la dinamització del parc de la Trinitat amb activitats culturals.

Consisteix a oferir activitats al parc de caire cultural al llarg del curs, amb l'objectiu de promoure la dinamització del parc i l'apropament i l'increment de l'ús del parc per part del barri.

03

2016-2020
Pressupost
350.000 €

Objectius
vinculats
B · C · D · E · H

Projectes artístics i d'oci saludable, en especial entre el col·lectiu jove

Aquesta proposta consisteix a recollir i a recolzar iniciatives i demandes que existeixen al barri en el camp de l'art, l'oci i l'esport, per oferir als joves experiències creatives i saludables, i per potenciar la seva participació en les dinàmiques comunitàries. Es treballarà amb les diferents entitats i serveis que formen part de la Xarxa Jove.

Accions a desplegar

3.1 | Projecte d'art urbà al camí de ronda o a altres espais.

Cal recuperar el passeig verd que hi ha a la via de Bàrcino, tocant les tanques que separen el barri de la ronda de Dalt. Per exemple, es podria dur a terme un concurs-seminari amb les arts gràfiques de carrer i la memòria recent del barri com a eix temàtic, o es podrien convidar artistes i referents històrics, tenint en compte la paritat de gènere, per debatre temes de la història recent del barri i convertir-los en obres d'art urbà.

3.2 | Programes de dinamització de les instal·lacions esportives a l'aire lliure.

En el marc del projecte "Itineraris esportius", es tracta de dinamitzar el procés de disseny i construcció de les instal·lacions, així com d'organitzar jornades esportives de caire lúdic amb la col·laboració del centre esportiu municipal (CEM) i l'Institut Barcelona Esports (IBE). Aquest projecte es vincularà a una formació i una promoció de l'ocupació de monitoratge esportiu.

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- ASPB
- ICUB

A qui no ens
podem deixar

- Xarxa Jove
- Veïnat no associat

04

2016-2020
Pressupost
550.000 €

Objectius
vinculats
A · B · D · F

Millora de les condicions de vida dels habitatges

Es tracta de detectar i diagnosticar situacions de vulnerabilitat o d'infrahabitatge i problemes de convivència en els habitatges. D'aquesta manera, es podran definir i executar accions per garantir el dret a un habitatge digne i per millorar la convivència en els espais comuns. La sessió participativa amb el barri va secundar aquesta proposta, la qual es concreta en les accions que es presenten a continuació.

Accions a desplegar

4.1 | Implantació d'un programa de rehabilitació específic per a finques d'alta complexitat per als barris de Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor.

Cal abordar (de forma totalment tutelada i amb subvencions de fins al 100 %) els processos de rehabilitació o instal·lació d'ascensors en finques amb un alt nivell de vulnerabilitat (social i residencial). Aquest programa, pensat per als tres barris de la Franja Besòs, preveu un pressupost de 2.000.000 €; el Pla de Barris de Trinitat Vella hi aportarà 300.000 €. D'altra banda, es disposarà de 250.000 € més de despesa corrent per donar suport als equips d'acompanyament en l'implementació de polítiques d'habitatge.

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- Habitatge
- Serveis socials

A qui no ens
podem deixar

- Associacions veïnals
- Veïnat no associat

2016-2020
Pressupost
350.429 €

Objectius
vinculats
G · I

Implementació del programa d'escoles enriquides als centres educatius del barri

Es tracta de participar en el disseny i la implementació d'accions en el marc de les escoles enriquides, adaptades a la realitat del barri i a la cooperació entre les escoles.

Accions a desplegar

5.1 | Creació d'un servei d'acompanyament de diferents perfils professionals.

Cal reforçar el professorat en l'acompanyament per promoure la continuació dels estudis de secundària i superiors, així com la participació de les escoles en les accions comunitàries del barri. Aquesta acció cal dissenyar-la amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS).

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- CEB
- IMSS
- Centres educatius

A qui no ens
podem deixar

- AFA
- Altres entitats
- Veïnat no associat

2016-2020
Pressupost
350.000 €

Objectius
vinculats
B · C · E · G · H

Lleure educatiu i cultural amb visió comunitària

Aquesta proposta consisteix a donar suport a les iniciatives i les demandes que hi ha al barri i a ampliar les activitats que els centres educatius ofereixen en l'àmbit del lleure educatiu i cultural. D'aquesta manera, es volen potenciar i reforçar les relacions que ja existeixen entre els centres i el barri. Es treballarà amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB), l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), l'ASPB, els centres educatius, les AFA i altres entitat veïnals.

Accions a desplegar

6.1 | Creació d'un programa educatiu de temps lliure.

Cal crear un programa educatiu de temps lliure (partint de l'experiència Baobab) durant tot el curs, amb el lideratge i l'acompanyament del nou espai del barri.

6.2 | Projecte família i criança.

Cal crear un projecte de barri d'assessorament i atenció a la criança, que permeti acompanyar les mares embarassades i les famílies amb infants de 0 a 4 anys sense competències ni recursos, en cooperació amb l'Àrea Bàsica de Salut i Serveis Socials. Actualment existeix una necessitat que es manifesta, sobretot, a través del servei informal i puntual que ofereixen diferents entitats i equipaments del barri en matèria d'habilitats parentals a pares i mares joves, xerrades sobre educació sexual, etc. Aquesta acció es vehicularà a través del lideratge de la Xarxa d'Infància, Adolescència i Joventut.

6.3 | Ampliació de patis oberts i reforç escolar.

Agents municipals implicats

- Districte de Sant Andreu - Centres educatius
- IMEB
- ICUB
- ASPB

A qui no ens podem deixar

- AFA
- Entitats veïnals
- Veïnat no associat

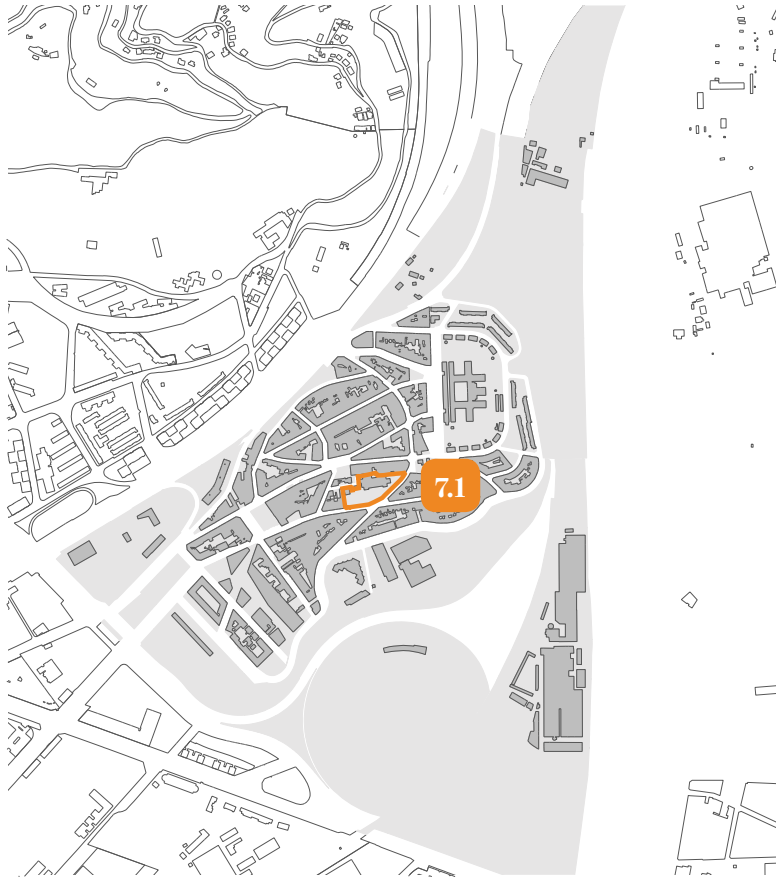

2016-2020
Pressupost
400.000 €

Objectius
vinculats
G · H · I · J

Millora de l'Escola Ramón y Cajal

Aquesta proposta pretén realitzar millores en l'equipament amb la voluntat d'adaptar-lo millor al projecte educatiu de futur del centre. D'una banda, durant la sessió participativa amb el barri es va confirmar la necessitat de millora de l'escola, específicament, pel que fa al pati de petits i a l'adequació d'un gimnàs. D'una altra banda, la direcció de l'escola comenta la necessitat de millorar l'accessibilitat de l'entrada, de crear una sala de professors, d'adequar el gimnàs, d'ampliar el nombre d'aules i de reforçar l'equip de professors. Totes aquestes propostes s'hauran d'estudiar conjuntament entre el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), l'escola i l'AFA.

Accions a desplegar

7.1 | Millora de l'Escola Ramón y Cajal.

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- CEB
- Centres educatius

A qui no ens
podem deixar

- AFA
- Altres entitats
- Veïnat no associat

2016-2020
Pressupost
690.000 €

Objectius
vinculats
B · I

Foment de l'ocupació i de l'autoocupació

A partir d'experiències prèvies i d'iniciatives existents al barri, es pretén dissenyar una estratègia de foment del treball i de l'emprenedoria basada en la formació i l'accés al mercat laboral, especialment adreçada a persones aturades de llarga durada o a joves amb baixa qualificació formativa.

Accions a desplegar

8.1 | Exploració d'iniciatives i viabilitats d'emprenedoria al territori en diferents àmbits professionals.

Es tracta de detectar potencialitats i d'acompanyar les persones emprenedores, detectades a través dels diferents serveis territorials. Així mateix, es pretén acompanyar especialment les iniciatives que promoguin l'economia social i solidària.

8.2 | Programa formatiu i d'ocupació en diferents àmbits professionals.

Es preveu adaptar el programa a les necessitats formatives del territori i a les potencialitats del mercat laboral.

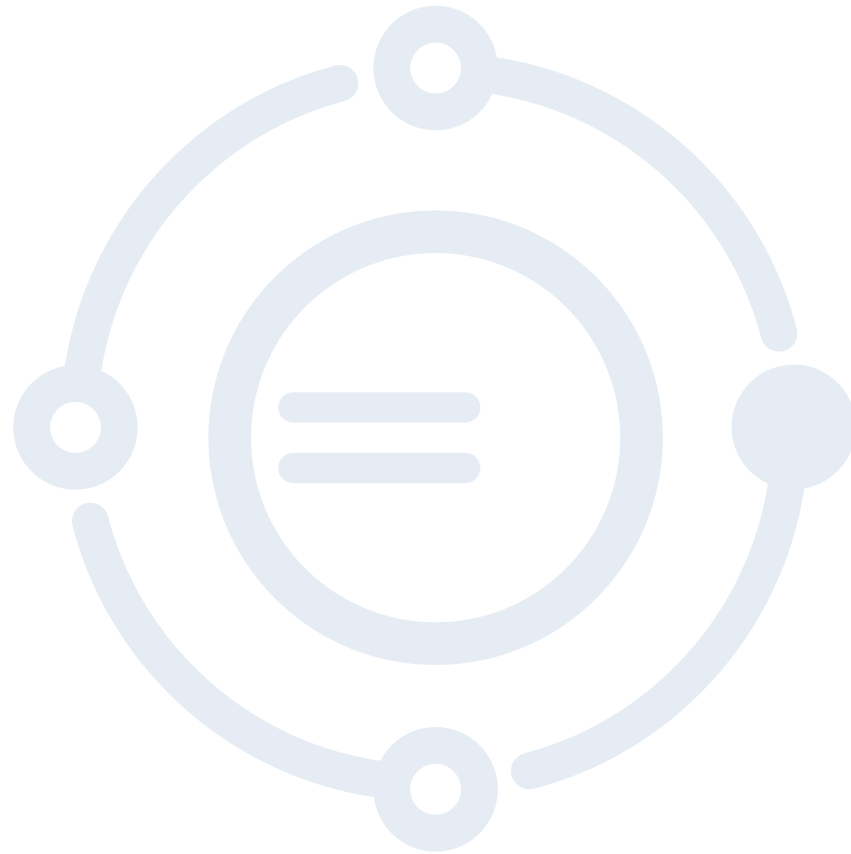
Agents municipals
implicats

- Barcelona Activa
- Comissionat d'ECSS

A qui no ens
podem deixar

- Altres entitats i serveis
- Veïnat no associat

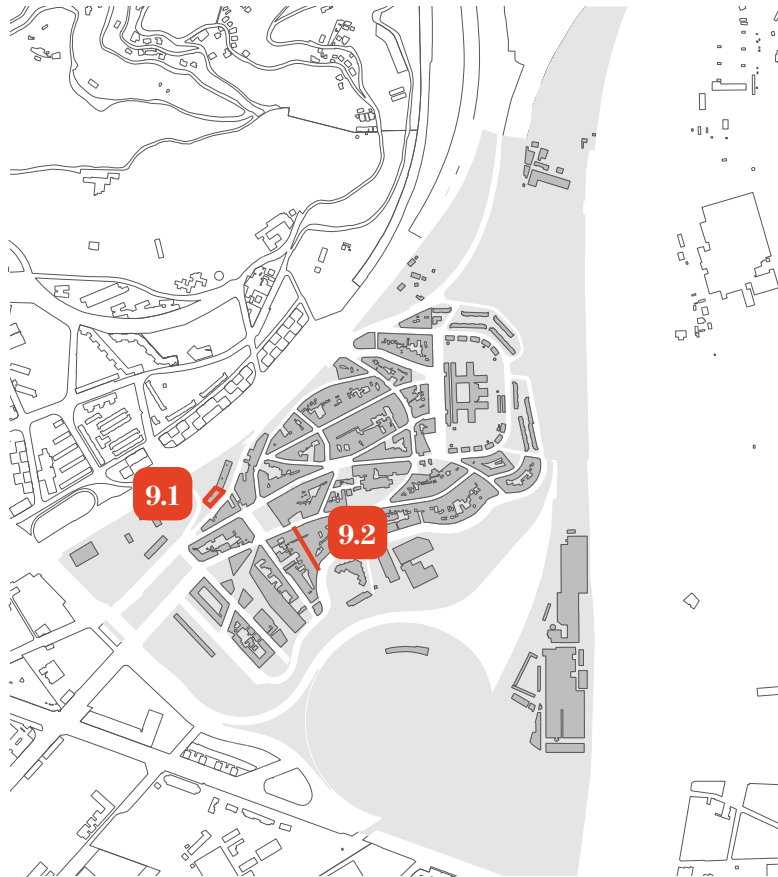
ecologia urbana

09

2016-2020
Pressupost
1.567.000 €

Objectius vinculats
A · B · C · J · K

Creació d'un nou casal de gent gran i adequació del passadís de la Trinitat, per millorar els espais comunitaris

Es proposa la creació d'espais o l'adequació de determinats espais de serveis i entitats del barri que són d'interès comunitari o representen drets socials i que es troben en situació de deteriorament o tenen necessitats d'ampliació. Aquestes accions permetran esponjar els equipaments, distribuir-los millor en el territori i arribar a cobrir la demanda que actualment existeix al barri.

Accions a desplegar

9.1 | Adequació d'espais per a un nou casal de gent gran.

Cal adequar dos locals de 350 m² per ubicar-hi un nou casal de gent gran. Durant la sessió participativa amb el barri es va insistir en la necessitat que l'espai disposés de menjador i bar. Caldrà estudiar la viabilitat tècnica del menjador i del bar.

9.2 | Adequació del passadís de la Trinitat i dels locals d'entitats.

Consisteix a realitzar una diagnosi de l'estat actual de conservació del passadís i dels locals que allotgen les entitats, i a explorar-ne l'adequació i la millora.

Agents municipals implicats

- Districte de Sant Andreu
- BIMSA

A qui no ens podem deixar

- Associacions de veïns
- Serveis i entitats
- Veïnat no associat

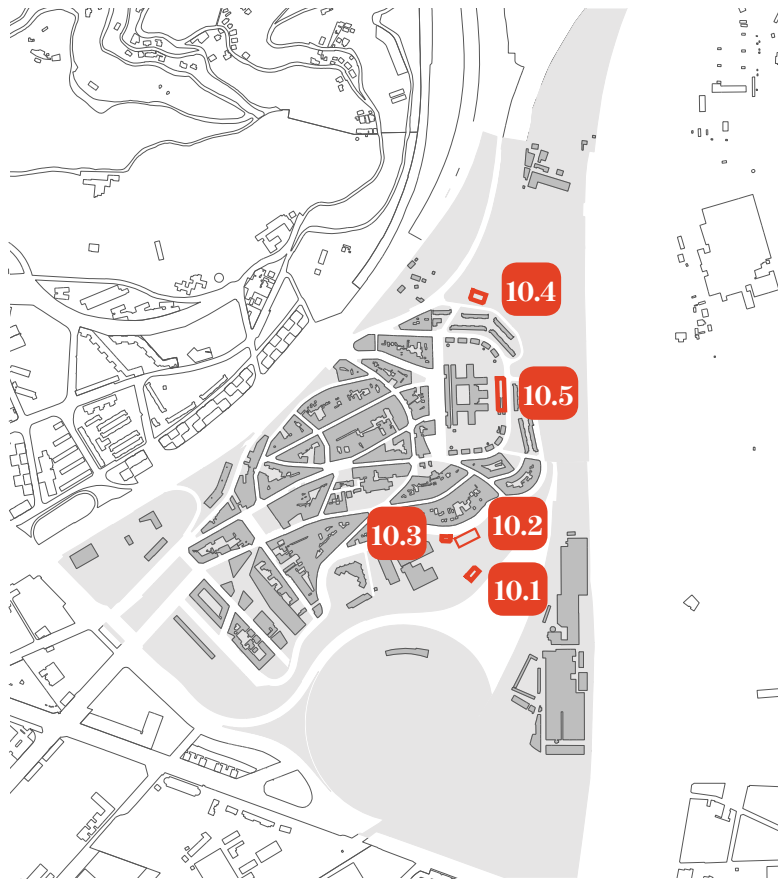

ecologia urbana 10

2016-2020
Pressupost
458.382 €

Objectius vinculats
B · D · E · J · K

Millora dels equipaments esportius i creació d'un itinerari esportiu a l'aire lliure

Les zones verdes, com a espais públics, han de ser espais agradables, que permetin l'estada i la trobada entre la gent del barri i que afavoreixin les relacions veïnals, en clau de gènere, intergeneracional i intercultural. En el marc del projecte motor "Camí de ronda, un nou eix d'espais esportius a l'aire lliure", es proposen un seguit d'accions participatives destinades a dotar de qualitat l'espai verd de la zona nord, a partir d'un itinerari d'instal·lacions esportives a l'aire lliure, que afavoreixi l'increment de l'ús del camí de ronda (integrant les instal·lacions existents i les del parc de la Trinitat), la trobada de la comunitat i els hàbits esportius i saludables.

Accions a desplegar

- 10.1 | Projecte de disseny i construcció d'una instal·lació de cal·listènia.**
- 10.2 | Projecte de millora de les pistes de futbol de la via de Bàrcino.**
- 10.3 | Projecte de millora i ampliació de la pista de petanca de la via de Bàrcino.**
- 10.4 | Projecte d'adequació d'un espai per a la pràctica del criquet a l'aire lliure, als voltants de la Casa de les Aigües.**
- 10.5 | Projecte per repensar les pistes de bàsquet del carrer del Pare Pérez del Pulgar.**

Agents municipals implicats

- Districte de Sant Andreu
- BIMSA

A qui no ens podem deixar

- Associacions de veïns
- Serveis i entitats
- Veïnat no associat

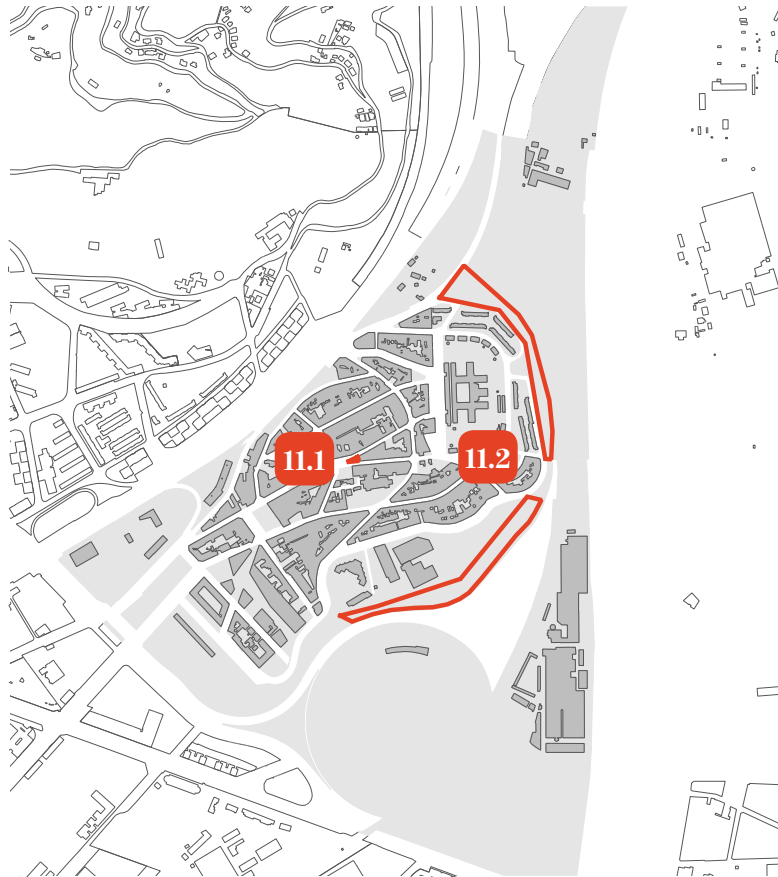

ecologia urbana 11

2016-2020
Pressupost
444.189 €

Objectius
vinculats
A · B · D · J · K

Millora de la plaça de la Foradada i del camí de ronda per promoure'n l'ús i la convivència

Determinades zones del barri experimenten un estat de deteriorament de l'espai públic que cal abordar per promoure'n l'ús i la convivència, tenint en compte la perspectiva intercultural, intergeneracional i de gènere.

Accions a desplegar

11.1 | Millora de la plaça de la Foradada.

11.2 | Millora del passeig verd perimetral, el camí de ronda, en el marc d'un itinerari esportiu i d'art urbà.

Agents municipals
implicats

- Districte de Sant Andreu
- BIMSA

A qui no ens
podem deixar

- Associacions de veïns
- Serveis i entitats
- Veïnat no associat

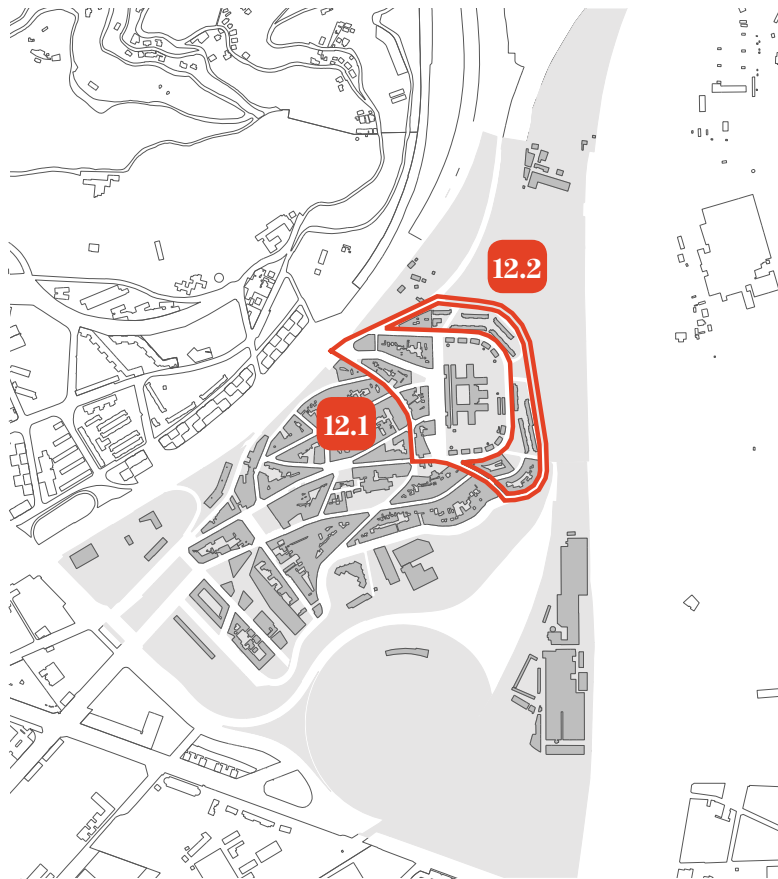

ecologia urbana 12

2016-2020
Pressupost
167.242 €

Objectius vinculats
A · B · C · D · J · K

Promoció i replantejament de la transformació prevista de la zona nord

En el marc de la Llei de Barris de 2006, es va realitzar un procés participatiu per pensar la transformació urbana de la zona nord que es preveia després de l'enderroc de la presó de la Trinitat. Aquest procés va donar lloc a un projecte urbanístic que es va presentar el juny de 2010, però que mai no es va dur a terme. En l'actualitat, la previsió de transformació s'ha desencallat arran dels acords establerts a principis de 2017 entre l'Ajuntament i la Generalitat per traslladar les funcions de les presons de la Model i de la Trinitat. Davant d'aquest escenari, en el marc del projecte motor "Reactivem la zona nord", aquesta proposta consisteix a reprendre els processos participatius que permetin activar la implicació del barri en la transformació i l'actualització del projecte de 2010. Així mateix, davant d'aquesta provisionalitat no es vol deixar d'intervenir per dignificar l'espai públic, tenint en compte la temporalitat prevista.

Accions a desplegar

12.1 | Disseny participat del projecte de transformació urbana de la zona nord.

12.2 | Dignificació de l'espai públic de la zona nord.

Es preveu de realitzar arranjaments provisionals per dignificar els espais públics de la zona nord, mentre no comenci la transformació prevista.

Agents municipals implicats

- Districte de Sant Andreu
- BIMSA

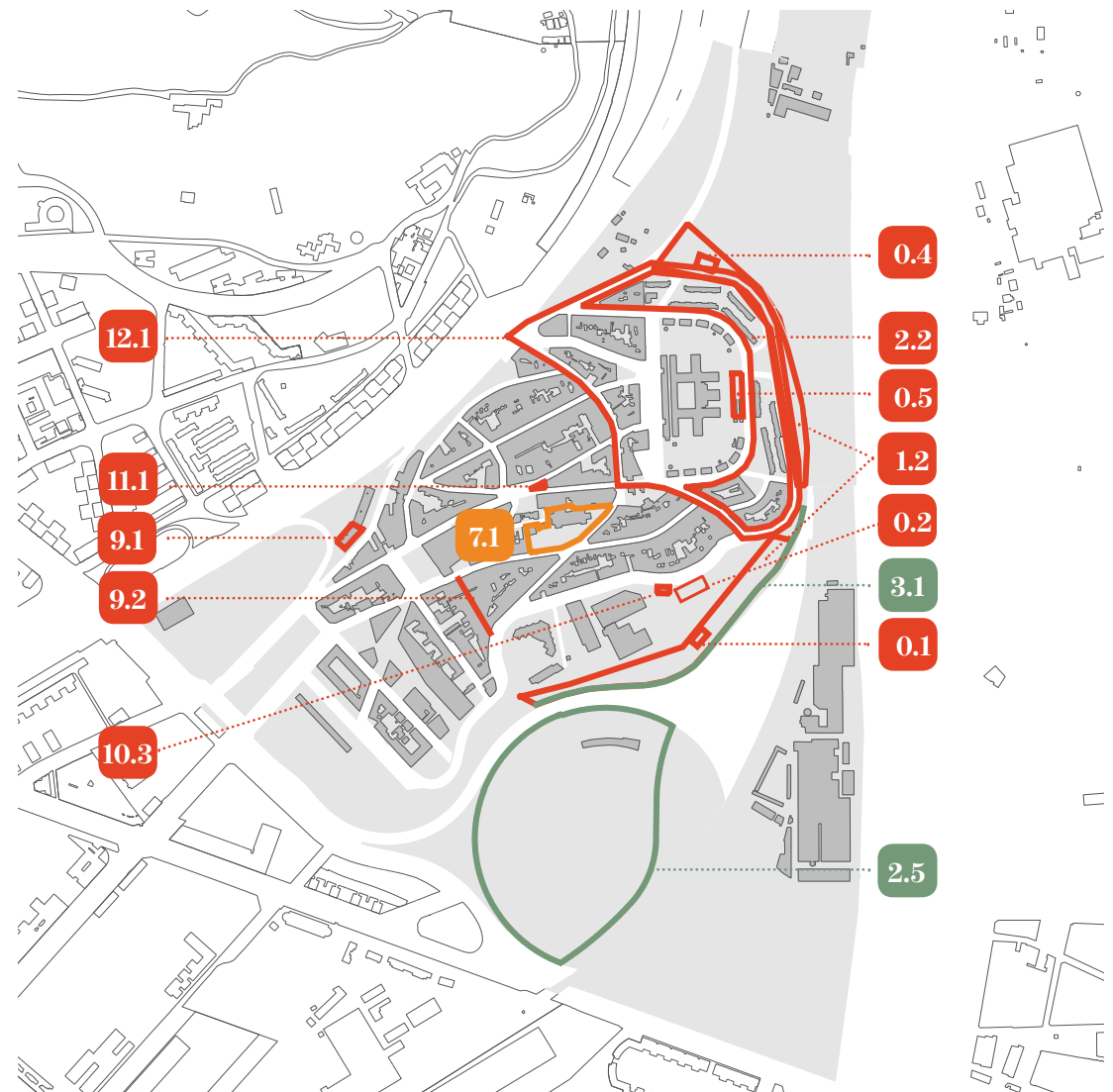
A qui no ens podem deixar

- Associacions de veïns
- Serveis i entitats
- Veïnat no associat

Resum i localització de totes les accions del Pla de Barris de Trinitat Vella

- 1.1 | Suport i generació d'accions a partir de la Taula de Gent Gran
- 2.1 | Suport a accions i propostes de les entitats del barri en el camp de les festes populars, les arts escèniques i la dinamització comunitària
- 2.2 | Suport a accions i projectes que incideixin en la inclusió de la diversitat i la convivència
- 2.3 | Projecte de recuperació de la memòria del Rec Comtal
- 2.4 | Projecte de recuperació de la memòria dels moviments socials del barri
- 2.5 | Promoció de la dinamització del parc de la Trinitat amb activitats culturals
- 3.1 | Projecte d'art urbà al camí de ronda o a altres espais
- 3.2 | Programes de dinamització de les instal·lacions esportives a l'aire lliure
- 4.1 | Implantació d'un programa de rehabilitació específic per a finques d'alta complexitat per als barris de Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor
- 5.1 | Creació d'un servei d'acompanyament de diferents perfils professionals
- 6.1 | Creació d'un programa educatiu de temps lliure
- 6.2 | Projecte família i criança
- 6.3 | Ampliació de patis oberts i reforç escolar
- 7.1 | Millora de l'Escola Ramón y Cajal
- 8.1 | Exploració d'iniciatives i viabilitats d'emprenedoria al territori en diferents àmbits professionals
- 8.2 | Programa formatiu i d'ocupació en diferents àmbits professionals
- 9.1 | Adequació d'espais per a un nou casal de gent gran
- 9.2 | Adequació del passadís de la Trinitat i dels locals d'entitats
- 10.1 | Projecte de disseny i construcció d'una instal·lació de cal·listènia
- 10.2 | Projecte de millora de les pistes de futbol de la via de Bàrcino
- 10.3 | Projecte de millora i ampliació de la pista de petanca de la via de Bàrcino
- 10.4 | Projecte d'adequació d'un espai per a la pràctica de criquet a l'aire lliure, als voltants de la Casa de les Aigües
- 10.5 | Projecte per repensar les pistes de bàsquet del carrer del Pare Pérez del Pulgar
- 11.1 | Millora de la plaça de la Foradada
- 11.2 | Millora del passeig verd perimetral, el camí de ronda, en el marc d'un itinerari esportiu i d'art urbà
- 12.1 | Disseny participat del projecte de transformació urbana de la zona nord
- 12.2 | Dignificació de l'espai públic de la zona nord

_Plànol amb la ubicació de les primeres accions a desplegar. Les que no estan marcades al plànol afecten la totalitat de l'àmbit / Font: Urbaning

Bloc 3 >

13 | Pressupost desglossat per conceptes de Trinitat Vella

El pressupost del Pla de Barris es divideix en dues grans partides: la despesa corrent i la inversió.

D'una banda, la **despesa corrent** correspon a les despeses relacionades amb els aspectes següents:

- Organització d'esdeveniments concrets (festes populars, jornades, fires, debats, processos participatius, etc.).

- Projectes o campanyes educatives (d'educació no formal o informal, però no d'educació formal o reglada) i de sensibilització.

- Projectes de salut comunitària.

- Processos d'apoderament de col·lectius determinats (gent gran, joves, dones, immigrants).

- Exposicions i intervencions urbanes artístiques o socials efímeres (no inventariables, com per exemple senyalística no vial; decoració de mitjaneres, persianes, murs, zones verdes; il·luminacions efímeres puntuals; camins escolars, etc.).

- Dinamització de teixit associatiu, veïnal, educatiu i esportiu.

- Enquestes o estudis.

- Serveis que han de realitzar entitats sense ànim de lucre, empreses, cooperatives o autònoms.

- Planificació d'una possible futura inversió.

D'una altra banda, la **inversió** correspon a les despeses relacionades amb els aspectes següents:

- Creació de noves infraestructures o reposició d'infraestructures existents (urbanització, mobiliari urbà, enllumenat, parcs, jardins, zones verdes, adequació de solars, fonts, remodelació de voreres o asfaltat, senyalística vial, passos a nivell, etc.).

- Compra, construcció o reforma d'edificis.

- Construcció o adequació d'equipaments (escoles, centres de salut, centres de dia, centres cívics, casals de barri, biblioteques, etc.).

- Adquisició o reposició d'elements de transport.

- Aplicacions informàtiques i propietat intel·lectual.

- Serveis de competència o abast de ciutat o superior (xarxa de transport públic, formació reglada, serveis bàsics de salut, guàrdia urbana, serveis de neteja i recollida de residus, serveis d'adequació de parcs i jardins).

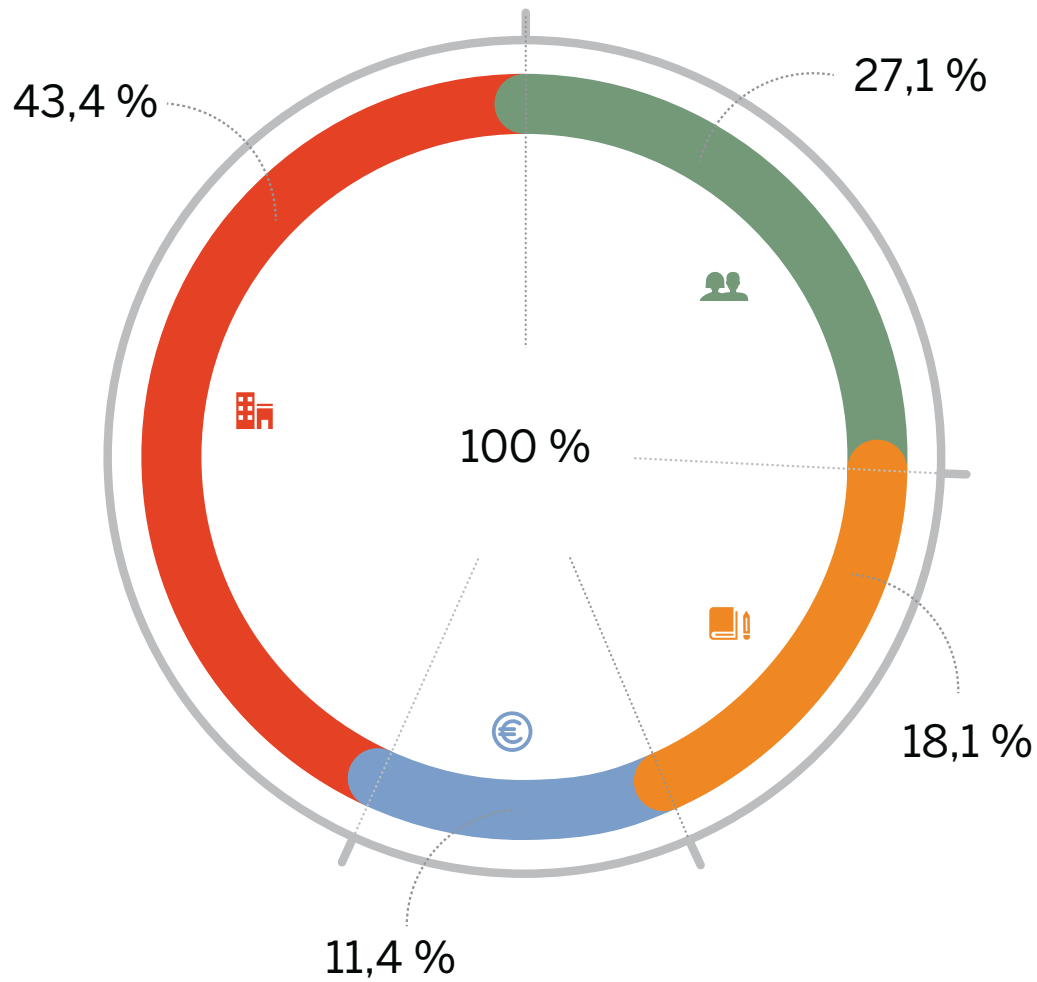
- Subvencions i ajuts a associacions, institucions, fundacions i empreses amb o sense ànim de lucre.

- Subvencions i ajuts a famílies i individus.

- Concessió de beques, crèdits o altres tipus d'assistència econòmica.

El Pla de Barris de Trinitat Vella té un **pressupost assignat de 6.067.242 €** per al període 2016-2020, que es divideix en 2.855.810 € de despesa corrent (que representa un 47 % del pressupost total) i 3.211.432 € d'inversió (que representa un 53 % del pressupost total).

Si es desglossa el pressupost segons l'àmbit d'actuació, a l'àmbit de drets socials s'hi destinen 1.640.000 € (un 27,1 % del pressupost total); a l'àmbit d'educació, 1.100.429 € (un 18,1 % del pressupost total); a l'àmbit d'activitat econòmica, 690.000 € (un 11,4 % del pressupost total), i a l'àmbit d'ecologia urbana, 2.636.813 € (un 43,4 % del pressupost total).

- **Drets socials**
- **Educació**
- **Activitat econòmica**
- **Ecologia urbana**

Inversió	D. corrent	Total
300.000 €	1.340.000 €	1.640.000 €
400.000 €	700.429 €	1.100.429 €
- €	690.000 €	690.000 €
2.511.432 €	125.381 €	2.636.813 €
3.211.432 €	2.855.810 €	6.067.242 €

		Inversió	Despesa corrent	Total
	Drets socials	300.000 €	1.340.000 €	1.640.000 €
1 Millora de la qualitat de vida de la gent gran	1.1 Suport i generació d'accions a partir de la Taula de Gent Gran	- €	300.000 €	150.000 €
2 Promoció de la cultura, la inclusió de la diversitat i la memòria històrica, a través de projectes comunitaris	2.1 Suport a accions i propostes de les entitats del barri en el camp de les festes populars, les arts escèniques i la dinamització comunitària 2.2 Suport a accions i projectes que incideixin en la inclusió de la diversitat i la convivència 2.3 Projecte de recuperació de la memòria del Rec Comtal 2.4 Projecte de recuperació de la memòria dels moviments socials del barri 2.5 Promoció de la dinamització del parc de la Trinitat amb activitats culturals	- €	440.000 €	440.000 €
3 Projectes artístics i d'oci saludable, en especial entre el col·lectiu jove	3.1 Projecte d'art urbà al camí de ronda o a altres espais 3.2 Programes de dinamització de les instal·lacions esportives a l'aire lliure	- €	350.000 €	350.000 €
4 Millora de les condicions de vida dels habitatges	4.1 Implantació d'un programa de rehabilitació per a finques d'alta complexitat	300.000 €	250.000 €	550.000 €
	Educació	400.000 €	700.429 €	1.100.429 €
5 Implementació del programa d'escoles enriquides als centres educatius del barri	5.1 Creació d'un servei d'acompanyament de diferents perfils professionals	- €	350.429 €	350.429 €
6 Lleure educatiu i cultural amb visió comunitària	6.1 Creació d'un programa educatiu de temps lliure 6.2 Projecte família i criança 6.3 Ampliació de patis oberts i reforç escolar	- €	350.000 €	350.000 €
7 Millora de l'Escola Ramón y Cajal	7.1 Millora de l'Escola Ramón y Cajal	400.000 €	- €	400.000 €

		Inversió	Despesa corrent	Total
	Activitat econòmica		690.000 €	690.000 €
8 Foment de l'ocupació i l'autoocupació	8.1 Exploració d'iniciatives i viabilitats d'emprenedoria al territori en diferents àmbits professionals 8.2 Programa formatiu i d'ocupació en diferents àmbits professionals	- €	690.000 €	690.000 €
	Ecologia urbana	2.511.432 €	125.381 €	2.636.813 €
9 Creació d'un nou casal de gent gran i adequació del passadís de la Trinitat, per millorar els espais comunitaris	9.1 Adequació d'espais per a un nou casal de gent gran 9.2 Adequació del passadís de la Trinitat i dels locals d'entitats	1.567.000 €	- €	1.567.000 €
10 Millora dels equipaments esportius i creació d'un itinerari esportiu a l'aire lliure	10.1 Projecte de disseny i construcció d'una instal·lació de cal·listènia 10.2 Projecte de millora de les pistes de futbol de la via de Bàrcino 10.3 Projecte de millora i ampliació de la pista de petanca de la via de Bàrcino 10.4 Projecte d'adequació d'un espai per a la pràctica del criquet a l'aire lliure, als voltants de la Casa de les Aigües 10.5 Projecte per repensar les pistes de bàsquet del carrer del Pare Pérez del Pulgar	400.000 €	58.382 €	458.382 €
11 Millora de la plaça de la Foradada i del camí de ronda per promoure'n l'ús i la convivència	11.1 Millora de la plaça de la Foradada 11.2 Millora del passeig verd perimetral, el camí de ronda, en el marc d'un itinerari esportiu i d'art urbà	444.189 €	- €	444.189 €
12 Promoció i replantejament de la transformació prevista de la zona nord	12.1 Disseny participat del projecte de transformació urbana de la zona nord 12.2 Dignificació de l'espai públic de la zona nord	100.243 €	66.999 €	167.242 €
Total		3.211.432 €	2.848.811 €	6.067.242 €

Bloc 3 >

14 | Visió global

Diagnosi

Objectius específics

Drets socials

- Preocupació per la convivència i la inclusió de la diversitat
- Percepció d'inseguretat i problemes de convivència relacionats amb ocupacions
- Teixit associatiu ampli però poc cohesionat i no representatiu de la diversitat
- Aïllament de la zona nord del barri (ocupacions, infrahabitatge, espai públic deteriorat, aïllament i desconexió)
- Problemes de salut i hàbits no saludables

- A | Afavorir l'accessibilitat i l'atenció social de la gent gran**
- B | Millorar la convivència i la inclusió de la diversitat al barri**
- C | Enfortir i ampliar el teixit associatiu del barri**
- D | Potenciar la inclusió de la zona nord a la dinàmica comunitària del barri**
- E | Promoure hàbits i ocis saludables**
- F | Avançar cap a la millora de les condicions d'habitabilitat dels habitatges**

Educació

- Baix nivell formatiu
- Falta d'oferta d'educació en el lleure

- G | Garantir la igualtat d'accés a l'educació**
- H | Promoure l'educació en el lleure**

Activitat econòmica

- Atur i atur de llarga durada
- Precarietat i inestabilitat laboral
- Comerç de proximitat envellit i poc divers

- I | Fomentar la formació professional, l'ocupació i l'autoocupació de les persones en situació d'atur**

Ecologia urbana

- Manca i deteriorament dels equipaments existents
- Demanda d'instal·lacions esportives a l'aire lliure i millora de les existents

- J | Generar espais i equipaments de qualitat per als serveis i entitats del barri**
- K | Promoure l'ús de l'espai públic**

Projectes motor

Propostes

Accions

Pressupost

1.640.000 €

- 01** Millora de la qualitat de vida de la gent gran
- 02** Promoció de la cultura, la inclusió de la diversitat i la memòria històrica, a través de projectes comunitaris
- 03** Projectes artístics i d'oci saludable, en especial entre el col·lectiu jove
- 04** Millora de les condicions de vida dels habitatges

1.1
2.1 | 2.2 | 2.3 | 2.4 | 2.5

3.1 | 3.2
4.1

1.100.429 €

- 05** Implementació del programa d'escoles enriquides als centres educatius del barri
- 06** Lleure educatiu i cultural amb visió comunitària
- 07** Millora de l'Escola Ramón y Cajal

5.1
6.1 | 6.2 | 6.3
7.1

690.000 €

- 08** Foment de l'ocupació i de l'autoocupació

8.1 | 8.2

2.636.813 €

- 09** Creació d'un nou casal de gent gran i adequació del passadís de la Trinitat
- 10** Millora dels equipaments esportius i creació d'un itinerari esportiu a l'aire lliure
- 11** Millora de la plaça de la Foradada i del camí de ronda per promoure'n l'ús i la convivència
- 12** Promoció i replantejament de la transformació prevista de la zona nord

9.1 | 9.2
10.1 | 10.2 | 10.3 | 10.4 | 10.5
11.1 | 11.2
12.1 | 12.2

Camí de ronda, un nou eix d'espais esportius a l'aire lliure

El passadís de la Trinitat, un nou espai per a l'acció cultural

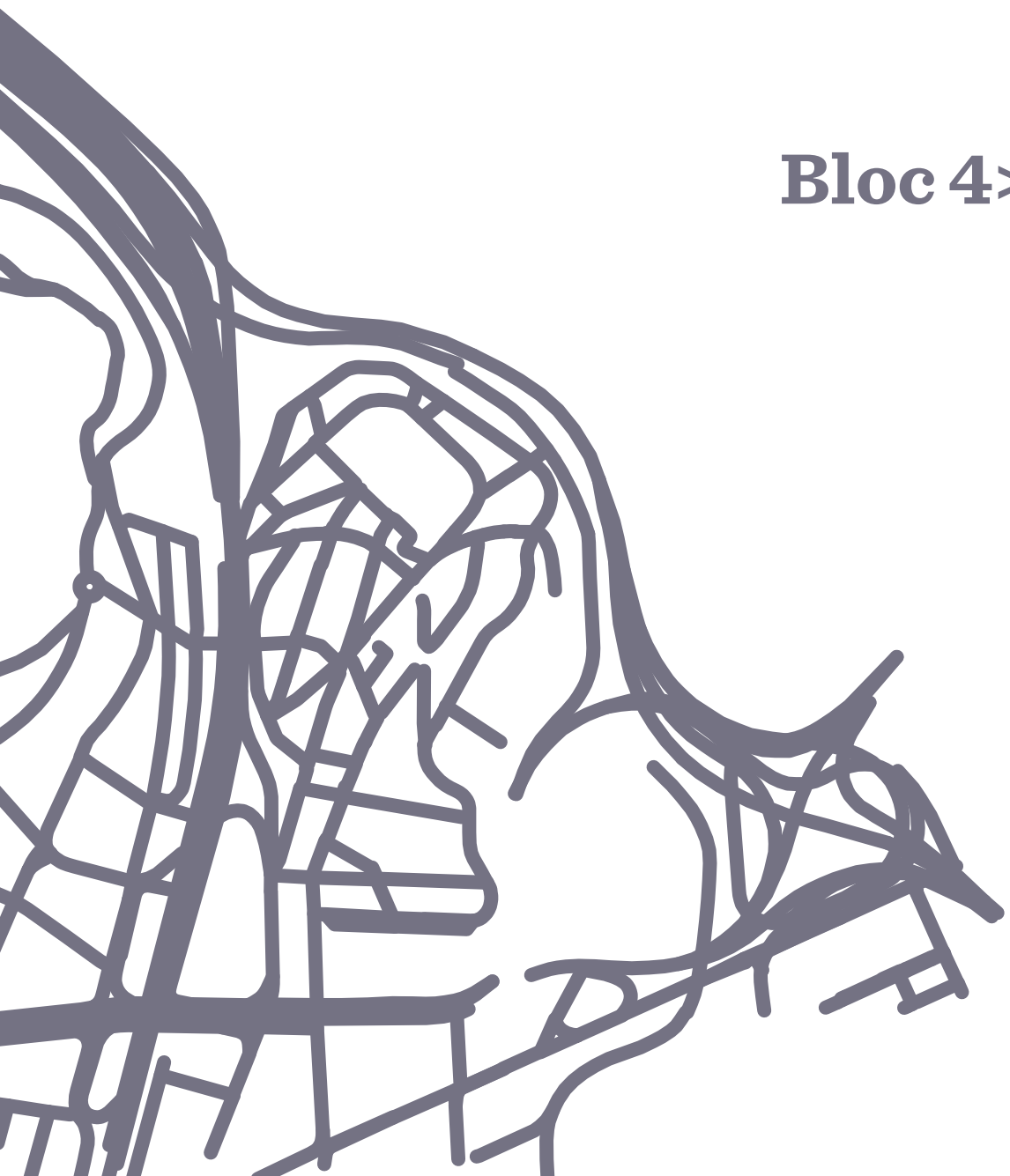
Reactivem la zona nord

Bloc 4

Marc de coproducció i
governança.

Desenvolupament

Bloc 4>

15

Gestió i
governança

16

Participació i
coproducció

17

**Indicadors
d'avaluació del
projecte**

18

**La comunicació
del Pla de Barris**

Bloc 4 >

15 | Gestió i governança

L'Ajuntament de Barcelona ha encarregat a Foment de Ciutat la gestió i la coordinació del Pla de Barris. Foment de Ciutat és una societat municipal, amb llarga experiència en la gestió de projectes integrals, vinculats als territoris i que requereixen la coordinació de múltiples agents, interns i externs.

Foment de Ciutat no executa directament totes les actuacions que inclou el Pla de Barris, sinó que és la responsable d'aglutinar la governança municipal necessària per poder-les desenvolupar amb el major grau de transversalitat possible.

A aquest efecte, s'ha creat un departament propi dins de la societat que té dedicació exclusiva en el Pla de Barris de cada àmbit. A més, tots els serveis transversals de Foment de Ciutat (contractació, recursos, comunicació, etc.) estan a disposició del Pla de Barris. Cal destacar que s'ha creat la figura del cap de projecte per a cadascun dels plans, que és la persona que

lidera i coordina amb dedicació exclusiva al pla. L'equip de Foment de Ciutat treballa conjuntament amb tots els tècnics municipals de totes les àrees de l'Ajuntament de Barcelona i amb tots els tècnics dels districtes que han de tenir una vinculació en les actuacions del Pla de Barris.

Per articular aquesta governança s'ha establert un marc de coordinació. Cal posar de relleu que aquest marc té múltiples derivacions en el dia a dia de la gestió dels plans. El marc de coordinació estableix tres nivells:

- Òrgans de seguiment polític.
- Governança interna de l'Ajuntament.
- Territori: veïns i veïnes, i entitats.

En paral·lel a aquest marc s'ha constituït un Consell assessor per assistir en el disseny i l'aplicació del Pla de Barris.

Consell assessor

La voluntat del Pla de Barris de ser una política transformadora ha provocat la creació d'un Consell assessor. La seva funció és aconsellar sobre el desenvolupament dels plans i contribuir a la difusió dels resultats, en especial de les actuacions que puguin ser de major interès per a altres barris o àrees urbanes. Els membres del Consell assessor són els següents: Carme Borrell (salut pública, sanitat), Andreu Domingo (demografia, immigració), Francesc Muñoz (urbanisme, disseny d'estratègies urbanes), Carles Llop (urbanisme, àrea metropolitana), Carlos Losada (empresa, formació), Pere Serra (rehabilitació, habitatge), Marina Subirats (educació, estructura social), Mercè Tatjer (patrimoni, associacionisme veïnal), Carme Trilla (habitatge, entitats del tercer sector) i Ismael Blanco (polítiques públiques).

_Sessió de treball en el marc del Pla de Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera /
Font: Ajuntament de Barcelona

Òrgans de seguiment polític

El lideratge del projecte és del govern municipal i de l'alcaldeessa de Barcelona. L'òrgan de seguiment polític és el Consell d'administració de Foment de Ciutat, en el qual hi estan representats tots els grups municipals, de manera que s'hi reproduïx la mateixa distribució que al ple municipal. Dins de l'estructura tècnica, la responsabilitat recau en la gerència municipal, que és qui efectua l'encàrrec a Foment de Ciutat.

Governança interna de l'Ajuntament

El Comitè municipal de pilotatge és l'òrgan de coordinació municipal en el qual hi estan representades totes les àrees i districtes.

Per a alguns temes d'especial rellevància s'han creat taules específiques, també en l'àmbit municipal, com la Taula sectorial d'educació, la Taula sectorial d'habitatge i la Taula sectorial d'activació econòmica. Aquestes taules són els espais de definició estratègica en els quals l'àrea, els agents o

operadors que hi estan vinculats, els districtes, Foment de Ciutat i la gerència municipal defineixen les prioritats compartides respecte dels temes tractats.

A cada districte s'ha creat una Taula de seguiment tècnic, que és l'espai de seguiment i de presa de decisions estratègiques en el qual hi ha tots els tècnics del districte vinculats al Pla de Barris i les àrees que tenen un paper més important en aquell territori. De les Taules de seguiment tècnic se'n desprenen les Taules de treball tècnic informal, que conformen múltiples espais de treball per anar definint i executant cadascuna de les línies del Pla de Barris. En el dia a dia, hi ha un equip més executiu, la Taula executiva, liderada pel Cap de projecte del Pla i formada per les persones més vinculades a cada barri.

Cal destacar el valor afegit que generen aquesta transversalitat i aquest treball compartit en l'àmbit municipal. També cal posar en valor la creació de nous processos de coordinació que no existien prèviament. En aquest escenari, el Pla de Barris actua com a ròtula per articular aquests nous processos i per garantir-ne el funcionament correcte. I això és així perquè un

dels objectius del Pla de Barris, més enllà de la transformació dels barris, és impulsar un canvi de treball en l'àmbit municipal, basat en compartir els objectius i alinear tots els agents implicats en la manera de resoldre'ls.

Territori: veïns i veïnes, i entitats

El Pla de Barris posa molta èmfasi en què la transversalitat interna es traslladi al treball als barris i a vincular tots els nous espais de treball municipal interns amb les dinàmiques de participació i coproducció que, al mateix temps, s'impulsen amb els veïns i veïnes. Aquí és on tenen un paper important el Grup impulsor, com a espai de seguiment, i les taules de treball, que són els espais amb els veïns i veïnes en els quals es coproduiran les accions.

Òrgans de seguiment polític

Consell d'administració de Foment de Ciutat
Espai de seguiment polític del Pla de Barris

Alcaldia - Gerència municipal
Definició estratègica del Pla de Barris

Comitè de pilotatge
Òrgan de seguiment gerencial en l'àmbit de tot l'Ajuntament

Taules sectorials
Espais de definició estratègica d'àmbit general del Pla de Barris. Espais de coordinació sectorial entre les gerències de districte, les àrees i la gerència municipal

Taula de seguiment tècnic
Espai de seguiment tècnic del Pla de Barris i de presa de decisions estratègiques. Espai de coordinació entre el districte, Foment de Ciutat i les àrees

Treball tècnic informal
Espais, grups i/o reunions de treball (districte, àrea o qui convingui) per a la definició o desplegament de temes concrets

Taula executiva permanent
Grup executiu transversal que pilota el dia a dia del Pla de Barris. Espai de rendiment de comptes permanent

Grup impulsor
Grup de veïns i veïnes que tenen per objecte fer el seguiment i vetllar pel desenvolupament del Pla de Barris

Taules de treball
Espais de treball permanent que executen i donen contingut a les accions del Pla de Barris, formats per entitats i veïns i veïnes

Governança interna de l'Ajuntament

Territori, veïns i veïnes, i entitats

Consell d'administració de Foment de Ciutat

Alcaldia / Gerència

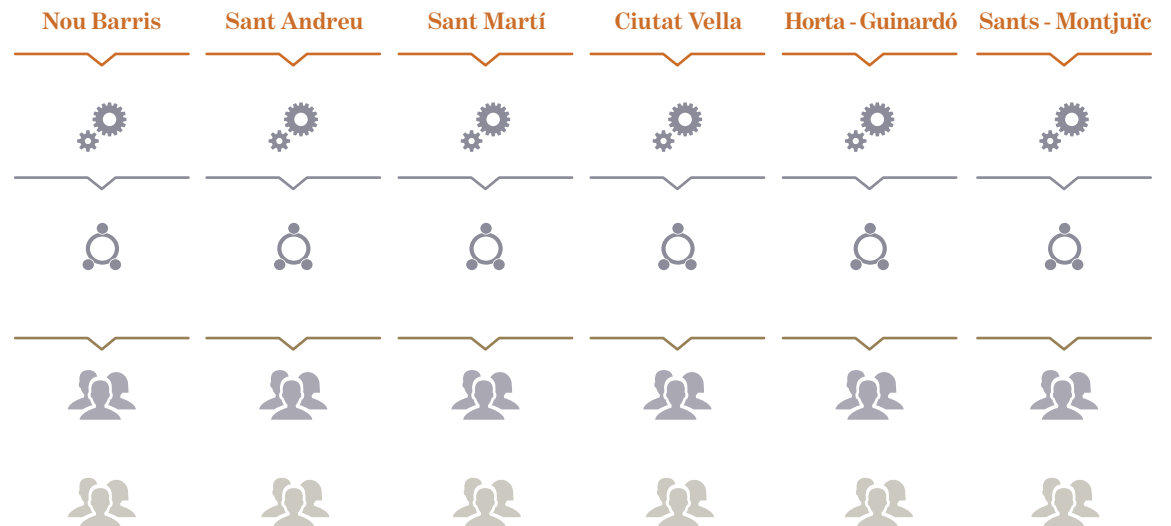
Consell assessor

Comitè de pilotatge

Taula de seguiment tècnic de districte

_Esquema general de la governança del Pla de Barris

Bloc 4 >

16 | Participació i coproducció

Una de les línies estratègiques del programa del Pla de Barris és l'apoderament veïnal com un dels elements que pot contribuir a la millora del barri i a la reducció de les desigualtats. La implicació dels veïns i les veïnes, així com del teixit associatiu o dels agents i els serveis del barri, en la transformació de l'àmbit local és indispensable per a l'èxit del programa i ha de respondre a una nova lògica relacional que inclogui la participació i la coproducció. En aquest sentit, cal tenir en compte dos moments importants del procés: la definició del procés i l'execució del Pla.

_Sessió de treball en el marc del Pla de Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera /
Font: Ajuntament de Barcelona

Participació en la definició del Pla de Barris de la Trinitat Vella

La participació del veïnat en la definició del Pla de Barris de cada territori, tot i partir d'una metodologia general, s'ha adaptat a cadascuna de les realitats dels barris sobre els quals actua.

La presentació pública del Pla de Barris es va dur a terme en el marc dels Consells de Barri, com a òrgans de participació oberts al veïnat. En un segon moment, es va treballar amb les entitats per validar la diagnosi i poder iniciar les propostes.

Amb el primer treball de les propostes es va convidar els veïns i veïnes del barri a una sessió oberta per tal de validar les propostes i concretar unes primeres accions per desplegar.

Finalment, el retorn del taller i la presentació del Pla es realitzarà en el marc dels Consells de Barri i a través d'una jornada lúdica als barris, que es durà a terme les darreres setmanes del mes d'abril de 2017.

Tot seguit es mostra el calendari detallat del procés de participació en la definició del Pla de Barris de Trinitat Vella.

Presentació als Consells de Barri

19 de desembre de 2016

Reunions amb les entitats del barri

Entre desembre de 2016 i gener de 2017

Punts informatius a la via pública

18 i 19 de gener de 2017

Sessió participativa oberta als veïns i veïnes

23 de gener de 2017

Sessió de treball amb el grup de dones pakistaneses

14 de febrer de 2017

Grup impulsor

1 de març de 2017: Primera reunió

Presentació del Pla al Consell de Barri

28 de març de 2017

Presentació de la Mesura de govern al Consell plenari

4 de maig de 2017

Participació en el desplegament del Pla de Barris

La voluntat del Pla de Barris és implicar i involucrar els veïns i veïnes, tant els que estan associats a entitats com els que no hi estan associats. Per això, s'han definit diferents espais en els quals el veïnat pot participar activament:

- El Grup impulsor, que té per objecte vetllar pel desplegament del Pla de Barris i fer-ne el seguiment. Està format per veïns i veïnes i per entitats del territori.

- Les taules de treball, que són taules temàtiques que desenvolupen les propostes del Pla. Poden ser creades expressament en el marc del Pla de Barris o bé poden ser espais ja existents al barri, als quals el Pla se suma. Les taules de treball volen ser l'espai de coproducció del Pla de Barris.

- Les accions participades, que són les sessions o els processos específics i temporals que es realitzen amb la finalitat d'incorporar la veu dels veïns i veïnes en diferents projectes del Pla de barris.

Participació en la definició

- Presentació al Consell de Barri
- Trobada amb les entitats
- Sessions de treball / Accions concretes
- Tancament del document i presentació pública

Participació en el desplegament

- Grup impulsor
- Taules de treball: salut, convivència, jove
- Accions participades o coproduïdes

_Esquema general de la participació al Pla de Barris

_Sessió de treball en el marc del Pla de Barris de la Verneda i la Pau / Font: Ajuntament de Barcelona

Organització del procés d'avaluació i seguiment del Pla de Barris

El desplegament del Pla de Barris es fa amb el compromís d'avaluar-ne els resultats i de capitalitzar-ne les experiències. Aquesta avaluació i seguiment comptarà amb diverses línies i espais de treball:

- Una avaluació externa del Pla de Barris. Ivàlua (Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques) ha estat l'entitat encarregada de la definició del marc metodològic de l'avaluació, la qual ha posat una èmfasi especial en l'impacte de les actuacions que són més susceptibles de ser avaluades.

- Un sistema d'indicadors del Pla de Barris per a la recollida i el seguiment de les diferents accions, el qual ha posat una èmfasi especial en els indicadors que donen una mesura de l'assoliment dels objectius perseguits, a curt, a mig i a llarg termini.

- Els òrgans interns de coordinació i de seguiment del Pla de Barris: Consell d'administració, Comitè de pilotatge, taules sectorials i taules de seguiment amb els districtes. En aquesta línia, el Consell assessor pren un protagonisme especial en l'avaluació, perquè reuneix experts de diferents àmbits de treball.

- Els òrgans de coordinació i de seguiment amb representació veïnal: el Grup impulsor i les taules de treball.

Tot seguit s'exposa amb més detall en què consisteix el sistema d'indicadors per a la recollida i seguiment de les diferents accions.

Sistema d'indicadors per al seguiment del Pla de Barris

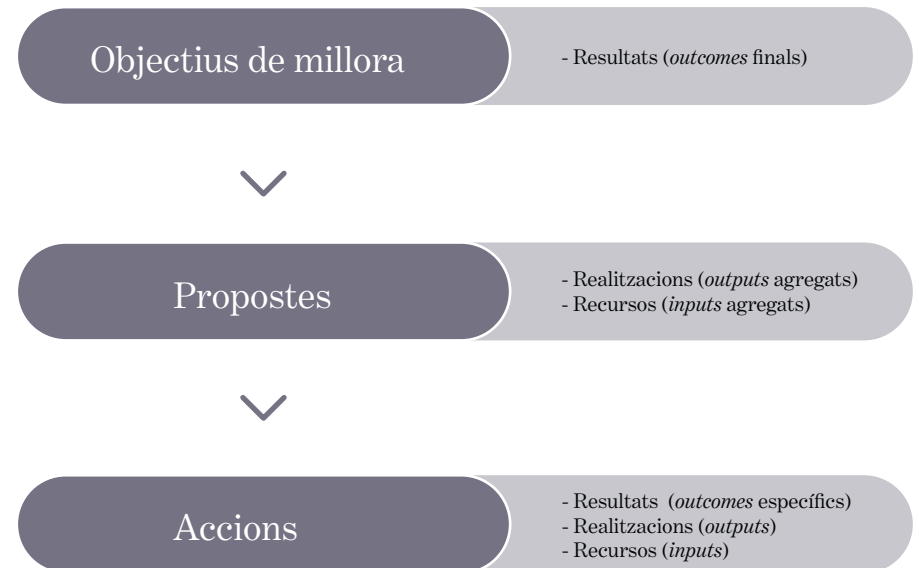
El sistema d'indicadors del Pla de Barris té per objectiu oferir un instrumental analític que pugui resultar d'utilitat per a la implementació, el seguiment i l'avaluació del Pla des del punt de vista de les propostes i les accions que conté.

Els indicadors que s'han tingut en compte es classifiquen en tres tipus bàsics:

- Indicadors d'*input* (recursos). Mesuren els recursos utilitzats per posar en marxa les accions previstes. Remeten, per tant, de forma prioritària, als recursos humans, materials i financers utilitzats per dur a terme el programa d'accions.
- Indicadors d'*output* (productes). Remeten al compliment i a les característiques dels "productes" o "realitzacions" de les activitats o conjunts d'activitats contemplats en els diferents programes d'intervenció: nombre i característiques de la població atesa, cobertura de la població diana, nombre de sessions o d'hores que ha requerit l'actuació o les actuacions, inversió per unitats de població, etc.
- Indicadors d'*outcome* (resultats). Fan referència a les variables de canvi o resultat de les accions, aquelles que més directament s'associen als objectius de millora i transformació que persegueixen. Per exemple, en l'àmbit de la salut, es podria considerar de reduir les desigualtats socials en salut o, en l'àmbit educatiu, de reduir l'abandonament educatiu prematur. En darrer terme, aquests indicadors són els que mesuren l'èxit dels programes i a partir dels quals se n'estima l'impacte.

Model global del Pla de Barris

Tipus d'indicadors

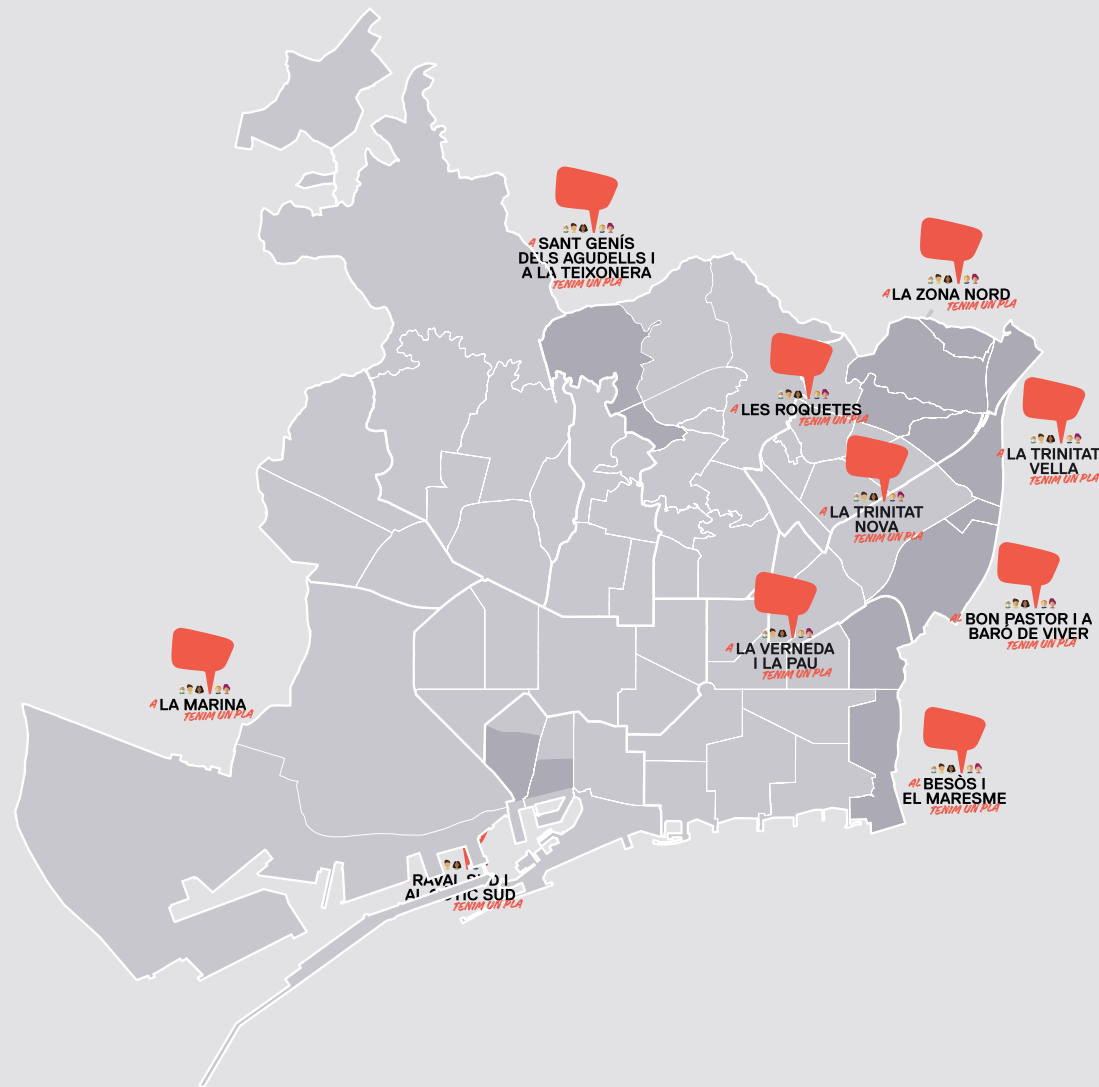
_Esquema general del sistema d'indicadors per al seguiment del Pla de Barris /
Font: Ivàlua

Bloc 4 >

18 | La comunicació del Pla de Barris

El programa del Pla de Barris vol promoure la implicació veïnal en el seu desplegament. La comunicació ha de ser l'eina que permeti arribar al territori. Per tant, cal abordar de manera adequada com es difon per maximitzar-ne la incidència i la implicació veïnal.

Amb aquest propòsit s'han definit uns objectius de comunicació, una narrativa, un grafisme identificador i unes eines que permetin assolir l'impacte desitjat.

Objectius

Cal plantejar una difusió global i general per al conjunt del Pla de Barris que abordi i expliqui el programa com una política de govern. A la vegada, cal plantejar una difusió més local, específica i personalitzada per a cada barri concret on es desplega el Pla, que pugui assolir els objectius següents:

- Transmetre de manera directa i clara les actuacions i propostes del Pla de Barris.

- Aconseguir la màxima participació i col·laboració de les entitats i dels veïns i veïnes de cada barri en la definició i en la coproducció de les actuacions concretes.

- Transmetre de manera transparent el desplegament del Pla de Barris i els resultats o l'avaluació que se'n derivi.

En aquest sentit, el Pla de Barris ha elaborat una estratègia de comunicació basada en la coproducció com a eix vertebrador. L'objectiu principal de la comunicació del

Pla ha de ser, en última instància, posar en valor el barri. La comunicació del Pla de Barris busca generar un nou paradigma de relació, capgirant els protagonistes en el relat comunicatiu. Així doncs, l'Ajuntament es converteix en l'ens que dona suport als barris.

L'estratègia de comunicació ha establert tres nivells d'actuació:

- Mitjans de comunicació, periodistes, bloguers, institucions i altres públics influenciadors.

- Consells de Barri i altres òrgans de participació veïnal: eines necessàries per traslladar el Pla de Barris als veïns i veïnes que ja estan mobilitzats, i a les associacions i entitats dels barris.

- Veïns i veïnes en general: accions per fer arribar al veïnat les intervencions del Pla dels Barris d'una forma significativa.

_Punts informatius a la via pública. Carretó /
Font: Ajuntament de Barcelona

Narrativa

La comunicació del Pla de Barris es basarà en experiències per desenvolupar les accions comunicatives que pertoquin. Aquestes accions-experiència es construiran a partir de quatre eixos, que es corresponen amb les quatre fases que conformen qualsevol procés de descoberta i aprenentatge: inspiració, exploració, construcció i comunicació.

L'estratègia de comunicació prendrà els projectes motor de cada Pla de Barris com a punt de partida per elaborar les accions al seu voltant.

Grafisme

Pel que fa al grafisme del Pla de Barris, la voluntat és poder identificar tots els plans de la ciutat i alhora poder arribar a la precisió i l'especificitat de cadascun dels barris. Per aquest motiu, el logotip del Pla de Barris és el mateix per a tots els districtes i inclou el nom del barri o dels barris en qüestió.

La proposta en aquest sentit és utilitzar aquest logotip (en les diferents variants i opcions) per a la comunicació de cada actuació que es desplegui del Pla de Barris, amb la voluntat de facilitar una lectura de conjunt que permeti identificar cada acció concreta com una part d'un projecte més ampli. El logotip, doncs, se suma a l'estratègia de posar el barri al centre de les actuacions.

QUÈ ÉS?
El Pla dels Barris de Barcelona és un pla de xoc dissenyat per millorar la qualitat de vida de tots barris de Barcelona. A la **Trinitat Vella** inclou un conjunt d'actuacions en l'àmbit educatiu, social, econòmic i urbà. Té un pressupost extraordinari de **5,9 milions de €** i una clara visió transversal i transformadora.

La **implicació** dels veïns i les veïnes, així com del teixit associatiu, és indispensable per a l'èxit del programa. És per això que volem que els veïns i veïnes de la Trinitat Vella se sumin a les diferents fases de **participació, coproducció i acció comunitària** del Pla de Barris:

- PRESENTACIÓ AL CONSELL DE BARRI
- TROBADES ESPECÍFIQUES AMB LES ENTITATS
- SESSIÓ DE TREBALL SOBRE LES PROPOSTES CONCRETES
- TANCAMENT DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ I PRESENTACIÓ PÚBLICA

A LA TRINITAT VELLA TENIM UN PLA
EL PLA DELS BARRIS DE BARCELONA

VINE A LA PRIMERA SESSIÓ DE TREBALL

PARTICIPA SOBRE LES PROPOSTES DEL PLA I COMPARTEIX LES TEVES IDEES SOBRE LA TRINITAT VELLA

QUAN? Dilluns 23 de gener de les 18:30 h a les 20:30 h

ON? Centre Cívic de Trinitat Vella Carrer de la Foradada, 36

Ajuntament de Barcelona | Direcció del Barri de Trinitat Vella

_Punts informatius a la via pública. Rètol /
Font: Ajuntament de Barcelona

Eines

Per aconseguir una difusió d'impacte territorial, el Pla de Barris aprofitarà totes les eines de comunicació que té a l'abast. Destaquen les següents:

- Web del Pla de Barris (www.pladebarris.barcelona). És l'eina principal de comunicació de totes les accions del Pla de Barris i el punt de referència per als veïns i les veïnes a l'hora de trobar informació sobre els seus barris. Mitjançant el web es garanteix la màxima transparència en l'ús de recursos públics. A més, permet una actualització constant de la informació i un seguiment de tot el programa, amb tots els indicadors.

- Xarxes socials. L'estratègia de comunicació també inclou les xarxes socials com a eina de difusió de les sessions de treball i de les jornades participatives de cada barri. Segons el tipus d'activitat que calgui difondre, es treballarà amb les diverses xarxes amb les quals compta l'Ajuntament, com ara Twitter i Facebook. L'etiqueta principal que farà servir l'Ajuntament per fer el seguiment del programa a les xarxes socials serà **#PladeBarrisBCN**. D'aquesta manera es vol accedir a la gent jove i aconseguir uns nivells de participació més alts dels que hi ha actualment en aquest col·lectiu.

- Suports físics: rètols. Els suports tradicionals de comunicació són fonamentals per arribar a tothom, inclòs el veïnat que no està acostumat a l'ús de les xarxes socials. Totes les accions del Pla de Barris que es considerin necessàries es difondran a través de la cartelleria bàsica que es penja a les porteries i/o dels fulletons que es considerin necessaris. La seu del districte, els centres cívics, els casals de barri, els mercats i els equipaments municipals en general seran punts d'informació importants a l'hora de difondre les accions del Pla a través d'aquest tipus de suport.

- Altres formats. En funció de les necessitats comunicatives, es generaran eines específiques. En són un exemple les unitats mòbils per informar sobre trobades o accions que cal difondre, ja que, per la seva fàcil mobilitat, permeten l'accés a tot el territori. Un altre exemple d'interès són les rutes exploratòries o temàtiques. També serà fonamental generar propostes que impliquin l'acció comunicativa veïnal, implicant les entitats i el veïnat en la generació del seu propi relat de barri, amb el suport del Pla de Barris.

Relat visual del Pla de Barris /
Font: Ajuntament de Barcelona

LA TRINITAT
VELLA

ELS **BARRIS DE
BARCELONA**
TENIM UN PLA

EL PLA DELS BARRIS DE BARCELONA

**Ajuntament
de Barcelona**